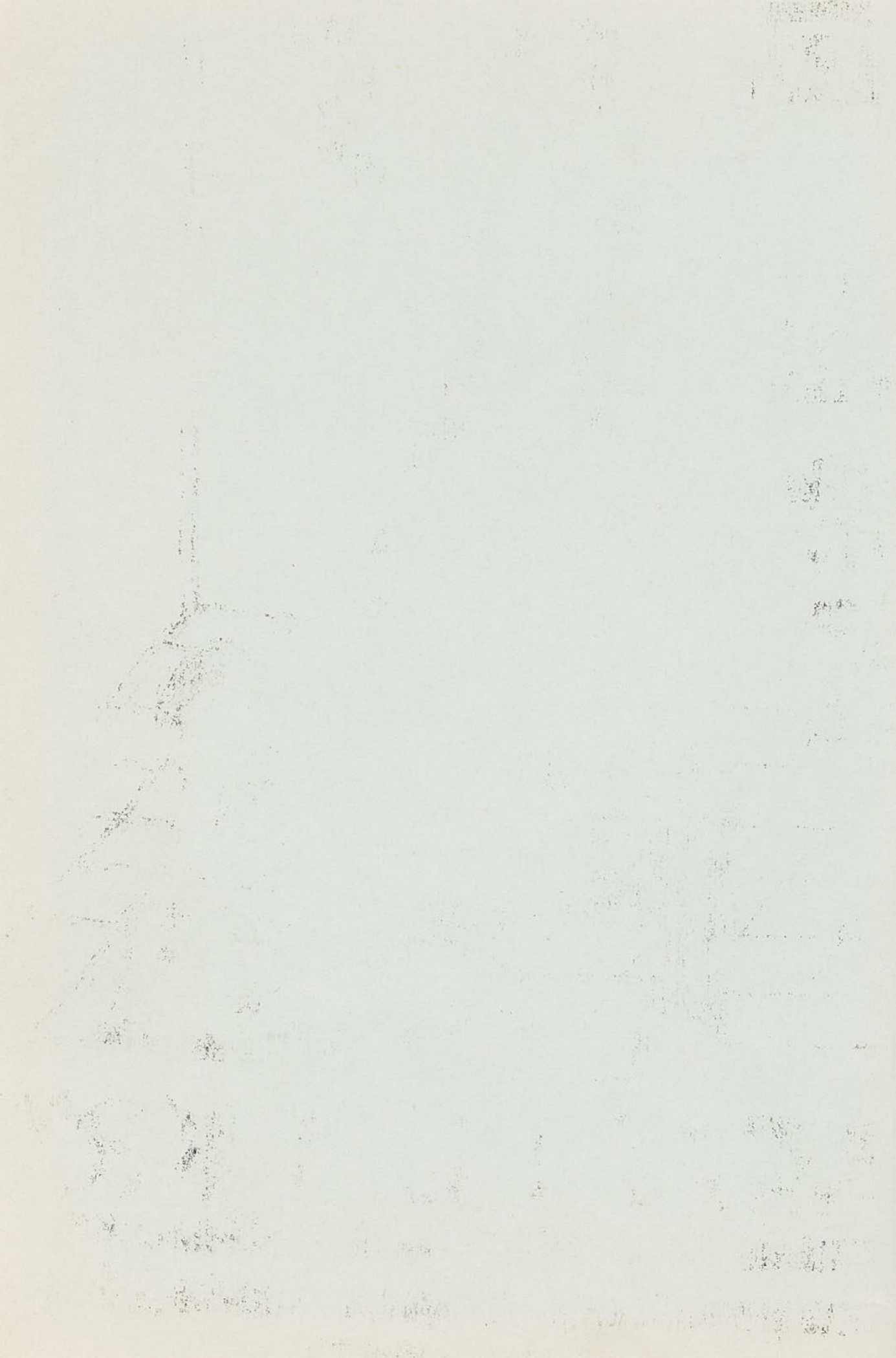

MLADI OB KRKI

glasilo pionirskega odreda in mladinskega ak
tiva gorjanskega bataljona osnovne šole grm
novo mesto

Veste, kdo nam je najljubši na svetu?

Ve, drage mamice.

Veste, koga najbolj spoštujemo?

Vas, slavne partizanke.

Veste, kdo nam je najljubši prijatelj?

Ve, ljubljene tovarišice.

Sprejmite to naše darilo!

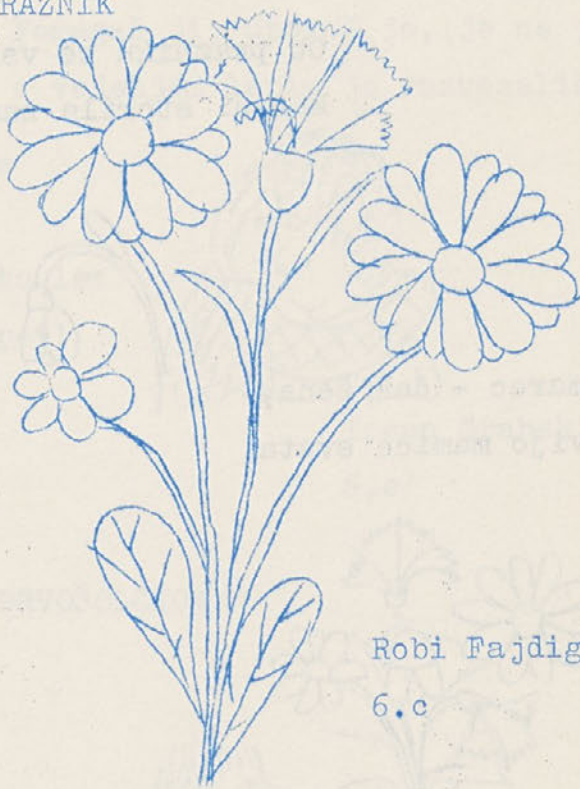
Uredniški odbor

Tebi mama.

MAMI ZA PRAZNIK

Osmi marec bliža se,
sneg pokriva še gore.
Kje bom rožice nabral,
da bom mami jih dal?

Ne le mami, vsem ženam
bi poklonil za ta dan,
šopek rdečih rož jim dam,
vse najlepše, kar imam.

Robi Fajdiga,
6.c

Očka mi je dal denar,
kupil sem za mamo dar.
Mamici sem voščit šel,
sem ji pesmico zapel.

Dar sem mami dal,
nato sem knjigo bral.

Popovič Lindon,
3.b

V srcu mojem sto želja
zate, moja mama,
sto cvetlic, sto zvezd neba
bi ti rada dala!

Sreče mnogo ti želim,
zdravja in veselja ...
Kaj naj ti še podarim?
Dolgo let življenja!

Ob prazniku za vse ti hvala,
kar si storila zame in mi dala!

Vida Ajster,

6.e

8. marec - dan žena,
slavijo mamice sveta.

A nekje v daljnem svetu
teh pravic še nimajo,
ker jih kruti bogataši,
vsepovsod nadzirajo.

Mirjana Djordjević,

6.e

KAJ NAJ JI DAM?

Bliža se 8. marec, dan žena,
ki ga gotovo vsak človek pozna.
Ta dan se materam daruje,
kar v srcu vsak že dolgo snuje.

Kaj naj mamici podarim,
da jo res razveselim?

Rože pomladne še ne cveto,
pa tudi ob prazniku jih še ne bo.
Rada bi dala jih mamici zlati,
saj drugega res ne morem dati.

Za praznik mamici in vsem ženam
želim res vse najboljše:
naj bodo zdrave, srečne še vrsto let
in drugo leto naj praznujejo spet!

Pa tudi ni važno, kaj ji daš,
samo da jo vedno rad imaš.
Pomagaš ji, ubogaš jo, je ne jeziš,
z vedenjem lepim jo razveseliš.

Irena Grahek,
6.e

RAZGOVOR S PRVOŠOLČKOM

Imaš rad mamico?

Imam.

Zakaj?

Ne vem.

Ja, zakaj? Ker zmeraj dobro kuha.

Hm.

Pa ker mi kaj kupi.

Ker mi kaj naredi.

Kaj naprimer?

Jopico, pa kapo, pa plašč mi je naredila, paaaa, pa jopico
mi je dvakrat naredila.

Za jopico si že rekel. Jo imaš rad še zaradi česa drugega?

Zato, ker je pridna, pa ker je samo moja mamica in od Mitje.

Še kaj?

Ona ima rada mene, jaz pa njo.

Kaj je 8. marec?

Mamica.

Ja, 8. marec vendar ni mamica.

Je pa mamičin praznik, ampak ne samo od nje, tudi od drugih mamic, ki imajo take Boštjane, kot sem jaz.

Kaj rečeš mamici za 8. marec?

Čestitam.

Lansko leto smo v vrtcu naredili za mamice broške, pa čestitko sem ji dal.

Kaj ji boš rekel letoš za dan žena?

Ne vem še. Čestital ji bom, pa tako ...

Alenka Suhadolnik,

7.c

ČESTITKE OB DNEVU ŽENA

Že se bliža dan žena. Za ta praznik želim vsem ženam vse najboljše.

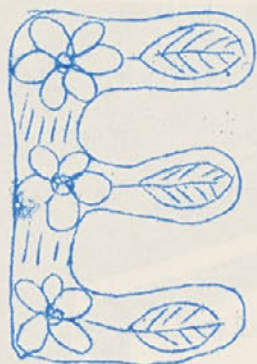
Posebno želim vse najboljše moji mami, saj se bori, da bi se jaz in moj brat čim bolje izšolala.

Tudi vsem učenkam v našem razredu želim vse najboljše, da se vnaprej še bolje učijo.

Zlatko Manojlović,

8.c

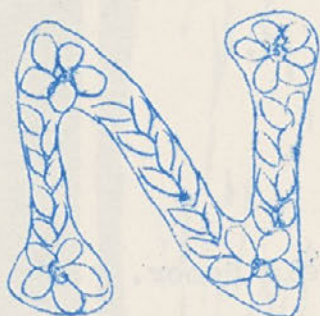

Eno želim:

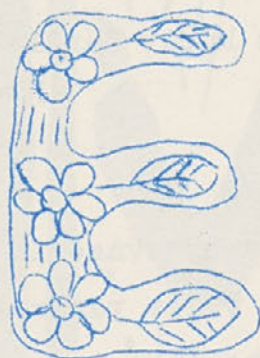
vsem ženam sveta vse najboljše ob dnevu žena, posebno pa še tistim, ki so zapostavljene. To so predvsem v zaostalih deželah, kjer imajo ženo za sužnjo.

Andrej Hrovatič,
8.c

Naj bi bile vse žene na svetu enakopravne in bi imele dovolj hrane za svoje otroke!

Marjan Lisac,
8.c

Enakopravnost je lepa stvar, naj jo žene dosežejo in lahko dobe zaposlitev! Svoje otroke pa naj bi varno zapustile v otroških zavetiščih. Želim, da bi bile srečne in bi prosti čas preživele s svojo družino.

Dušan Blatnik,
8.c

NJENA PRVA ČESTITKA

Ko je bila moja mamica stara šest let, je prvič čestitala za 8. marec svoji mami. Stara mama se takole tega spominja:

„Doma smo imeli trgovino. Vendar Meti ni vzela od nas, šla je kupit v drugo trgovino. Proti večeru sem bila kar žalostna. Metka je pozabila na 8. marec. Hotela sem iti k njej in ji sama reči, da naj mi čestita. Pa je ni bilo. Šla je ven. Vendar se je kmalu vrnila in je nekaj skrivala za hrbtom. Brez pozdrava je

stekla v svojo sobo in tedaj me je čakalo presenečenje. Meti mi je čestitala in mi dala darilo. Kupila mi je nogavice in sama je ob potoku nabrala zvončke. Čeprav je bilo darilo skromno, sem ga bila najbolj vesela."

Zaključila je svojo pripoved in že tedaj sem sklenila, da bom presenetila svojo mamico.

Ada Štor,

6.c

DARILO ZA MAMO

Nekega jesenskega dne po končanem pouku sem šla domov. Spotoma sem srečala očka, ki se je peljal v mesto.

Ustavil je avto in me vprašal, če grem z njim kupit darilo za mamin rojstni dan.

"Seveda!" sem odgovorila.

V izložbi so bile različne lepe stvari. Kupila sva vazo in bonboniero. Vrnila sva se domov. Darilo sva zavila v lep papir in ga prevezala z rdečim trakom. Za mamico sem kupila čestitko in vanjo napisala voščilo. Nato sem jo spravila v ovojnico. Očka je kupil mamici šopek vrtnic, Mateja ji je kupila knjigo, Aleš ji je narisal šopek rožic, Vito pa je imel zanjo papirnato košarico, ki jo je izdelal v vrtcu.

Mamica je prišla domov. Čestitali smo ji vsi in ji hkrati izročali darila. Povabili smo prijatelje in skupno smo se veselili. Mamica se je zahvalila za pozornost. Tisti dan smo bili vsi veseli, posebno še mamica.

Silva Strasberger,

3.a

OVELE ROŽE

Doma imam največji zaklad, ki ga ne bi prodala za ves denar sveta. To je moja mati. Zelo jo imam rada, čeprav sem nanjo kdaj jezna. Ona me razume in vesela sem, če jo lahko razveselim.

Ob 8. marcu sem sklenila, da jo razveselim z rožami. Vedela sem, da ima rože najrajši in za vsako, ki se posuši, ji je žal. Redka cvetlica je, ki se ji posuši, saj vsako, tudi najmanjšo rožo, skrbno posadi v cvetlični lonček.

Odločila sem se, da ji kupim lončnico. Zbrala sem vse svoje prihranke in ugotovila, da ji jo lahko kupim. Odšla sem v cvetličarno. Dolgo sem zbirala. Večina rož je bilo zame predragih. Končno sem se odločila za lepo ciklamo. Prodajalka mi jo je zavi-
la in z žarečimi lici sem jo odnesla domov. Zdaj nisem vedela, kam naj jo dam, da je mama ne bo našla. Stekla sem v drvarnico in rožo skrila za nekaj praznih zabojčev. Zalila sem jo in mislila, da je s tem vse končano. Preveč sem bila razburjena, da bi pomislila, da roža nima svetlobe.

Pretekla sta dva tedna, ki sta nas še ločila od 8. marca. Ta dan sem prinesla rožo iz kleti. Vsa vesela sem jo izročila mami ter ji čestitala za praznik. Ko je razgrnila papir, sem bila zelo razočarana. Roža se je posušila. Po licih so se mi vsule solze. Nisem mogla verjeti svojim očem. Prej je imela ciklama lepe liste, ki so bili nežno zeleni, in še lepše cvetove, zdaj pa so čez rob lončka bingljali posušeni listi. Mati mi je obrisala solze ter me pobožala po laseh.

Sklenila sem, da ji prihodnjič kupim šopek rož. Res sem jih ji kupila in bila je vesela. Srčno si želim, da bi jo večkrat razveselila in da ne bi bila žalostna.

Nives Marušič,

Moja mama

MAMA

Mama, mama, mama ...
Vedno kličem samo njo,
naj bo to v hudih časih
ali če mi je lepo.

Če bolezen me napade,
brž k zdravniku pohiti,
mi zdravila vedno daje;
me pomaga zdraviti.

Vedno čas si zame vzame,
rada poigra se z mano.
Tudi jaz ne smem
pozabiti na njo,
ker vse to stori
zame le moja mama.

Martina Bučar,

4.b

MOJA MAMICA JE ZELO PRIDNA. KO SE ZBUDI, MORA PRIPRAVITI
ZAJTRK. KO POJĚMO, MORA POMIVATI, NATO PA ŠE POBRISATI. NATO
MORA V SLUŽBO. KO SE VRNE, MORA SKUHATI KOSILO. ČE NOČEM JESTI,
SE RAZJEZI. HUDA JE TUDI, KADAR JE NE UBOGAM. MAMICA RADA JE
RIBE. JAZ JIH PA NE MARAM. KADAR JIH SPEČE, JIH NE MARAM JESTI.
KO SE VEČKRAT RAZJEZI, PRAVI, DA ME BO UDARILA. KO SEM TO SLIŠA-
LA, SEM JO TAKOJ UBOGALA. SEDAJ PA MORAM JESTI RIBE.

Darja Kovačič,

2.d

MOJA MAMICA IMA VELIKO DELA. TUDI JAZ JI POMAGAM. KMALU BO PRAZNOVALA 8. MAREC. MORAM JI POMAGATI, DA BO VESELA. PA JE TUDI UTRUJENA. KADAR JI POMAGAM, ME IMA ŠE BOLJ RADA. VEČKRAT JE TUDI JEZNA. VPIJE NAME IN NA SESTRICO. TUDI NATEPE NANJU. VČASIH MORA SAMA DELATI. VČASIH JI SKORAJ VSI POMAGAMO. TAKRAT JE VESELA.

Branka Bradica,

2.d

Moja mama je stara 36 let. Je srednje velika in ne preveč debela. Ima kostanjeve lase in rjave oči. Zaposlena je v tovarni zdravil Krka. Je zelo skrbna in pridna.

Velikokrat mi pomaga pri domačih nalogah. Imam jo zelo rad. Večkrat ji tudi nagajam. Takrat je žalostna.

Ko sem bil še majhen, je pustila službo, da me je pazila. Ko sem šel v šolo, se je zopet zaposlila.

Naju s sestro ima zelo rada.

Takšna je moja mama.

Marjan Kužnik,

3.c

Moji mamici je ime Martina. Dela v tovarnici Krka. Ko pride domov, začne takoj z delom. Za vse pripravi kosilo in večerjo. Tudi stanovanje pospravlja in pomije posodo. Pri tem ji rada pomagam. Tako dela dan za dnem od jutra do večera.

Kadar sem poredna, je žalostna. Vedno pa mi oprostí, ker je dobra.

Nekega dne se je zgodilo tole: Vsi otroci smo se igrali med dvema ognjema. Kar naenkrat mi je priletela žoga v glavo. Razjezila sem se in se nisem hotela umakniti z igrišča. Prišlo je do prepira, jaz pa sem trdila svoje in nisem hotela popustiti. Neko me je porinil in padla sem v blatno lužo. Zamazala sem si hlače. Otroci so mi govorili, kako bom doma kregana in tepena.

Poklicala me je mamica. Vprašala me je: „Zakaj si se tako umazala po hlačah?“ Povedala sem ji, kaj se mi je zgodilo.

Mamica me ni natepla niti kregala.

Moja mamica je dobra, polna razumevanja in marljiva, zato jo imam rada.

Robertina Djordjević,
3.c

Kakor vsi otroci imam tudi jaz svojo mamico in kakor tudi vsi jo imam tudi jaz zelo rada. Večkrat ji pomagam pospravlјati, kuhati in prati.

Dela v bolnici in je medicinska sestra. Skrbi in neguje komaj rojene dojenčke. Njen poklic je zelo težak, pri tem pa mora tudi zelo paziti. Marsikdo si misli, da je to delo lahko, toda to ni kar tako. Nenehoma moraš biti na nogah, podnevi in ponoči, da se bolnikom ne bi kaj naredilo.

Ne morem si misliti, kako bi bilo materam otrok, ki so jih dali v bolnico, da se pozdravijo, če bi kar naenkrat umrli.

Zato moramo biti zdravnikom in zdravniškemu osebju hvaležni, da nas v bolnici pozdravijo.

Pa tudi jaz sem svoji mami hvaležna, saj prav tako kakor v bolnici skrbi za zdravje v družini. Mamico imam zelo rada in jo bom imela, dokler bom živela.

Doris Zupančič,
6.c

Moja mamica je nekaj posebnega. Kar štiri otroke ima, dva fanta in dve deklici. Sestrici sta dvojčici Ana in Katarina. Stari sta šestnajst mesecev. Znata hoditi, pa kljub temu včasih padeta, posebno kadar jima nagaja njun brat Marko. Če se jima prijazno nasmehneš, ju je zelo sram in zbežita stran. Kadar pa sta v stajici in jima daš v roko igračo, jo jezno vržeta na tla. Posebno Katarina, ki se je rodila deset minut pozneje kakor Ana.

Katarina rine tudi stole in stajico po vsej dnevni sobi. Ana pa pleza na mizno garnituro in v kamin. Najraje sta v kuhinji, kjer razmetavata lonce. Radi sta lepi, zato hodita v pred-sobo, kjer so njuni škorenjčki na tleh. Pobereta jih in kričita: „pa, pa, pa, pa!“ Ko jima vzamemo škorenjčke, sta zelo razočarani.

Na sprehod in potovanje pa gresta zelo radi in sta veseli.

Mamica ima z nami veliko dela. Dobro, da imamo tako dobro staro mamo.

Igor Cibic,
3.b

Z očkom sva se že pogovarjala, kako bova razveselila mamico in kaj ji bova kupila. Zmenila sva se, da bo denar dal očka, rože pa bova šla skupaj kupit in ji bova nato čestitala. Razveselila jo bova tudi s tem, da ji bova na ta dan vse naredila, da bo lahko lepo praznovala svoj praznik.

Ker sva si napravila že vnaprej tako lep načrt, zelo težko čakam ta dan.

Andreja Gračar,

MOJA MAMICA JE ZELO PRIDNA IN DOBRA. VSAK DAN ZGODAJ VSTANE IN NAM PRIPRAVI ZAJTRK. NATO GREMO OD DOMA. MAMICA MORA BITI ŽE OB 6. URI V SLUŽBI. KO PRIDE DOMOV, SKUHA KOSILO. POTEM PERE PERILO ALI ŠIVA, VČASIH LIKA. VEDNO IMA DOVOLJ DELA. ZVEČER PA SKUHA VEČERJO.

Boštjan Žlajpah,
2.c

MOJA MAMICA JE SREDNJE VELIKA. IMA SIVOMODRE OČI IN KOSTANJEVE LASE. V SLUŽBI JE V INDUSTRIJI MOTORNIH VOZIL. V TOVARNI RAČUNA IN TIPKA. KO PRIDE DOMOV, JO ČAKA VELIKO DELA. NAJPREJ SKUHA KOSILO, POMIJE POSODO, LIKA, PERE IN POSPRAVLJA STANOVANJE. MENI IN BRATU POMAGA PRI DOMAČI NALOGI. ČE NAMA GRE V ŠOLI DOBRO, JE ZELO VESELA. KADAR PA DOBIVA KAKO SLABO OCENO, JE ZELO ŽALOSTNA. KADAR SEM SLABE VOLJE, ME MAMICA ZMERAJ POTOLAŽI.

MOJA MAMICA ZELO RADA PLETE. NAREDILA MI JE ZELO LEPO KRILO. SEDAJ MI DELA TELOVNIK. MAMICA MI KUPI VSE, KAR POTREBUJEM. ZA

SADJE MI RADA DA DENAR, ZA SLADKARIJE PA NE. MAMICO IMAM ZELO RADA.

Vanja Kastelic,

2.c

MOJA MAMA JE KOT VEČINA ŽENA ZELO ZAPOSLENA. OSEM UR DELA V SLUŽBI, DA ZASLUŽI DENAR, PREOSTALI DEL DNEVA PA PREŽIVI DOMA, OB NEPRESTANIH GOSPODINJSKIH DELIH. RAZEN TEGA KUHA IN POSPRAVLJA ZA NAS, POZIMI ŠIVA IN PLETE, POLETI PA DELA PRI HIŠI, KI JO ZIDAMO.

TO PA BI ŠE NEKAKO VSE ŠLO, ČE NE BI BILA MAMA BOLNA NA SRCU. TO JI ONEMOGOČA, DA BI DELALA VSA DELA, KI SO POTREBNA. NAŠA MAMA PA HOČE NA BOLEZEN VČASIH KAR POZABITI. NAREDITI HOČE ČIM VEČ IN SI PRIZADEVA, DOKLER DELO NI KONAČNO. TAKRAT PRIDE VČASIH DO KOMPLIKACIJ IN MAMO BOLI SRCE IN JI NE DA DIHATI.

S SESTRO BI SE MORALI TRUDITI, DA BI DO TEGA PRIŠLO ČIM MANJKRAT, VENDAR JE TO VČASIH TEŽKO. KADAR JE TREBA PRIJETI ZA DELO, POZABIVA NA MAMINO SRCE IN SE UPIRAVA. TO SE BO MORALO DOGAJATI ČIM MANJKRAT, DA SE STANJE NE BO POSLABŠALO. VEM, KAKO JE HUDO, ČE MAMA NI ZDRAVA, ŠE HUJE JE PA, ČE JE NIMAŠ. OTROCI, KI NIMAJO MAMIC, SO NAJVEČJI REVEŽNI NA SVETU, KAJTI MAMA JE NAJVEČJI ZAKLAD NA SVETU IN ZATO SI NE ŽELIM, DA BI JO KDAJ IZGUBILA IN TUDI DRUGIM TEGA NE ŽELIM.

MAMA PA JE TUDI VELIKA SVETOVALKA IN PRIJATELJICA. MNOGO STVARI JE, KI JIH VEM O MAMI, TODA NA SVETU JE PREMALO PAPIRJA, PA TUDI SLOVENCIM IMAMO PREMALO BESED, DA BI Z NJIMI POPISALA NEPRECENLJIVO DOBROTO, KI SE SKRIVA ZA IMENOM MAMA.

KER SE BLIŽA DAN ŽENA, ŽELIM VSEM MAMAM SVETA VELIKO SREČE
IN ZDRAVJA TER JIM V MISLIH POKLANJAM ŠOPEK HVALEŽNOSTI NJIHOVIH
OTROK.

Alenka Kastrevc,
2.c

V naši družini je ena sama ženska. To je moja mama.

Moja mama trdo dela. Kadar sem bolan, skoraj vso noč bedi pri meni. Hodi v službo in zasluži denar, da bolj udobno živimo. Zelo rad bi videl, da bi bila moja mama vedno doma. To bi bilo lepo. Ko bi se vrnil domov iz šole, bi me čakala na pragu. Kosilo bi imel doma in mi ne bi bilo treba jesti v menzi.

Toda mi smo lahko veseli, ker imamo mame. Mnogo otrok pa je brez mater, ki so v vojni umrle. Mamo izgubiti pa je najbolj hudo za otroke. Zato imam svojo mamo zelo rad.

Igor Mraz,
3.c

MOJA MAMICA VSAK DAN HODI V SLUŽBO, POTEM KUHA IN POSPRAVLJA STANOVANJE. PRI NEKATERIH DELIH JI TUDI ŽE JAZ POMAGAM. KADAR NAREDIM VSE, KAR MI NAROČI, JE ZELO VESELA. KO SKUPAJ POSPRAVLJAVA, SE VELIKO POGOVARJAVA. KO ODRASTEM, JI BOM LAHKO VEČ POMAGALA.

Andreja Žnidaršič,
2.c

MOJA MAMICA JE ZELO SKRBNJA. SKRBI ZA VSE, NAS OBLAČI, KUHA IN POMAGA PRI UČENJU. KO PRIDE IZ SLUŽBE, ME TAKOJ VPRAŠA, KAKO JE BILO V ŠOLI. ČE PRINESEM SLABO OCENO, JE ZELO ŽALOSTNA. TAKOJ ME OKREGA, ZAKAJ NE PAZIM V ŠOLI. OBLJUBIM JI, DA SE BOM DRUGIČ BOLJ POTRUDILA.

Marjana Udovč,

2.c

MOJA MAMA HODI V SLUŽBO. KO PRIDE DOMOV, NAJPREJ SKUHA KOSILO. PO KOSILU POMIJE POSODO IN POSPRAVI KUHINJO IN OSTALE PROSTORE. POTEM PERE IN LIKA PERILO. KO PRIDEM IZ VARSTVA, MI MAMICA PRIPRAVI MALICO. KO POJEM, GREM ZA NEKAJ ČASA VEN. MAMA JE DOMA NAJBOLJ ZAPOSLENA.

Bojan Djordjević,

2.c

MOJA MAMA JE ZAME NAJBOLJ LEPA IN NAJBOLJ PRIDNA. IMAM JO ČEZ VSE NA SVETU RAD. ZJUTRAJ ZGODAJ VSTAJA IN HODI V SLUŽBO. DENAR SLUŽI ZAME IN ZA VSO DRUŽINO. KO PRIDE IZ SLUŽBE, JO ČAKA DELO IN SKRB. TUDI JAZ JI POMAGAM. OBLJUBIL SEM JI, DA SE BOM BOLJ PRIDNO UČIL, KER JO Z USPEHOM NAJBOLJ RAZVESELIM.

Primož Lesjak,

3.c

Mamica: To je lepa, tolikokrat izgovorjena beseda.

Še ko sem bila čisto majhna, me je skrbno negovala. Mnogo noči je prečula zame. Tudi če je utrujena, ima nasmejan obraz. Zame ima pripravljeno vedno kako toplo besedo.

Moja mamica je po poklicu gospodinja. Vsak dan je pri delu marljiva. Ima sive oči in kostanjeve lase. Njeno delo je naporno, zato je vedno utrujena. Zelo rada bere knjige.

Na svetu je mnogo otrok brez mater. Želijo si, da bi jih po-
božala nežna materina roka. Mi pa sploh ne vemo, kakšen zaklad imamo.

Mamica je prva, ki nam v stiski lahko pomaga. Mamica je naj-
večji zaklad na svetu.

Mojca Petretič,
3.d

MOJA MAMI DOBRO KUHA. ZDAJ V SOBOTO BO NAREDILA TORTO. MARKO BO IMEL TRETJI ROJSTNI DAN. ONA TUDI POGOSTO ŠIVA. NAREDILA SI JE TUDI ŽE OBLEKO, KRILO, STARI MAMI OBLEKO ... VČASIH MI TUDI POMAGA PRI NALOGI. IMAM JO ZELO RADA. ČE ZBOLI, JI POMAGAM. ČE ZBOLIM JAZ, MI PA ONA POMAGA. ONA HODI VSAK DAN V SLUŽBO, ZATO MORAM GOSPODI-
NJITI JAZ. VESELA JE, KADAR JE ZVEČER POSPRAVLJENO IN NI TREBA NJEJ. ČEPRAV SEM ŠE MAJHNA, JI LAHKO VELIKO POMAGAM. TAKO SVA OBE ZADOVOLJNI.

Mojca Gornik,
2.c

Moja mama me ima zelo rada. Tudi jaz jo imam tako rada, vendar jo včasih vseeno razžalostim, čeprav nehote.

Največkrat je žalostna, če dobim slabo oceno. Večkrat pa je tudi vesela zaradi dobrih ocen.

Kadar mami povem, da sem dobila dobro oceno, je ves dan dobre volje, čeprav je ne ubogam, kot bi bilo treba.

Trudim se, da bi dobila čim več dobrih ocen in jo s tem razveselila.

Sonja Povše,

6.c

MOJA MAMICA VEČKRAT PEČE PECIVO, KER GA IMAVA Z BRATOM ZELO RADA. DANES BO SPEKLA KREMOVE REZINE. NAJPREJ SPEČE TESTO, POTEM PRIPRAVI KREMO. KER TO DELA NAJVEČKRAT ZVEČER, NAJU ZJUTRAJ ČAKA POLN KROŽNIK SLADKIH STVARI. MAMICA PA JE VESELA, KO VIDI, KAKO JEVA.

Boštjan Berus,

1.b

Kakor vsako leto tudi letos praznujemo 8. marec, dan žena. Na ta dan se spomnimo svojih mamic, tet, babic in žena, ki so veliko prestale med vojno, vendar so ostale brez svojcev. V vojni so tudi ženske pomagale partizanom in velikokrat so jih tudi skri-
le v svojo hišo pred okupatorji. Večkrat sem že premišljeval, kaj bi kupil svoji mami za 8. marec.

Moja mamica vstane vsako jutro ob petih zjutraj. Nato se umije in obleče. Potem se odpravi v službo. Ob šesti uri že sedi za strojem v Industriji obutve. Za strojem šiva razne dele čevljev skupaj celih osem ur na dan. Ko pride domov, že začne kuhati kosilo. Po kosilu se najprej malo usede, potem pa začne likati perilo ali pa oprano obeša na balkonu. Ko opravi s perilom, že opravlja druga gospodinjska dela. Velikokrat ji pomaga sestra ali pa tudi jaz. Ob sedmi uri zvečer pripravi večerjo, nato se malo usede in pogleda televizijo. Potem pospravi kuhinjo: pomije posodo in pomete tla, pobrišem pa jaz. Nato pa se spravi za šivalni stroj. Moja mamica prva vstane ter gre zadnja spat in zelo malo počiva.

Je zelo dobra in skrbi za nas vse.

Igor Derlink,

6.c

TUDI NAŠI MAMICI PRIPRAVIMO ZA TA DAN POSEBNO PRESENEČENJE. NAVADNO SE DOGOVORIMO OČKA, SESTRA IN JAZ TER JI SKUPAJ KUPIMO DARILLO IN ROŽE. NA TA DAN SKUHAMO KOSILO, POSPRAVIMO STANOVANJE IN ŠE POSEBEJ SE POTRUDIVA S SESTRO, DA JI VSAJ TA DAN NE NAGAJAVA. PRESENEČENJE JO ČAKA VSAKEGA 8. MARCA, KO PRIDE IZ SLUŽBE. MAMICA JE VESELA IN TUDI MI SMO SREČNI, KO VIDIMO V NJENIH OČEH SREČO.

MOJA MAMICA VSAKO JUTRO PRVA VSTANE; HODI V SLUŽBO IN SE VRAČA DOMOV, KJER JO ČAKA ŠE POLNO DELA. ZATO JI S SESTRO POMAGA. TO DELAJO VSE ZAPOSLENE MAMICE IN VSI OTROCI BI MORALI MAMICAM POMAGATI.

OB LETOŠNJEM 8. MARCU ČESTITAM MAMICI, TOVARIŠICI RAZREDNI-

ČARKI IN VSEM TOVARIŠICAM NA NAŠI ŠOLI TER VSEM ŽENAM ZA NJIHOV
PRAZNIK!

Iztok Dravinec,

2.a

TVOJ DAN JE DANES, MAMA

Tvoj dan je danes, mama,
spominov zlatih praznik tvoj.
Ljubezni materinske dan bogati,
ta dan je praznik tudi moj.

Najraje k tebi bi pokleknil
in roko ti poljubil,
hvaležnost vročo bi pokazal,
najlepših rož za praznik bi ti dal.

Na ta praznik, na ta dan,
je plamen štirih lučk prižgan.
Te lučke drobne, to so desetletja,
čas tvojega so mladoletja.

Vem, mama, ni lahko v življenju biti mati
prepreza trnje tvojo pot
in pelin raste ti povsod
in ti molčiš na poti.

Ti veš, mama,
ni zate sonca, zlatih zvezd,
ni zate lepih, gladkih cest
in vendar - ni te groza.

Res, s trnjem srce mamino ovito,
kaj vse prestalo je.
Otrokom nam je marsikaj prikrito,
a njenemu življenju ne.

Tone Špringer,

8.c

MAMI V VESELJE

Moja mamica je učiteljica. Uči na osnovni šoli Milka Šobar Nataša. V službi je od pol sedmih do pol enih. Večkrat pa mora v šolo tudi popoldne. Tedaj sva s sestrice žalostni. Preden odide, nama naroča, da morava biti pridni in paziti, da ne bo kaj narobe, ko se bo vrnila.

Nekega popoldneva pa je morala takoj po kosilu v šolo, očka pa je odšel v Ljubljano. V kuhinji je ostala nepomita posoda. Z Irencem sva se nekaj časa igrali z lego kockami. Potem sem vzela knjigo Muca Copatarica in jo prebrala. Zamislila sem se v nered, ki je vladal pri otrocih. Odšla sem v kuhinjo ter pomila in pobrisala posodo. Potem sem vzela likalnik in zlikala robčke in serviete.

Ko se je mamica vrnila, se je začudila, ker je bila kuhinja pospravljena. Še bolj presenečena je bila, ko je zagledala kup zlikanih robcev in serviet. Stisnila me je k sebi in me poljubila. Začutila sem njeno veselje. Tudi jaz sem bila vesela, ker sem se ji vsaj malo oddolžila za njen trud.

Želim, da bi bila mamica vedno vesela in da bi je nikoli ne užalila.

Alenka Kraus,

3.c

Vsak lahko mamico razžalosti ali razveseli. Tako je bilo z mano ob koncu prvega polletja. Bilo je le zaradi ocen.

Ko sem približno že malo vedela, kakšne ocene bom imela, sva z mamico ugotovili, da bom imela tri štirice. Na maminem obrazu sem opazila žalost. Bilo mi je nerodno. Najraje bi videla, da ne bi dobila spričevala. Bala sem se tistega dne, ker sem vedela, da bom mamico razžalostila.

Dnevi so hitro tekli. Napočil je tudi tisti petek, ko smo dobili spričevala. Prve tri ure smo imeli normalno pouk, četrto uro pa je napočilo tisto najhujše. Najprej smo se poslovili od sošolke Mateje in ji poklonili skromen spominček. Nato nam je tovarišica učiteljica razdelila spričevala. Kmalu sem bila na vrsti. Stekla sem k tabli. Tovarišica mi je čestitala in mi dala spričevalo. Vsa presenečena sem stekla v klop. Imela sem le eno štirico.

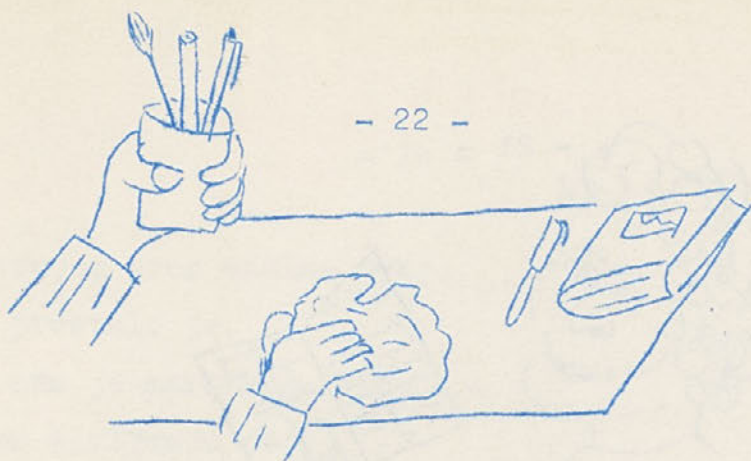
Po razdelitvi smo se predstavnice razreda zahvalile tovarišici. Vsa srečna sem prišla domov.

Ura je odbila dve. Čez deset minut se je pred hišo ustavil avto. Prišla sta očka in mamica. Ko je imela mamica v roki moje spričevalo, sem na njenem obrazu zapazila veselje. Vsi smo bili veseli.

Ni lepo, če mamico razžalostiš. Lepo pa je, če jo razveseliš. Lepo je videti nasmeh na njenem obrazu.

Tinca Kranjčič,

4.a

Ko pridem domov, se vedno zelo dolgočasim, ker v šoli naredim vso nalogo.

V torek sem se zelo dolgočasila. Premišljevala sem, kaj bi naredila, da bi razveselila mamico. Kar naenkrat pa mi nekaj pametnega šine v glavo. Kaj pa, če bi pospravila stanovanje? Začela pa bom kar pri otroški sobi.

Otroška soba je bila zelo razmetana, saj je moja. V sobi sem morala pospraviti po kavču, po tleh in po pisalni mizi. Ko to opravim, pogledam na uro. Čez pol ure pride mamica. Hitro stečem v spalnico in začnem postiljati postelje. „Kmalu bo prišla mama,” mi roji po glavi. V kopalnici sem morala urediti omarico za čevlje. Nato odhitim v dnevno sobo. Z omar pobrišem prah in začnem v kuhinji pomivati posodo: nerodne krožnike, visoke lonce in celo vrsto pribora. V veselju pričakujem mamico.

Kmalu pozvoni. Na pragu stoji mamica in me začudeno gleda, kaj sem tako vesela.

„Poglej,” ji rečem in ji razkažem stanovanje. Ko vidi, da je vse čisto, me poljubi na čelo in reče:

„No, Sanda, to naredi še velikokrat!”

To je bil mamin srečen dan in upam, da se ga bo dolgo spominjala.

Sanda Progar,

4.a

NI BILO PRAV

Bila je sredo in imela sem samo dve uri pouka. Ko sem prišla domov, sem legla na kavč in lenarila.

Potem me je poklicala mama in mi dejala:

„Pomagaj mi pospraviti kuhinjo!“

Vstala sem in odšla v kuhinjo. Vzela sem krpo in pobrisala mizo. Potem sem jezna vrgla krpo v pomivalno korito in se usedla na stol. Mama je to videla, a ni nič rekla. Kmalu sem spoznala, da nisem prav storila.

Hotela sem popraviti napako, zato sem se lotila pospravljanja. Vzela sem metlo in pometla po kuhinji. V pomivalno korito sem natočila vodo, da bi pomila posodo. Ko pa sem začela, sem se opekla, ker je bila voda prevroča. Z jezo sem udarila z nogo ob tla in zavpila mami:

„Kar sama pospravljaš, jaz že ne bom, rajši ležim!“

Ko sem to izgovorila, sem se ugriznila v jezik, a bilo je prepozno. Pogledala sem v mamin obraz. Po njenem licu sta spolzele dve solzi in njen obraz je prekrila žalost.

Ko sem videla, kaj sem naredila, sem stekla v sobo in obljubila, da kaj takega ne bom več storila.

Vika Hudoklin,

6.e

Bil je lep sončen dan. Morje je bilo mirno. Pomislil sem, zakaj bi se kopal vedno ob obali, zakaj ne bi šel stran od nje.

Odločil sem se. Odšel sem po rešilni pas in odplaval od obale. Mama je kmalu opazila, da me ni v bližini. Začela je opazovati po morju. Kmalu me je zagledala. Bila je zelo razburjena in živčna. Ker je slaba plavalka, se ni upala pome. Tekla je po očeta in mu vse povedala. Oče je takrat igral šah in se mu ni ljubilo v morje. Dejal ji je, naj se ne boji, saj bom živ prišel nazaj.

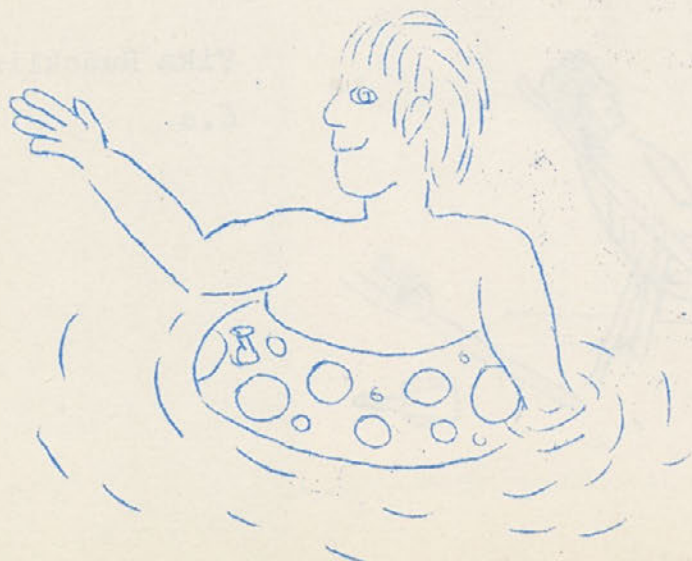
Mama je bila še bolj razburjena in jezna name. Klicala je na pomoč. Uslišala sta jo dva Zagrebčana. Pognala sta se v morje in me kmalu dohitela. Nisem se pustil prijeti, zato sem začel škropiti z vodo. Morala sta se umakniti, ker sem ju škropil tudi v oči. Spet sta me lovila in me tudi ulovila.

Že smo plavali proti obali. Nista bila dovolj pripravljena in zato sem jima ušel. Še enkrat sta me ulovila in me privlekla na obalo. Oštela sta mamu. Uboga mama je bila še bolj jezna name. Zelo me je kregala, jaz pa še dobro nisem vedel zakaj.

Sedaj se mama ne bi več tako bala, saj sem starejši in tudi boljši plavalec.

Rok Lukšič,

6.0

Nekega dne sem prosil mamo, če smem s prijateljem v gozd. Dovolila mi je. Vesela sva odšla.

Ko sva nekaj časa hodila po gozdu, začne nekaj renčati. Prijatelju velim: „

„Splezajva na drevo!“ Splezala sva. Pod nama je renčal pes.

Na drevesu sva čepela že precej časa. Prijatelj reče:

„Tako ne bo šlo, da bova čepela na drevesu. Psa morava pregnati z vejami!“

Odlomila sva veji, skočila na tla in začela tepsti psa. Ta je renčoč zbežal proti vasi. Nato sva odšla domov.

Moja mama je bila v velikih skrbih in me je iskala po vasi. Ko me je zagledala, me je objela. Začutil sem mamino toploto in ljubezen. Odšla sva domov in mama je bila srečna, da se mi ni kaj pripetilo. Obljubil sem ji, da si bom v prihodnje bolj prizadeval, da ji ne bom povzročil nepotrebnih skrbi.

Dušan Špeh,

4.8.2004

KADAR SEM BOLAN

Še dobro se spominjam dneva, ko sem zbolel za vodenimi kozami. Vročina in glavobol sta me spravila v posteljo. Mama je ostala doma, da me je negovala. Kuhala mi je čaje in mi dajala zdravila.

Nikoli ne bom pozabil njenega zaskrbljenega obraza, ko me je spraševala, če se bolje počutim.

Neko noč me je hudo žejalo. Prebudil sem se in glej! Mama je sedela ob postelji in se takoj zdramila. Nalila mi je čaja in mi

ga ponudila.

V tistem trenutku sem spoznal, kako me ima rada. Ovil sem ji roke okoli vratu in jo v zahvalo poljubil. Ona pa je zajokala.

Zoran Ercegovčević,
3.c

Moja mama je zelo delavna v gospodinjstvu in v službi.

Spomnim se, kako mi je pomagala, ko sem prišel iz bolnice. Bil sem namreč na operaciji. Zjutraj mi je prinesla sendviče in sok. Vsak dan mi je dajala termofor in obkladke. Prinesla mi je revijo KIH, ZABAVNIK in Nedeljeksi dnevnik. Kupila mi je tudi knjigo Bratovščina Sinjega galeba, ki sem je bil zelo vesel. Ko sem ozdravel, sem se ji zahvalil za vse.

Vem, da se z mamico ne morem primerjati, ker sem prepočasen.

Andrej Ban,
6.c

Kadar sem bil bolan in nisem šel v bolnico, mi je stregla mama. Če je bila doma, je velik del sedela ob meni in upala, da bom kmalu ozdravel. Odšla je le, če je imela kakšno nujno delo.

Ko sem bil že večji, pa ni bilo tako. Mama velikokrat ni dobila dopusta in sem moral biti sam doma. Zjutraj mi je na omari-

co vse pripravila, da ne bi veliko vstajal. Pozno je odšla na delo, da je velikokrat zamudila, popoldne pa hitela domov. Popoldne je zame toliko bolj skrbela.

Včasih mi je prinesla toliko različnih jedi, da nisem mogel vsega pojesti. Če sem ji rekel, da ne bom toliko pojedel, mi je odgovorila: „Le pojej, škodilo ti ne bo in prej boš ozdravel.“ In moral sem vse pojesti.

Ko sem ozdravel, sem šele spoznal, kakšno ljubezen mi je izkazovala mama.

Franci Arcar,
6.c

Jutro se je prebudilo in sončni žarki so silili skozi goste krošnje ozelenelih dreves. Čmrlji in čebele so poplesavali med belimi cvetovi in zelenimi listi. Iz radia so odmevali prijetni zvoki melodije in po zraku je plaval vonj prijetne jedi. Že tedaj je bila moja glava težka. Nos sem imela zamašen in vsak premik glave je bil boleč. Z mrzlimi rokami sem se prijela za bleda lica. Bila so vroča, tudi čelo in nos sta bila vroča. Takoj sem vedela, da imam gripo.

Leno sem ležala na postelji in spet preštevala zelene liste na stari jablani. Z očmi sem sledila jati ptic, dokler se ni skril za strehami sosednjih hiš. Tedaj sem zaslišala na stopnicah korake. Vedela sem, da je to babica, ki ji je mamica sporočila, da sem bolna. Zelo sem se je razveselila.

Nisem dolgo čakala, ko je že previdno odprla vrata. Najprej se je pokazala glava, potem trup in slednjič je bila pri moji po-

stelji. Toplo me je pogledala s svojimi živahnimi očmi in mi položila na odejo vrečo rumenih pomaranč:

„Izvoli, da boš hitro ozdravela!”

„Hvala!” sem bolj zahreščala kot pa izgovorila.

„No in zdaj bova pregnali to tvojo gripo. Najprej se boš lepo spotila, potem pa bova izmerili temperaturo!”

Še preden sem ji lahko odgovorila, me je nežno pretisnila na blazino in me do nosu pokrila z odejo, na glavo pa mi je položila brisačo. Iz teh cunj mi je gledal le ubogi nos, ki je komaj lovil zrak.

„Babica, lepo te prosim, odkrij me, ne vzdržim več!” sem kričala po polurnem mučenju.

„Vani, samo še pet minut, saj bo kmalu, pridna bo!”

Zaskrbljeno se je sklanjala nadme in me brisala po potnem obrazu. Ko je minilo pet minut, sem se začela zopet kisati. Babica pa spet:

„Vani, samo še pet minut!”

„Že stokrat si rekla, samo še pet minut,” sem skoraj ihtela in živčno brcala z nogami.

„Zdaj pa zares še pet minut!”

Ko sem začela groziti, da se bom razkrila, je šla po svežo spalno srajco. Oddahnila sem si, saj sem se v tej vročini že skoraj skuhala, a babice s spalno srajco ni bilo nazaj celo večnost. Ko je prišla, sem se preoblekla in zazdelo se mi je, kot da sem že popolnoma zdrava. Toda skrbna babica mi ni pustila še vstati in mi je ves dan kuhala čaje.

Kadar sem bolna, me babičine oči sočutno gledajo, ustnice se smehljajo, mehke roke pa me božajo po glavi. Zelo sem ji

hvaležna za vse to, hvaležna sem ji, da pride k meni, hvaležna za njeno ljubezen!

Vanja Koligar,

8.a

MAMA

MAMA, MOJA ROŽA,

MENE NEŽNO BOŽA

IN UČI ME PETI

TER PRI KNJIGI SEDETI.

Maja Lapajne,

2.a

ČE MEME NI DOMA

Kadar mame ni doma, je zelo dolgočasno in žalostno. To sem občutila, ko je šla za tri tedne v Laško na zdravljenje.

Bilo mi je zelo hudo - vsak dan. Ko sem prišla iz šole, me ni nihče čakal. Zjutraj me ni nihče zbudil. Vse sem morala opraviti sama. Tudi pri gospodinjstvu sem morala narediti veliko več. Zvečer mi ni večerja nikoli tako teknila kakor takrat, kadar jo je kuhala mama.

Komaj sem čakala sobot in nedelj, ko je prihajala mama domov. Spet mi je bilo lepo. Ko pa se je spet poslovila, je bilo hudo.

Dočakala sem dan, ko sva se z očkom odpeljala v Laško. Ko

sva prispela v zdravilišče, sva jo zagledala. Naložili smo v avto prtljago in se odpeljali domov.

V naš dom se je spet naselila sreča. Zame se je začelo znova brezskrbno otroštvo. Nimam rada, če je mama zdoma. Kadar pa že mora iti, se kislo držim.

Mojca Klemenčič,

4.a

MAMIN DELOVNI DAN

Rada bi vam opisala delovni dan moje mame in še mnogih drugih mamic, ki hodijo v službo in imajo na skrbi še svojo družinico in dom.

Moja mamica vstane vsak dan zelo zgodaj zjutraj. Bratcu in očiju pripravi zajtrk. Zame pristavi mleko, da si ga kasneje pogrejem. Mamica in oči odpeljeta Gregca v vrtec in se nato sama odpeljeta v službo. Kot vse mamice ima tudi moja mamica zelo odgovorno delo. Domov se vrne ob pol treh ali kasneje. Včasih gre spota v vrtec iskat bratca. Ko pride domov, skuha zmeraj odlično kosilo, ki me privabi, da ga že sita poskusim. Po kosilu pospravlja stanovanje, pere perilo, lika, mi pomaga pri nalogi in še in še ... To jo zelo izmuči, a nikoli ne reče: „Ne, ne bom!“ Zvečer šiva, pere in ureja službene zadeve. Ko jaz že sladko spim, ona še pridno dela. Počivati gre zelo pozno. Spi le nekaj ur in zopet se začne njen težak delavni dan.

Vsak mamin dan je zelo naporen. To opažam že dolgo časa. Mamica je zvečer vsak dan zelo izmučena. Bolijo jo noge, zaspana je. Včasih ji pomagam, a vse premalo. Vem, da je to grdo. Morala se bom tega odvaditi. Enkrat bom postala tudi jaz gospodinja, a

do takrat se moram naučiti še mnogo, mnogo. Želim si, da bi bila tudi jaz tako dobra in pridna kot moja ljuba mamica.

Barbara Bulc,

4.a

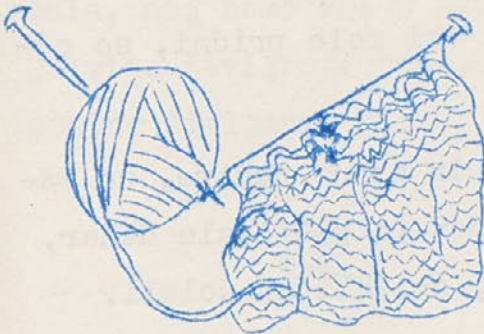
Naše babice

MOJA BABICA

Moja babica
je najboljša babica.
Rada plete,
rada šiva.

Moja babica
je najboljša babica.
Postala je že prababica.
Za svojega pravnuka
našivala goro je stvari,
da jih komaj nesel bi.
In zato moja babica
je najboljša babica.

Doris Zupančič,

6.c

ODGRNILA SEM ZAVESO PRETEKLOSTI

Vsak človek ima svojo preteklost. Nekateri imajo srečna in vesela otroška leta, drugi pa se teh dni neradi spominjajo.

Odgrniti zaveso življenja komurkoli, predvsem pa našim najbližjim in najdražjim, ni isto, kot da bi odgrnil okensko zaveso. Ko želiš spoznati preteklost, moraš biti pripravljen na lepe in vesele, pa tudi na žalostne strani življenja.

Večkrat sem prisluhnila pripovedovanju stare mame, ko nam je pripovedovala o življenju, ki ga je po mojem mišljenju vredno opisati.

Rodila se je v številni kmečki družini. Zgodnja otroška leta so bila zelo vesela in lepa. Skupaj z brati in sestrani se je igrala in tu in tam pomagala na polju. Ko je bila stara komaj šest let, ji je močno zbolel oče in kmalu za tem umrl.

Po očetovi smrti se je življenje spremenilo. Tudi najmlajši otroci so morali delati na polju in tako pripomogli, da so se lahko preživljali, kajti mati ni zmogla vseh bremen.

Že po končani šoli, v kateri so bili vsi zelo pridni, so odhajali od doma.

Moja stara mama, ime ji je Terezija, in njene sestre, so odšle v mesto za gospodinjske pomočnice, domov pa pošiljale denar, da so se otroci, njihovi bratje in sestre, oblekli in šolali.

Bila je gospodinjska pomočnica pri ugledni novomeški družini. Slovo od doma ji je bilo zelo težko, vendar so jo tu lepo sprejeli in jo imeli radi. Bila je pridna in marljiva.

Po več letih bivanja v mestu je spoznala prijaznega fanta, s katerim se je poročila. Z njim se je preselila na njegov dom.

Po enem letu se jima je rodil sin, kmalu za tem pa je izbruhnila druga svetovna vojna.

Vojna tudi njima ni prizanesla. Ker je mož šival za partizane (po poklicu je bil krojač), so ga izdali in ubili. Zažgali so hišo, mati z otrokom, mojim očkom, pa je ostala brez strehe nad glavo. Prenočevala sta pri tujih ljudeh, kjer sta dočakala tudi konec vojne.

Po vojni se je drugič poročila in pričela življenje znova. Rodila sta se še dva sinova, za katera je zelo lepo skrbela, mož pa je hodil na delo, da so si lahko postavili hišo.

Poznala je samo trdo delo in garanje, zanjo ni bilo nikoli razvedrila.

Otroci so se šolali, odraščali in kmalu odšli z doma.

Sedaj se je njeno življenje nekoliko umirilo. Sedaj, ko bi lahko uživala sadove svojega dela in nenehnih skrbi, je zelo bolehnna in že nekoliko v letih. V veliko veselje so ji sinovi in mi, njeni vnuki.

Ko smo bili lani zbrani ob njej na rojstnem dnevu, je povedala, naj bomo vsi v življenju delavni in pošteni. Rekla je: „Živite življenje tako, da se ne boste kesali, ko se bo zagrinjal zastor življenja!“

Nataša Jakopin,

7.a

Spomnila sem se na sosedo Redkovo, ki je že marsikaj doživela.

Povprašala sem jo, če bi mi povedala nekaj o vojni. Nekaj časa je premišljevala in dejala:

„Novica o vojni se je kot blisk razširila po vsej Jugoslaviji. Ko so prišli v Novo mesto Italijani, je mnogo domačinov pristopilo na njihovo stran. Naša vas je bila skoraj predvsem domobranska vas, le malo je bilo družin, ki so bile na strani partizanov. Spominjam se veliko dogodkov, toda najbolj v spominu mi bosta ostala dva.

Nekoč, ko sem bila sama doma, so prišli k nam domobranci. Vprašali so me po partizanih. Ker jim nisem ničesar povedala, so začeli razmetavati po hiši. Ko niso ničesar našli, so me še enkrat vprašali po njih. Ker od mene tudi takrat niso ničesar izvedeli, so me začeli tolči s puškinimi kopiti, da sem se vsa krvava zgrudila na tla. Ko sem se zbudila, so bili pri meni sosede; začeli so se mi smežati in mi rekli:

„Kako se počutiš, partizanka?“

Jaz, ki od samega razočaranja nisem vedela, kaj storiti, sem se stegnila proti polenu, da bi ga zabrisala v obraz, toda moči so mi opešale. Zopet me je pobral spanec. Ko sem se zbudila, je stala pri meni mama in si brisala solze.

Po nekaj tednih sem ozdravela in odšla v partizane. Med njimi sem dočkala svobodo.

Takrat so se partizani zbrali pri naši hiši in peli vesele partizanske pesmi. Žene so hitele, da bi čimprej postregle našim osvoboditeljem. Jaz pa od samega veselja nisem vedela kaj storiti in sem hodila od partizana do partizana ter jim prisrčno stiskala roke. Proti večeru smo zakurili ogenj in posedli okoli njega.

Pogovarjali smo se, kaj se je vse zgodilo med temi hudimi štirimi leti.

Ko se je začelo daniti in so se partizani razšli, sem stopila v hišo in videla, da mama joče. Vprašala sem jo, kaj se je zgodilo, pa mi je odgovorila, da očeta ni domov. Tudi jaz sem se spomnila nanj in po licu so mi zdrknile solze. S počasnimi koraki sem odšla ven, zunaj pa zagledam očeta. Vsa vesela stečem k njemu in zakričim:

„Oče, oče!“

Pritekla je tudi mama in vsi smo bili veseli, da smo po hudih štirih letih zopet skupaj.”

Ko sem hotela oditi, sem opazila, da ima soseda vse solzne oči. Zahvalila sem se ji za pripovedovanje in odšla domov. Med potjo sem premišljevala, kako zelo kruta in hudobna mora biti vojna, ki terja veliko žrtev in mnogo mučenja.

Mojca Hočevan,

7.a

LAHKO MI JE VZOR

Mnogo sem premišljeval, o čem bi pripovedoval. O življenju moje mame, očeta? Nazadnje pa mi je mama svetovala: „Piši o življenju svoje stare mame, ona ti je o njem mnogo pripovedovala.”

Moja stara mama se je rodila leta 1912 staršem, ki so imeli manjšo kmetijo. Bila je najmlajša, saj so bili pred njo rojeni že štirje bratje. Vsi so jo imeli radi, toda vseeno je živela zelo težko. Pomagala je svoji materi, ki je bila že ob njenem rojstvu stara štirideset let. Njen oče je dvakrat odšel za

kruhom v Ameriko.

Posebno težko pa je bilo v času prve svetovne vojne. Ni bilo ne hrane ne obleke.

Že kot 15-letno dekle je hodila delat tudi drugam. Še najbolj naporno delo je bilo v tovarni na Gorjancih. Tam je sadila tudi smrekice. O vsem tem mi je pripovedovala, ko smo šli lansko leto peš na Gorjance.

Ko pa je bila stara 18 let, je odšla v Ljubljano. Tam je delala vse do poroke, ko se je vrnila na Dolenjsko. V zakonu sta se ji rodili dve hčerki. To sta bili moja mama in njena sestra. Toda to srečo ni dolgo uživala, saj se je moja mama rodila prav takrat, ko se je pričela druga svetovna vojna.

Vsi v družini so že od začetka pomagali partizanom. Toda že leta 1942 so ji moža odpeljali v taborišče Gonars, 1943. leta pa so ga v Gramozni jami v Ljubljani ustrelili kot talca. Tako je dočakala svobodo sama, imela ni ne poklica ne stanovanja, imela je le dva nepreskrbljena otroka. Toda vse to je preživljala s polno dobre volje.

In še danes je tako. Moji mami vedno govori: „Bodi dobre volje! Mir je, zdravi ste, kaj pa še želite?“ Meni in vsem svojim vnukom vedno rada pomaga. Uči nas, da naj bomo pošteni, prični in ubogljivi.

Najbolj srečna je, ko nas vidi, da smo vsi njeni srečni, dobre volje. Ko pripovedujem o vsem tem, se mi zdi, da premalo cenim vse to, kar nam daje življenje.

Mislím pa, da je dobro, da sem končno prišel sam do tega, da moram biti dober, da moram postati še boljši.

Do vsega tega pa sem prišel, ko sem premišljeval o težki preteklosti stare mame.

Hugo Colnar,

MOJA STARA MAMA

IMAM STARO MAMO, KI MI ZMERAJ KAJ DA. PRI NJEJ SE IGRAM. ČE ME KAJ VPRAŠA, JI ODGOVORIM. ZMERAJ JI KAJ POMAGAM. GREM V TRGOVINO IN NAKUPIM, KAR NAROČI.

STARA MAMA JE VSAK DAN NA VRTU. VČASIH DELA TAKO TEŽKO, DA JI POMAGA STARI ATA. ZELO RADA JE V NOVEM MESTU.

JE VEČKRAT BOLNA. TAKRAT REČE STAREMU ATU, NAJ GRE PO ZDRAVNIKA. STARA MAMA IMA MUCKO, KI SE ZELO RADA IGRA. VEDNO MI PRITEČE NASPROTI NJEN PES.

Tomaž Bele,

2.d

NJENO PODOBO BOM VEDNO NOSILA V SRCU

Svojo babico imam v zelo lepem spominu. Bila je bolj temne polti in črnih las. Imela pa je zelo dobro srce.

Da, vsi otroci so jo imeli radi. Doma je bila iz Šentjerneja. Bila je hči tamkajšnjega trgovca. Večkrat mi je pripovedovala, da so se v tistem času, ko je bila ona mlada, vozili s kočijami. Med vojno so jo z družino preselili v Ljubljano. Tam je tudi dočakala svobodo. Nato pa se je z mojim dedkom preselila v Rimske Toplice. To je prijazen kraj na Štajerskem blizu Celja.

Kot sem že omenila, so jo vsi otroci iz sosednjih hiš imeli radi. Hodili so namesto nje v trgovino in ji tudi prinesli mleko z bližnje kmetije. Ona pa jim je v zahvalo dajala bonbone. Posebno majhni otroci so jo imeli radi.

Imela je tudi mnogo lepih rož, ki jih je skrbno negovala. Zmeraj mi je govorila:

„Tudi rastline so živa bitja in tudi one potrebujejo vsak dan hrano, vodo in toploto.“

Pozabila sem vam napisati, da je nisem klicala babica, temveč mama Marica. Nikoli ni hotela biti stara. Če sem jo vprašala, koliko je stara, mi je odgovorila: „Toliko, kolikor se počutim!“

Rada je hodila v gore in na potovanja. Včasih, ko sem bila pri njej na počitnicah, mi je pripovedovala čudovite zgodbe iz svojih popotovanj.

Prehitro jo je težka bolezen iztrgala iz našega kroga. Toda jaz bom njeno podobo in dobroto vedno nosila v srcu.

Nataša Pavlin,

6.c

BABICA - PARTIZANSKA UČITELJICA

Imam dve babici, ki živita v Ljubljani. Babica Tončka je bila med vojno partizanska učiteljica.

Bilo je med vojno. V partizanskih šolah so imeli redni pouk. V neki vasi je učila moja babica. Otroci so bili zelo marljivi. Ko so imeli slovenščino, je nekdo potrkal. Vstopil je mali kurir Janko.

„Kaj je novega,“ ga je vprašala babica.

„Nemci!“ je rekel Janko.

Babica je hitro zaprla slovenske knjige in redovalnico.

„Marko, vzemi to! Skrij vse v listje!“ je dejala.

Vsi so hitro odšli. Šola pa se je po tem obisku fašistov precej spremenila. Ni bilo tabel. Otroci so v šolo nosili črn papir.

Večkrat poslušam njene zgodbe iz NOV. Ponosna sem, da je moja babica opravljala med vojno tako težko nalogo.

Barbara Vilhar,

2.c

...in vsem ženam

MOJA TETA JE MEDICINSKA SESTRA

Moja teta je medicinska sestra. Za ta poklic se je odločila že prav mlada. Vedno ga je opravljala z veseljem, čeprav je delo pri bolnikih naporno. Včasih nam pripoveduje o kakšnem posebnem doživljanju. Rad jo poslušam.

Nekoč so imeli Cigančka v bolnišnici. Bil je star približno šest let. Cigani so zelo neradi v bolnišnici. Zelo so tudi navezani na svoje starše. Tako je tudi ta Ciganček težko prenašal življenje v bolnišnici. Čeprav je bil bolan, je sklenil pobegniti. Ko ni bilo sestre v sobi, je splezal na okno in dalje na žleb. Tam se je spustil navzdol. Ker je šlo po žlebu hitro in se je že težko držal, je padel na zemljo in si pri tem zlomil roko. Kljub temu je še hotel bežati.

Ubogega in prestrašenega otroka so še bolj prestrašene sestre hitro pobrale, ga tolažile in ga odnesle nazaj v posteljo. Kmalu je ozdravel in presrečen odšel s svojimi starši domov.

Teta je v službi v bolnišnici že osemindvajset let. Stanuje v majhni podstrešni sobici in nad njenim oknom gnezdi jo golobi. Kadar pride utrujena z dela, jo njihovo gruljenje razveseli. Rad pridem v njeno sobico.

Večkrat nas obišče in v njeni torbici je vedno kaj za nas - otroke.

Svojo teto imam rad in ji želim lep 8. marec.

Gregor Humar,

3.d

MOJA TETA JE UČITELJICA

MOJA TETA JE UČITELJICA. UČI 2. RAZRED. IMA DVA OTROKA. EDEN HODI V 6. RAZRED, DRUGI JE V GIMNAZIJI. VČERAJ JE PRIŠLA K NAM. PRINESLA MI JE ČOKOLADO. JUTRI BO SPET PRIŠLA. IME JI JE ANI, PIŠE SE KAFOL.

Vanja Dalmacija,

2.d

NAŠA TOVARIŠICA

V ŠOLI SO TOVARIŠICE. UČIJO NAS MATEMATIKO, SLOVENSKE JEZIK IN TAKO DALJE. KADAR JE NE POSLUŠAMO, POTEM TUDI NE ZNAMO. ČE KLEPETAMO, NAS POŠILJE V KOT. KOTI SO ŠTIRJE, ZATO JIH NIKOLI NE ZMANJKA. KADAR PREPISUJEMO, NAS RAZSEDE. VEČKRAT DOBI KDO PODPIS. TOVARIŠICA JE DOBRA. VČASIH SE TUDI RAZJEZI.

Tomaž Borsan,

2.d

STARKA IN ROŽE

V neki majhni vasi je živela starka. Bila je vdova. Moža so ji ustrelili in ostala je sama.

Imela je majhno hišico, ki so jo lahko takoj spoznal po lepem vrtu. Po cele dneve je prebila na vrtu, ga okopavala in zalivala. Njene rože so v vasi najbolj bujno cvetele. Imela je veliko vrst rož, le sadike neke njej najljubše rože ni nikjer dobila.

Najbolj radi pa so jo v vasi imeli otroci. Večkrat so ji kaj postorili, na primer: prinesli so ji vodo, pomagali negovati vrt in v zahvalo dobili velik šopek rož.

Tako so ji minevali dnevi in bližal se je 8. marec, dan žena. Ta dan je še posebno lepo uredila vrt. Ko se je ravno odpravljala v mlin, ki je bil v sosednji vasi, po moko, so pritekli otroci, ji voščili za 8. marec ter ji dali neko posebno darilo. Uganite, katero! Da, prav ste uganili - sadike njej najljubše rože. Od sreče kar ni mogla verjeti, pa tudi vedela ni, s čim naj poplača otrokom.

Tako je preživela 8. marec v majhni vasi neka starka. Želim, da bi ta praznik lepo praznovala tudi vse druge mame, žene, babice in starke.

Doris Zupančič,

6.c

NJENE ROŽE

V vasici pod Gorjanci stoji stara kmečka hiša z lesenim balkonom in polknicami. Na levi strani se razprostira majhen skalnjak, na desni strani pa je cvetlični vrt.

Spomladi se v skalnjaku prvi prebudijo zvončki, telohi in krokosi, kmalu za njimi pa tulpe in narcise. V vrtu pa prvi zacvetijo nageljni, potonike, za njimi pa dehteče vrtnice in ovijalke. Na oknih in na balkonu pa so prve pelagonije in fuksije, gomoljaste belargonije in vodenke. Skoraj se ne moreš odločiti, ali je vrt najlepši v zgodnji pomladi ali v juniju, ko se v mraku med vonj vrtnic meša dehteči jasmin, ali v poznem poletju, ko zacveto dalije in gladiole, ali morda jeseni, ko tik pred mrazom zacveto krizanteme v vsej svoji lepoti.

Za vse te vetice skrbi skozi vse leto z veliko ljubeznijo moja stara mama. Ljubezen do cvetic je že tradicija v mojem sorodstvu. Stara mama pozna vsako posebej. Ve, kdaj je treba katero posejati, presaditi, zaliti, obrezati, razmnoževati in spraviti v prezimovališče. To delo pa zahteva veliko znanja, truda in zbirateljske žilice. Stara mama je veliko cvetic prinesla iz svoje rojstne hiše, nekaj jih je dobila od sorodnikov in znancev, druge pa je kupila ali sama vzgojila.

Staro mamo loči od njenih rož le najhujša bolezen. Tudi sedaj, ko je zima, njen dom krasijo božični kaktusi in velikocvetni amarilisi.

Moja stara mama z delom in z ljubeznijo do narave skrbi za lepo in zdravo okolje. Čeprav ne uporablja zvonečih besed, je moj vzor.

Leon Meglič,

4.d

BILA JE PRAVI POSEBNEŽ

V Semiču nad postajo je živela starka, ki so ji pravili Bajerska Micka. Nihče ni vedel, koliko je stara, pa tudi za pravi priimek ne.

Znala je zdraviti ljudi z raznimi zelišči pa tudi na sestankih, kjer se je veliko govorilo, je bila vedno poleg. Njena najhujša lastnost pa je bila ta, da je strašno rada govorila. Ker je bila sama, se je pogovarjala s svojo staro mačko in kokošmi. Če je koga videla na postaji, ga je takoj zvabila v hišo. Pripovedovala mu je doživljaje iz svojega otroštva, resnične in neresnične, tako da se je njen poslušalec čisto vživel v zgodbo. Ko pa je Micka zagledala vlak, mu je velela, naj teče, če ga hoče dobiti, a sama se je natiho smejala, kajti vedela je, da ga ne bo ujel.

Tako je šla tudi moja mamica nekoč na vlak. Seveda jo je Micka prestregla in tudi njej govorila v neskončnost. Ust ni niti za hip zaprla. Ko se je vlak prikazal izza ovinka, je zavpila:

„Teci, teci!“ Mamica je hitro pograbila svoje stvari in stekla proti vlaku. Ni ga ujela, kakor ga ni še nihče pred njo. Morala se je vrniti k Micki.

„Sama sreča, da ti je ušel,“ se je razveselila. „Cel dan se bom lahko pogovarjala s teboj.“

Micka si je na peči pripravila vino in se zleknila nanjo, mamica pa se je ob peči na klopi učila, ker je bila takrat še študentka.

Micka je počasi pila vino in govorila, dokler ni zaspala. Ker je kozarec še vedno držala v roki, se je vino zlivalo na mamico. Čez čas se je Mica prebudila in začela govoriti čisto nekaj drugega kot prej, dokler ni spet zaspala. Premetavala se je, da je mamica mislila, da se bo peč vsak čas podrla. Ko se je navadi-

la na ropot, se je mirno zatopila v branje. Nenadoma pa je peklen-
sko počilo in nekaj je treščilo nanjo. Sprva je mislila, da se je
podrla cela hiša, toda ko je zagledala Micko, kako se kobaca po
tleh, je komaj zadržala smeh. Padla je bila namreč na tla, a še
vedno je držala v roki vrat razbite steklenice.

Marjeta Dajčman,
7.2

SPOMINI NA STARO ŽENICO SO ŠE ŽIVI

Živela je v hiši, ki še danes trdno stoji. Ko sem bila majh-
na, je nisem dobro poznala. Toda spomin nanjo mi je ostal.

Bila je dobrega in mehkega srca. Teta, ki me je pazila, jo
je zelo dobro poznala in večkrat je odšla k njej. Tudi ona je pri-
hajala k nam, saj je v hiši živela sama. Vedno mi je prinašala
bonbone in zato se mi je najbrž kot otroku vtisnila v spomin. Ni
imela službe in ko sem razmišljala o njenem življenju, sem dogna-
la, da je bila črnarica. Hodila je ljudem okopavati zemljo in go-
jit cvetje. To se je naučila pri vrtnarju, pri katerem je nekoč
delala. Hiše ni kupila. Dobila jo je po gospe, pri kateri je bila
za strežnico. Spominjam se, da je imela polna okna rož. Bile so
rdeče, modre, rumene, skratka v vseh barvah. Posebno rada je ime-
la tulipane. Pomešala jih je med seboj, da je bilo eno okno kot
cel rožni grm. Toda kmalu je umrla.

Zapustila je hišico, v kateri sedaj stanujejo drugi ljudje.
Toda kot spomin nanjo je vrtilček pred hišo še vedno poln prelepih
tulipanov.

Helena Janžekovič,

5.2

ČISTILKA JE PRIPOVEDOVALA

Tovarišica čistilka Francka Mihelčič čisti na naši šoli že tretje leto. Dnevno očisti 9 učilnic, 2 stranišča in kabinet. Njen delavni čas je od 14^h do 22^h. S tem je zadovoljna.

V šoli dobi svojo delavno obleko. Pri delu uporablja sesalec, metlo in smetišnico, čisti pa tudi z različnimi čistilnimi sredstvi. Njeno delo je naporno, zato ker učenci puščajo razne odpadke, po tleh je veliko šiljenja, na mizah pa so prilepljeni žvečilni gumiji.

Med šolskimi počitnicami očisti stekla, luči, mize, tla in umivalnike. Pohvalila je učence 4.c razreda, grajala pa učence 2.a in 3.b razreda. Učencem naše šole želi sporočiti to:

„Pridno se učite in ubogajte tovarišice!“

Iz pogovora s čistilko sva izvedeli, da opravlja naporno delo. Učenci ji lahko pomagamo tako, da vsaj skrbno spravimo učilnice.

Šaška Šepec in
Sonja Nemanič,

4.d

TAKO SE MI SMILI

Vsi vemo, da je 8. marec dan žena. Ta dan mamicam, tetam in znankam stiskamo roko in podarjamo cvetje in druga darila. Pozabljamo pa na tiste žene, ki jim je vojna vzela najbližje in jih na ta dan nihče ne poboža po sivih laseh. Tako ženico sem prvič videla na pokopališču, o njej pa sta mi pripovedovala mamica in očka.

V majhni vasici na robu gozda je živela v nizki hiši neka ženica. Bila je mati štirim otrokom: Ančki, Janezu, Francetu in Jožetu. Tudi oni so bili nekoč majhni in kot vse matere je tudi ona skrbela zanje in za moža. Pomagala jim je pri učenju, ko so bili bolni, je bedela nad njimi, kuhala in prala jim je in vsi so zadovoljno živeli.

Ko pa je izbruhnila vojna, se je življenje za vse spremenilo. Vsi so se kmalu vključili v ilegalno delo in pomagali partizanom: otroci, ki so bili takrat že odrasli, so trosili letake in pisali parole, oče pa je partizanom vozil hrano, zdravila, orožje in obleko, ki jo je mati nabirala po vasi.

Nekoč je bil oče izdan in sovražniki so ga pričakali v gozdu. Trmasto je molčal in ni hotel izdati partizanskega tabora, zato so ga na mestu ubili. Tako je padla prva žrtev te družine.

Mati je morala sedaj še bolj delati in očeta je pogrešala cela družina. Z njegovo smrtjo pa se je v hišo naselila žalost in nič več ni bilo tako živahno kot prej.

Otroci so sovražnike začeli še bolj sovražiti, saj so oni ubili očeta. Vedno so mišlili na maščevanje, tako fantje kot dek-le.

Prva sta odšla v partizane Jože in France, za njima pa še Janez in Ančka. Materi je bilo zelo hudo. Vedela je, da bodo sedaj

njeni otroci v nenehni nevarnosti. Nekaj časa jim je branila, potem pa je popustila. Kadar so jo zvečer skrivaj obiskovali, jih je vedno gledala in zdeli so se ji pravi možje.

V neki veliki hajki na nemško postojanko pa sta ji padla oba. Tako je smrt že drugič pogledala v hišo in mati je odslej živela v obupu. Ni in ni mogla pozabiti najprej moževe potem pa še sinove smrti.

Potem sta jo nekaj časa obiskovala le Janez in Ančka. Sedaj je videla, da ima le še dva otroka in tema dvema je branila nazaj v partizane. A onadva je nista poslušala.

Tako se je njeno telo od obupa še bolj upognilo in njeno življenje je bilo žalostno. Tolažilo jo je le to, da se njena otroka borita za svobodo cele domovine.

Tiho je živela, dokler ji vojna ni pobrala še zadnja dva otroka. Potem ni mogla več vzdržati. Ni verjela, da je bila taka usoda namenjena ravno njej. Ni ji preostalo nič drugega, kot da mirno čaka še svojo smrt.

Tako žalostno živi še danes. Bila pa je ponosna, saj so štirje otroci in mož padli kot borci za svobodo.

Vsako leto jo vidim na pokopališču na dan mrtvih, ko prižiga svečko za vsakega izmed svojih, čeprav ve samo za dva, kje sta pokopana.

Svečke gorijo, ona pa stoji ob grobu, sključena je in po licih ji polzijo solze. Vem, da misli na svoje otroke in moža. Za 8. marec si želi le to, da bi bili lahko vsi še enkrat skupaj: mož, otroci in ona.

Darja Bradač,

6.c

UTRINKI IZ ŽIVLJENJA MOJE STARE MAME

Nedeljsko popoldne sem preživela pri stari mami. Poprosila sem jo, naj mi pove, kako je bilo v NOB.

Tako mi je pripovedovala:

„Bilo je leta 1941. Moj mož in drugi zavedni Slovenci so odšli v gozdove. V vasi so ostale ženske z otroki in starci, ki niso bili sposobni za boj. Imela sem štiri otroke. Mirko je bil star osem let, Tine deset, Marija enajst in najmlajši Tonček komaj štiri leta. Hrane je bilo zelo malo. Jedli smo le krompir in fižol, pa še tega je primanjkovalo. Zato je vladala lakota.

Ta vas je bila majhna, rōvna in domoljubna, razen nekaterih izjem. Hiše so bile nizke, s slamo krite. Iz dimnikov pa se je kadil dim.

Nekega večera je rahlo potrkalo na okensko šipo. Pogledala sem, če otroci spiyo in tiho kot senca zapustila sobo in šla odpret. Pred vrati je stal komandant Janez. Bil je temnolas in suh partizan. Pod nosom je imel brčiče, na rami obešeno puško, za pasom pa dve bombi.

Rahlo sem zbudila Tineta in mu povedala, kakšna naloga ga čaka. Nesti bo moral pošto. On pa je samo skomignil z rameni in rekel, da naj me nič ne skrbi, da bo varno odnesel pismo mlinarju Pepetu, ki je delal za partizane. Všila sem mu listek v zakrpane hlače. Na glavo si je dal majhen zelen pastirski klobuček, ki ga je staknil v skrinji, iz katerega so mu gledali peščno rumeni lasje. In kmalu ju je vzela noč. Zelo pozno ponoči je srečno prišel domov.

Komaj pa se je zdanilo, smo zaslišali glasno govorjenje in trdo hojo pred hišo, malo pozneje pa močno tolčenje na vrata. Vsi smo osupnili. Nekdo nas je izzdal, smo hkrati pomislili. Šla sem

odpret. Čakali smo najhujšega. Surovo so nas pogledali. Bili so trije domobranci. Najdebelejši je pretrgal molk in vprašal, če smo imeli kakega partizana v hiši. Molče sem odkimala. Otrokom so se začeli dobrikati. Vprašali so jih, če je bil kakšen stric zvečer v hiši. Molče so me pogledali in odgovorili, da ne. Oddahnila sem si. Pahnili so me od vrat in hrupno odšli."

In po vseh mukah je zasijala težko pričakovana svoboda, za katero je žrtvovala svojega najmlajšega otroka, ki ji je nekega dne umrl na rokah.

V njenih očeh so bile solze žalosti in sovraštva, ki so me zelo ganile.

Mateja Cvar,

6.e

BILO JE HUDO

Ležala sem v postelji zaradi pljučnice. Zelo sem se dolgočasila. Začela sem brati knjigo, a me ni zanimala. Tedaj vstopi mama.

Vpraša me: „Ali te zelo boli?“

„Ni tako hudo," ji pravim, „le dolgočasim se. Pripoveduj mi kaj!"

„Bom, še prej pa ti skuham čaj."

Nestrpno sem jo pričakovala. Radovedna sem bila, kaj mi bo pripovedovala. Med boleznijo me večkrat kratkočasi s pripovedovanjem. Največ mi pripoveduje o svojem otroštvu.

Mama se je vrnila. Postavila je čaj na omarico in sedla na stol poleg postelje. Za nekaj časa se zamisli, nato pa začne:

„Bilo je med vojno. Takrat je bilo zelo hudo. Bili smo lačni, pozimi pa smo prezebali, ker ni bilo dovolj oblek. Poleg vseh tegob pa smo bili tudi brez staršev, ki bi nas tolažili in varovali. Očeta in mamo so odpeljali v taborišče na Rab, ker sta pomagala partizanom.

Starše je izdal sosed, ki je izvedel, da so pri nas prenočili partizani. Povedala ti bom nekaj več o tem obisku,“ mi reče mama.

„Partizani so prišli sredi noči. Trkali so na okna in mama jim je odprla. Bila je lačna in prezebla partizanska patrulja. Mama jih je posadila na peč in jim skuhala žgancev. Ko so se najedli, so se poslovili in zginili v noč.

Sosed, po rodu Kočevar, ki je že nekaj časa sumil, da sprejemamo partizane, je videl patruljo, ko je odhajala. To je povedal Nemcem, ki so starše odpeljali v taborišče. Zelo smo jokali za njimi. Za nas sta odslej skrbela ded in babica, ki pa sta bila zadirčna in sta nas tudi pretepala,“ mama žalostno konča svojo zgodbo.

Nenadoma se predrami iz zamišljenosti in pravi: „Sedaj pa hitro popij čaj in poskušaj zaspati!”

Res sem jo ubogala in kmalu zaspala.

Mateja Strasberger

6.e

ŠOPEK ZA MAMICO

Mamica, glej!

Pred tabo stojim

in v roki droben šopek držim.

Šopek vijolic, trobentic in zvončkov
za osmi marec ti podarim.

Janja Vrečič,

6.d

Tu je marec, 8. marec, praznik vseh žena.

Mala Maja še ne ve, kaj naj svoji mami da.

Pridna Maja spomni se vesela:

Mami bom tako želela:

„Rada ti bom pomagala,

v prostem času z bratcem se igrala!”

Barbara Bulc,

4.a

Težki tvoji so koraki,

trudno tvoje čelo, mati.

Roke tvoje so zgarane,

toda koga tožba tvoja gane?

Srce tvoje je predobro,

tvoja roka preljubeča,

pregrenka je tvoja solza,

saj ne veš več, kaj je sreča.

Toda vedno si ljubeča,

vem, da včasih

črna mora stiska te in tare

in takrat se vprašam:

le kako, kako vse, mati zmoreš?

Marjeta Dajčman,

7.a

NI TE, MATI

Videla sem svetlo zvezdo na nebu;
sanjala sem,
da si to ti,
mama.

Videla sem drobno cvetko v vetru;
vedela sem,
da si to ti,
mama.

Slišala sem petje drobne ptice v travi;
slišala sem
tvoj glas,
mama.

Čakala sem te sredi blatnih njiv v pomladi;
odganjale so trave in peli strnadi,
ki jih ni bilo ...

Čakala sem te sredi blatnih travnikov spomladi,
odgovarjale so cvetke in slišala sem tvoje besede,
ki jih ni bilo ...

Marjanca Božič,

7.d

Žene, ki so živele zato, da nam je lepo

ŽENA JE ORGANIZIRANA TUDI DANES

(Razgovor s tovarišico IVANKO MOROSINI, predsednico sveta za družbeni in politični položaj žensk.)

Tovarišica Morosinijeva je ena redkih predsednic. Vemo, da so na vodilnih mestih ponavadi moški. Ko že govorimo o enakopravnosti, še vedno spoznavamo, da so ženske manj zastopane. Napovedano mednarodno leto žena se spreminja v mednarodno desetletje žena! Zakaj? Ker se z razvojem družbe pojavljajo tudi nove naloge. Mnogo problemov ima sodobna žena. Kakšni so in kako jih rešujejo, pa smo hoteli zvedeti od tovarišice Morosinijeve.

„Pri SZDL obstaja svet za družbeno ekonomski in politični položaj žensk. V tem obdobju razvoja socialistične družbe smo ugotovili, da ne obstoja problem žena ločen, temveč da je to problem celotne družbe. Naloga sveta pri občinski konferenci SZDL je nakazovanje in aktiviranje problemov, ki se drugače ne bi tako hitro reševali. Naš občinski svet, kot ostali v Sloveniji, obravnava probleme naše žene, za katere smatramo, da so pomembni za našo družbo. Problemi, za katerih reševanje smo se sedaj dogovorili, so: otroško varstvo, socialno varstvo, izobraževanje, analiza družbenega položaja žene.

Prvi problem je varstvo in vzgoja otroka, ko so starši na delovnem mestu. Tako varstvo bi moralo biti organizirano tudi na podeželju, da otroci že pred šolo dobijo neko določeno znanje.

Akcije za to že tečejo, delo in uspeh pa sta odvisna predvsem od finančnih možnosti ter v neki meri tudi od pripravljenosti sodelovanja vseh delavnih ljudi.

Eno od vprašanj je tudi celodnevna šola, katera gotovo pri naša mnogo olajšav materam. Ta oblika izobraževanja v svetu ni nova, nova je le pri nas.

Tretja naloga, ki smo si jo zadali, je ugotoviti stanje zaposlene žene na področju novomeške občine in delo te žene. Spremljati in kontrolirati moramo delovne pogoje in varstvo zaposlenih žena pri delu. To ji pripada po ustavi in po medsebojnih razmerjih v združenem delu. Tako se npr. moramo zavedati, da je nočno delo še večja obremenitev vsake žene.

Organizacija konference za družbeno aktivnost žena se je razvila iz nekdanje borbene AFŽ, ki je bila osnovana v najtežjih časih naše zgodovinske preteklosti, in sicer 6. decembra 1942 do 1953, ko je bil na IV. kongresu AFŽ sprejet sklep, da se ukine posebna politična organizacija žena Jugoslavije. Vendar je določena oblika organiziranosti ostala v zvezi društev žena Jugoslavije in v okviru SZDL - v konferenci za družbeno aktivnost žena.

Slovenska žena je danes organizirana v konferenci za družbeno aktivnost žena v okviru SZDL in sedaj v obliki sveta pri SZDL.

Funkcionarke nekdanje borbene AFŽ so še vedno aktivne in se obračamo k njim za pomoč in nasvete.

Naloge AFŽ so bile v tistih težkih časih povsem drugačne. Zato moramo mi - mlajši rodovi, gojiti spoštovanje do teh težkih časov, nam morajo biti vzpodbuda in podlaga za vse boljše delo in napredek, tako kot so bile nekdanjim članicam AFŽ. Vsaka žena na svojem delovnem mestu mora prispevati k razvoju in napredku družbe. Ideje žena v težkih časih med NOB nas vodijo še naprej.

Vsaka žena ima tri naloge: naloge žene in matere, ki mora sodelovati pri vzgoji otrok, naloge proizvajalke in naloge družbene delavke. Žene matere vemo, da želimo ustvariti čim lepše vzdušje v družini, kjer sodelujete vi, naši otroci. In če boste pomagali svojim materam pri delu v družini, da boste dobri in vestni učenci, nam boste zelo olajšali delo. Pri tem pa boste tudi pripomogli k hitrejšemu razvoju družbe, ki potrebuje vedno več ljudi z dobrim znanjem. Vsak delavec naj bi imel vsaj osemletko. Zaradi potreb celotne družbe pomagajte svojim sošolcem, ki ne bi uspeli uspešno zaključiti osemletke.

Vsem ženam ob 8. marcu čestitam za dosežene uspehe na delovnih mestih kot v osebnem življenju.

Vam mladim pa želim, da bi svojo mladost še naprej preživljali v sreči in veselju ob izpolnjevanju vseh vaših nalog, ki jih imate," je zaključila tovarišica Morosinijeva.

Andreja Žveglič,
8.d

LIST IZ PARTIZANSKEGA DNEVNIKA

november, 1944

Po ozki gazi tiho kolona gre v noč.
Sneg briše nje sledove in kliče mraz strupen,
ki borcem trudnim, zbitim, počasi jemlje moč.
Ta kriev je smrti mnogih, premnogih že imen.

Tu ranjenec zavzdihne, tam krik zasliši se.
Spet eden prosi kruha in drugi pade v sneg.
Kolona pa gre dalje, dalje ...
Zasliši zvok se pesmi, ki jih bodri v teh dneh ...

Vse ena misel vodi po poti iz krvi,
vsi eno si želijo v teh sivih, težkih dneh.
Želeli bi oteti nasilja vse ljudi.

Svoboda naj zavlada na teh slovenskih tleh!

Mojca Nared,

7.d

KRUTA SI, VOJNA!

Na zemljo padel je večer.

Skoz okno strnim v noč

in čakam, čakam ...

Kdaj se vrneš, sinek zlati,

kdaj te spet objame tvoja mati?

Sprašujem sonce,

sprašujem luno, zvezde,

vendar nihče odgovora ne da.

Pustil si zdaj me,

pustil samo.

„Vrni se, vrni!“ kliče srce,

solze objokujejo tvoje ime.

Vojna prekleta!

Vojna krvava,

sina mi vzela, moža in očeta.

Irena Kirm,

8.c

Mnogo žena je na našem področju, ki bi zaslužile, da Vam jih predstavimo v našem glasilu. Ker se nismo mogli odločiti sami, smo zaprosili občinski odbor ZB Novo mesto, naj nam preskrbi jo seznam nekaterih žena, ki so v vojni mnogo prestale, občinski odbor RK Novo mesto naj nam pove, katera žena z našega področja je dala največkrat kri, tovariša Komelja, upravnika Študijske knjižnice pa, naj nam pripoveduje o Novomeščankah, ki so vtkane v zgodovino našega mesta. Pogovori so stekli, priidni pionirji so po svojih sposobnostih to zapisali, kakor so najbolje mogli.

Vsem se za sodelovanje toplo zahvaljujemo, posebno še tovarišu Komelju za dragoceno pripovedovanje.

OD AKTIVISTKE DO BORKE ZAPADNO DOL. ODREDA

Obiskala sem POGLAJEN ZALKO iz Novega mesta, aktivistko in borko v času narodnoosvobodilne vojske, ki mi je o svojih spominih na tiste čase povedala naslednje:

„Ko se je začela vojna, sem bila zelo mlada. Že v letu 1941 sem delala na domačem terenu v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah kot aktivistka. V partizane sem odšla maja 1942. Bila sem v Zahodno Dolenjskem odredu. Moje partizansko ime je bilo Marta. V istem odredu so bile še tri ženske. Lahko povem, da smo bile borke z borci popolnoma enakopravne. Ravno tako smo nosile orožje in hodile na stražo. Z odredom smo se zadrževali večinoma na področju kočevskih gozdov. Tudi roška ofenziva me je zatekla v kočevskih gozdovih. . Spominjam se, da smo bili v času te ofenzive ob neki priliki od Italijanov obkoljeni. V koloni po eden smo se prebijali skozi sovražnikov obroč. Pri umikanju smo se vsi razkropili vsak na svojo stran. Nekako sem prišla do Sterih žag, tam pa sem bila od Italijanov aretirana.

Odpeljali so me v zapor v Črnomelj, kjer sem ostala še z ostalimi zaporniki en mesec. Zaprta sem bila v kleti in po enem mesecu so me odpeljali v Ljubljano in me zaprli v Belgijski kasarni. V eni sobi nas je bilo 36 žensk, med njimi precej domačink. Življenjski pogoji so bili v obeh zaporih nevzdržni. Po tednu dni sem bila sojena v Ljubljani. Sodba je glasila: Internacija na Rabu.

Skupaj še z nekaterimi domačinkami so nas odpeljali v oktobru 1942 na Rab. Tam smo bile pod šotori. Jedle smo enkrat na dan čorbo. Morale smo težko delati. Ker smo bile izčrpane in onemogle, smo hotele s štrajkanjem doseči, da bi dobile več hrane.

Po kapitulaciji Italije sem se vrnila v Ljubljano. S ponarejeno osebno izkaznico sem prišla po skrivnih poteh v Podturn ravno tistega dne, ko je bilo bombardirano Novo mesto. Takoj sem začela aktivno in organizirano delati na terenu kot politična delavka in aktivistka. Udeležila sem se prvega kongresa slovenske protifašistične ženske zveze, ki je bil 17. in 18. oktobra 1943 v Dobrniču. Na kongresu so bile jasno postavljene naloge žensk v času vojne in po vojni. Znanje, ki sem ga pridobila na kongresu, sem morala kot aktivistka prenašati na druge tovarišice in tovariše na terenu. Delavka na terenu sem ostala vse do konca vojne, to je do 15. maja 1945.

O praznovanju 8. marca - dneva žena - v času vojne veliko ne morem povedati. Ne spominjam se, da bi ta dan praznovale. Vem le to, da so bile naše naloge odgovorne in naporne ter da smo morale vložiti veliko truda, da smo zaupano delo opravičile."

Nataša Papež,

8.d

BILA JE BORKA KOZJANSKEGA BATALJONA

V odred Kozjanskega bataljona je bila tovarišica MILICA ŠALIJEVA sprejeta 9. julija 1943. Ta bataljon se je boril na zelo težkem in nevarnem področju, to je od Kožje planine do Pišec in Erežic. Komandant je bil Janez Jerin, ki še danes živi v Celju. Imel je zelo težko delo, saj je moral pridobivati nove ljudi, ki jih je bilo zelo malo. Nemci so v obmejnem pasu skoraj vse naše ljudi izselili, naselili pa so Kočevarje in druge nemške družine.

Tovarišica Milica je takrat delovala kot terenska delavka. Njena glavna naloga je bila sprejemati mladince; najboljši so postali SKOJevci in člani KP.

Njena druga, tudi zelo važna naloga, pa je bila zbiranje sanitetnega in drugega materiala, ki ga je bilo takrat zelo težko dobiti, saj so se partizani največ skrivali po zakotnih vasi-
cah in niso smeli veliko hoditi naokrog, ker je bilo veliko naših, slovenskih vohunov, ki so poznali tudi skrivne poti. Kolikor pa so mogli, so pomagali naši ljudje tako, da so iz rjuh delali razni sanitetni material in prinašali hrano. Včasih so dobili tudi kakšno injekcijo in sterilni povoj ter kakšna zdravila. Prinesli so jih naši ljudje, ki so hodili v mesto. Tako je delovala tovarišica Šalijeva prav do 8. februarja 1945.

Kulturniki in drugi nastopajoči, ki naj bi počastili slovenski kulturni praznik, so imeli takrat zadnjo vajo na predvečer kulturnega praznika. Nastopati bi morala tudi tovarišica Milica. Vse priprave so lepo potekale in nikjer ni bilo sledu o sovražniku, pa ga tudi nihče ni pričakoval.

Prav na kulturni praznik je bil okoli gradu Pišce, kjer so se zadrževali partizani, sklenjen sovražnikov obroč. S pomočjo izdajalcev, ki se jih v Brežicah ni manjkalo, so se Nemci v svojih dobro opremljenih oblekah, skritih pod belimi plašči, pri-

plazili v bližino, ki je partizanom onemogočila kakršenkoli beg. Po dolgotrajnih bojih so se partizani umaknili.

Tovarišica Milica je bila ranjena, obležala je v snegu. Čeprav so Nemci preiskovali teren, je niso našli, ker je bila toliko pri močeh, da se je pokrila s snegom in zabrisala sledi. Drugi dan so jo našli. Ker pa je bila hudo ranjena v nogo in ker niso imeli pravih zdravil, da bi jo pozdravili, je še danes vojni invalid. 8. februarja 1945 je ostala v zasilni partizanski bolnišnici.

Danes živi in dela kakor vsi nekdanji borci, ki so preživeli vojno.

Liljana Kapš,
Vladi Šribar,

7.a

BILA JE CELO V GLAVNEM ŠTABU XIV. DIVIZIJE

S sošolcem sva dobila nalogo, da interjuvava tovarišico VALERIJO USENIK, nekdanjo aktivistko in borko med NOB.

Odpravila sva se k njej neko nedeljo popoldne. Prijazno nam ju je sprejela in odpeljala v kuhinjo. Na mizi je bil pisalni stroj, na katerem je, kot nama je pozneje povedala, tipkala spomine.

Najprej sva jo vprašala, kako je prišla v stik z OF.

„Bila sem stara 20 let, ko me je bratranec povezal z aktivisti. Že s šestimi leti sem bila članica društva Sokol, vendar sem se šele sedaj seznanila s politiko, predvsem s KJ. Postala sem članica SKOJa. Naš mladinski aktiv je raznašal letake, pisal napise po hišah ter zbiral zdravila. Moj brat, ki je bil star 12 let, je nekemu Nemcu na vlaku sunil nahrbtnik. Vendar je bila organizacija izdana, zato sem odšla v partizane.

Tu so rabili strojepisne, da so prepisovale poročila, ukaze in razne brošure. Tako sem prišla v tiskarno, kjer sva s sodelavko Sonjo sestavljale, razmnoževale in razpošiljale časopis Slovenski poročevalec.

Čez nekaj mesecev sem prišla v 4. operativno čeno, ki so jo sestavljale tri brigade: Šercerjeva, Šlandrova in Zidanškova. Ponoči, ko so drugi spali, sem prepisovala poročila in ukaze. To so bili zelo težki časi. Bilo je mnogo bolnih, utrujenih, lačnih in prezebljih.”

Njeni starši so bili internirani v Nemčijo. Ker so bili njeni štirje bratje v partizanih, so se domači izdajalci najbolj znašali nad njo in odšla je v partizane. Nek belogardist je z nožem razrezal njeno sliko in rekel: „Ko jo dobim, bom z njo napravil isto.”

4. operativna cona se je preimenovala v XIV. divizijo. Le-ta je potem odšla na Štajersko. Bolni borci so bili na terenu in pri kmetih, ker se niso mogli bojevati.

„Najhuje je bilo takrat,” je nadaljevala, „ko smo bili terenci na nekem obronku gozda. Ko smo zvedeli, da se nam bližajo Nemci, smo namesto v gozd pobegnili v dolino. Tu smo padli v zasado. Skrila sem se za nek oreh, ki je stal ob cesti. Lubje oreha je bilo od rafalov čisto oguljeno. Nekega tovariša je v teku zaustavila krogla. Ostali so pobegnili nazaj v gozd. Ker nisem vedela, kaj naj naredim, sem iz obupa odšla kar po cesti. Naenkrat je pritekel k meni desetleten otrok z bližnje kmetije, katerega starši so se pridružili partizanom. Z njim sem bolna tavalja naokoli tri dni. Med tem se je končala hajka in z njim sem se vrnila v partizansko taborišče, kjer so me začudeno gledali, saj so mislili, da sem mrtva.”

Moč belogardistov je bila v tem, da so se sklicevali na boga. Tako kmetje niso vedeli, za koga bi se borili.

„Vojna je pustila na meni posledice, kot so bolečine in živčnost, zato vsem mladim želim, da ne bi nikoli doživeli kaj tako hudega, kot sem doživela jaz.”

Lepo sva se ji zahvalila in odšla domov.

Maras Tomaž,
Mitja Jalovec,
8.6

BORKA IN PARTIZANSKA BOLNIČARKA

Tovarišica SLAVKA ROMIH nam je pripovedovala, kaj vse je doživela med NOB:

„8. septembra 1943. leta se je po kapitulaciji Italije zasno-

vala Goriška fronta. V okviru Goriške fronte so bile postavljene tudi komande mest. Te so imele nalogo, da so skrbele za civilno prebivalstvo in za vojsko. Zbirali so: hrano, obleko, obutev, orožje ter skrbeli za prevoz ranjencev. Ženske pa so tudi razoroževale Italijane.

Dan predno so vdrla okupatorji v mesto, so Ajdovščino tudi bombardirali in tako se je komanda umaknila iz nje. Osem tovarišev je odšlo na Dolenjsko in med njimi tudi jaz in tovarišica Zora. Potovali smo 12 dni, največ ponoči, ker je bilo na naši poti veliko sovražnih zasad. Ponoči smo se velikokrat približali kaki hiši in prosili za hrano.

Nekoč, ko nam jo je ravno primanjkovalo, smo srečali Italijane, ki so peljali jagnje in ovce. Vzeli so ju seveda našim ljudem. Mi pa jim tega nismo mogli dopustiti ter smo jim ju vzeli in se potem nekaj časa z njima hranili.

Pot nas je pripeljala v Ribnico, kjer smo se javili na komando mesta. Mene in tovarišico so poslali v partizansko bolnico, ki je bila v gradu, da bi negovali ranjence, tovariši pa so odšli v brigado. V Ribnici smo ostali približno tri tedne.

Bližala se je ofenziva in morali smo evakuirati ranjence v vas Gotenico. To bolnico smo morali preseliti v goteniški gozd, kjer nas je dočakala nemška ofenziva. Ko smo se umikali, nam je dezertiral upravnik. Nemci so nas obkolili in bi gotovo vse pobili, če ne bi prišla na pomoč Šercerjeva brigada. Ranjence so odpeljali v bolnico pri Kočevju, osebje pa je ostalo v brigadi.

V tej brigadi sem bila do 26. novembra, nato sem zbolela in komisarka Olga me je poslala v bolnico na Babno polje. Ko pa sem ozdravela, so me zadržali tam kot bolničarko, potem pa sem bila premeščena v bolnico na Rogu, od tu pa na planino pod Mirno goro - v pokretno bolnico. Novembra pa sem bila na upravi bolnic v Komarni vasi. Zaradi nosečnosti sem v začetku aprila odšla v bolnico

Bari v Italiji. Bolnico so vodili naši in Angleži, ustanovili in opremili pa so jo Angleži in Amerikanci. Opravljala je enako funkcijo, kot jo bolnice opravljajo danes. 29. maja 1945 sem se z ladjo Partizanka vrnila v domovino."

Prav je, da smo jo obiskali. Zvedeli sva marsikaj in se ponovno prepričali, da so bile žene med NOB prav tako aktivne kot moški.

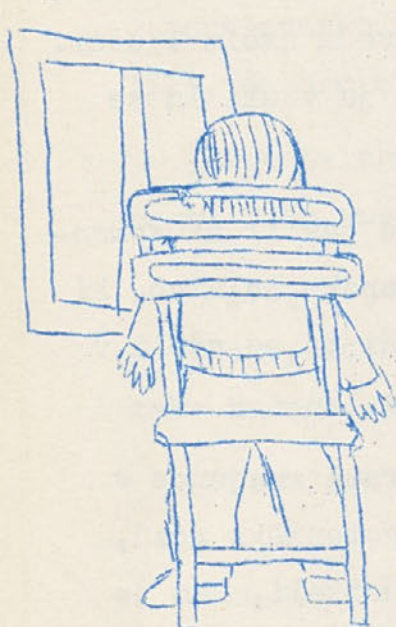
Suzana Rugelj,

7.c

Metka Gal,

8.c

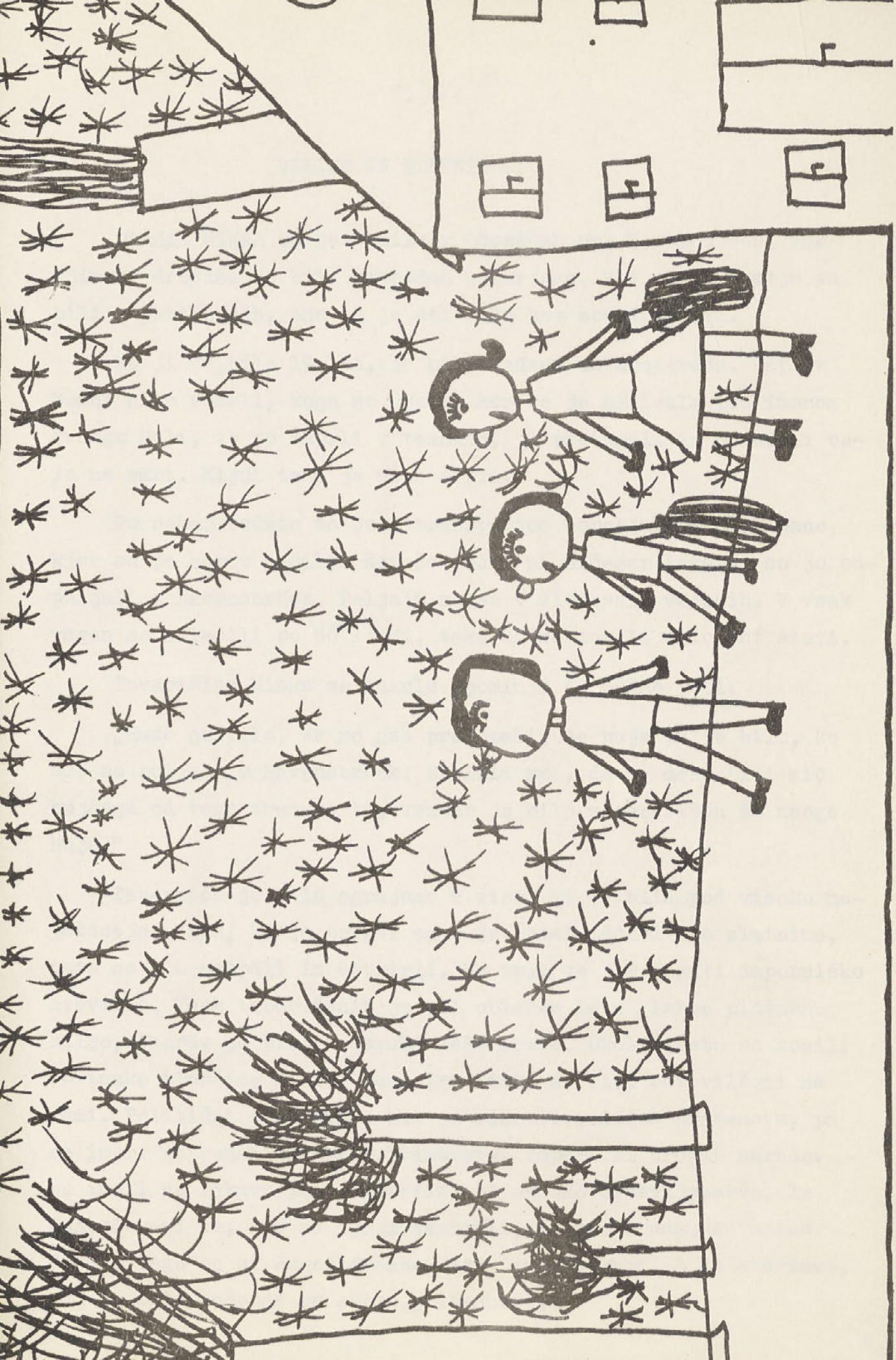
ŠLA BI

Šla bi,
šla bi proč,
proč od ljudi!
Zaprta v sobi
bi čakala
dneve in noči,
dokler mi
srce ne bi prekipelo
od spominov,
žalosti.

Tanja Kovačič,

8.d

VELIKO JE PRETRPELA!

DRAGAN MINKA se je rodila v Stopičah pri Novem mestu. Vsa njhova družina je bila napredno usmerjena. Vsi njeni bratje so bili v partizanih, ona pa je delovala kot obveščevalka.

Ko ji je bilo 19 let, je bila izdana in aretirana. Čeprav Nemci niso vedeli, koga so ujeli, ker se je skrivala pod imenom Črnuga Mali, so jo zaprli v temnico, jo pretepali in obsodili celo na smrt. Kljub temu je niso strli.

Po nekaj tednih so jo s transportom odpeljali v Ljubljano, kjer so jo zopet mučili. Ker še vedno ni ničesar izdala, so jo odpeljali v Ravensbrück. Peljali so se v živinskih vagonih. V vsak vagon so stlačili po 80 ljudi, tako da so morali celo pot stati.

Tovarišica Minka se takole spominja te mučne poti:

„Hudo je bilo, ko so nas pretepali, še huje pa je bilo, ko smo se peljali v Ravensbrück. Mislili smo, da ne more biti nič hujšega od tega transporta, vendar je bilo v taborišču še mnogo huje.“

Taborišče je bilo ograjeno z žico, ki je bila pod visoko napetostjo. Vsak, ki je prišel sem, je moral oddati vso zlatnino, nato so jih okopali in ostrigli. Na prsa so jim vžgali zaporniško številko. Vsak taboriščnik je bil oblečen le v lahno platneno haljo, čeprav je bilo v baraki zelo mrzlo. Okoli vratu so nosili kovinske ploščice s številko, prav tako so bili oštevilčeni na rami. Politični zaporniki, kot je bila tovarišica Draganova, pa so imeli na ramah še našit trikotnik. Zaporniki drugih narodov so imeli na rokavu poleg številke še oznako državljanstva, le Jugoslovani ne, ker so Nemci smatrali, da smo premajhen narod. Zaradi tega so si Jugoslovanke same izvezle kratico naše države, saj so bile ponosne na svojo pripadnost.

V taborišču so bile zapornikom odvzete vse pravice.

Tovarišica Minka se je takole izrazila: „Huda je lakota, še hujša je žeja, najhujše pa je narodno ponižanje.“

Tovarišica Draganova je bila dodeljena v jugoslovansko barako št. 11, ki je bila poleg ruske najbolj ponižana. Jugoslovanke so bile organizirane v partijsko organizacijo, ki je prestregla vsak transport. Izvolile so tudi svojo predstojnico, ki jih je povsod zastopala in ščitila.

Ravno ta njihova enotnost je jezila Nemce, saj je bilo v taborišču mnogo Poljakinj, ki so druga drugo izdajale za košček kruha.

Jugoslovanke so prirejale tudi proslave, npr. za 8. marec in 1. maj.

V Ravensbrücku so morali vstajati že ob 4^h zjutraj. Nato so stali celo uro v svojih lahkih haljah kljub mrazu na dvorišču in nihče se ni smel niti ganiti, čeprav so vsi okrog tebe popadali na tla.

Za zajtrk so dobili 4 - 5 dkg kruha iz žaganja in otrobov ter pregreto vodo. Nato so odšli na delo; izsuševali so močvirje in izboljševali taborišče.

Taborišče Ravensbrück je imelo 59 - 60 podtaborišč, ki so jih zaporniki zgradili s svojimi rokami.

Za kosilo so dobili nekaj repe ali kolerabe z zemljo in živalmi vred.

Verjetno ste se vprašali, če so taboriščniki lahko pisali domov in če so prejeli pakete. Pisali so sicer lahko, vendar samo to, da se imajo zelo dobro in podpis; pakete pa so dobili skoraj popolnoma izpraznjene.

Čez nekaj časa so tovarišico Draganovo premestili v podtaborišče, v katerem so bile zaprte večinoma Židinke, ki so jih uporabljali kot poskusne zajčke. Tudi na tovarišici Minki so delali razne poskuse.

Tu, v Vandsbercku, so taboriščniki delali v tovarni plinskih mask in to po 12 ur na dan. Higienске razmere so bile nekoliko boljše, saj so bile barake na novo zgrajene.

Načelo jetnic je bilo - narediti čimveč škode sovražniku, čeprav so Nemci pazili na vsak njihov korak.

Ves prosti čas so žene in dekleta pospravljale ruševine in umikale mrliče.

Proti koncu vojne je jetnike RK transportiral po raznih taboriščih. Tako so tovarišico Draganovo 5. maja 1945 Angleži odpeljali v Churchill camp. Tam so jo zdravili, da je sploh lahko stala na nogah, saj je ob osvoboditvi tehtala le 30,5 kg.

Oktobra 1945 se je tovarišica Minka vrnila v svobodno domovino.

Ko je končala svojo zanimivo in pretresljivo pripoved, sva se z Alenko poslovili. Spoznali sva, da sva si življenje v taboriščih predstavljali povsem napačno.

Odšli sva. Na okenski polici sta se stiskala dva golobčka in iskala zavetja v strupenem mrazu.

Alenka Suhadolnik,
7.c

Irena Kirm,
8.c

NJENA POT BORKE ŠE NI KONČANA

S sošolko Marjetko sva se skupaj odpravili k tovarišici DRAGICI ROME, nosilki partizanske spomenice iz 1941. leta, rezervnemu kapetanu ter nosilki številnih vojaških in delovnih odlikovanj. Sprejela naju je zelo prijazno v svoji lepi hiši. Bili sva veseli, da sva bili deležni tako prisrčnega sprejema in zato smo lahko sproščeno začele naš razgovor.

Tovarišica Rometova je začela z besedami tovariša Tita, ki je dejal: „Ženskam enakopravnost ni podarjena, ker so si jo med NOB same priborile.“

„Že pred vojno je bilo na V. državni partijski konferenci poudarjeno, enako tudi na posvetovanju v Tolnu, da je potrebno večje zaupanje do žensk in jih je treba vključevati v komunistično partijo.“

OF je 27. aprila 1941. dala v svoj program geslo: SMRT FAŠIZMU, SVOBODA NARODU. To geslo nas je spremljalo med vso NOB hkrati s Prešernovimi verzmi ... manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim suncem sužni dnovi!

Jaz sem bila v letu 1941 mlada, vendar vzgojena v naprednem vseslovanskem duhu. Bila sem članica SKOJa in sem tudi urejala knjižnico v domačem kraju.

Ko so aprila 1941 prišli Italijani v moj rojstni kraj Cerknica, je bilo njihovo prvo „junaško“ dejanje požig knjig. Nemočni smo gledali, kako so jih z vilami metali na dvorišče in jih tam sežigali. To njihovo dejanje je bilo za nas -- mlade -- že prva potrditev, da hoče fašizem izkoreniniti slovensko besedo.

V letu 1941 sem postala SKOJevka. Bila sem v prvem ženskem krožku, ki je imel nalogo zbirati v okviru OF material, hrano, obleko, zdravila, denar itd. Skrbeli smo za družine, katerih očetje

so bili v zaporu, raznašali propagandni material in podobno.

Ko sem bila izdana, in ker sta odšla že dva moja brata v partizane, sem julija 1942 z dovoljenjem OF odšla mednje tudi sama.

Poleti 1942 je bila ustanovljena DEKLIŠKA PARTIZANSKA ČETA, ki je štela vsega skupaj 20 bork. Imele smo svoj mitraljez, komandirko Faniko in politkomisarko Miro. Opravljale smo vse vojaške dolžnosti, poleg tega pa smo morale šivati in prati za Loški I. bataljon. Za maloštevilno četo je bila to velika obremenitev, zato je ta četa obstajala le mesec in pol. V Jugoslaviji je obstajala samo še ena podobna četa - Liška četa, v kateri je bila tudi tovarišica Jovanka Broz.

Jeseni 1942 sem bila med prostovoljci Loškega odreda za Primorsko. Vseh 12 deklet, ki smo skupaj s fanti odšle na Primorsko, smo bile ranjene, tri: Vida, Francka in Vera, pa so tam dale svoja življenja.

Sama sem bila ranjena 1943. leta v Gradnikovi brigadi, ko sem med borbo z Italijani ravno obvezovala ranjenega partizana Izidorja. Ranjeni smo padli še dvakrat v italijansko zasedo, predno smo prišli do bolnice na Krnu. Od žeje smo lizali rosno travo, vendar so nas rešili aktivisti, ki so nas nezvestne pobirali in iskali po grapah pri Nadiži.

Za partizane je bilo najpomembnejše iskreno tovarištvo, požrtvovalnost in skrb za ranjence, kajti vsak partizan je bil prav zato prepričan, da ga tovariši ne bodo pustili v nesreči.

Kot bolničarka sem obvezovala številne ranjene partizane, čistila grozne rane, v katerih so bili beli črvi, toda streli v trebuh so bili vedno smrtni.

Spominjam se, kako me je mitraljezec Janko, zadet v trebuh, z zadnjimi močmi prosil, naj ga ustrelim in ga odrešim strašnih muk. Za to dejanje nisem bila dovolj močna; sovražnikova krogla mu je

že čez nekaj minut ustavila življenje in strašne muke.

Nepozabno mi bo ostalo v spominu dejanje aktivistov v Postojni, ki so nam po borbi v Ilirski Bistrici pripeljali z zvijačo nazaj 12 zajetih ranjencev.

Posrečila se jim je prevara s ponarejenim ukazom, da morajo ranjence iz nemške bolnišnice prepeljati v Ljubljano. Peljali pa so jih k nam. Mislim, da je bil to najsrečnejši dogodek, ko sem kot bolničarka zagledala ranjence zopet med nami.

Ko sem bila odpuščena iz bolnišnice pod Krnom, čeprav rane še niso bile zaceljene, sem bila dodeljena kot politdelegat zaščitnega voda namestniku komandanta glavnega štaba Slovenije.

Potovali smo preko Krna, Bogatina, na Triglavsko jezera, Jelovico in od tam v Dolomite. Imeli smo srečo, da smo vedno en dan prej odšli z mesta, ki so ga Nemci drugi dan bombardirali.

V Dolomitih sem srečala svojega brata Janka, ki je bil v Šercerjevi brigadi. Tam sem tudi nekaj časa ostala, kjer smo imeli zlasti velike borbe ob kapitulaciji Italije s plavogardisti in belogardisti.

Proti koncu 1943 pa sem bila poslana v zaščitno četo kot politkomisarka čete. Kasneje sem bila tudi pomočnik politkomisarja za zveze pri glavnem štabu Slovenije. Bila sem tudi na I. kongresu Protifašistične ženske zveze 1943 v Dobrniču.

Na Primorskem sem bila trikrat: 1942 - s prostovoljci Loškega odreda, 1943 - s Šercerjevo brigado in maja 1945, ko smo odšli iz Bele krajine čez Gerski kotar v Ajdovščino, kjer je bilo zasedanje SNOSa, in od tam preko Gorice v Trst.

Veselja ob osvoboditvi nisem bila deležna v taki meri kot partizani, ki so vkorakali v Ljubljano.

Ko smo se v Trstu zjutraj po zaključnih borbah srečali z

Angleži in Amerikanci, smo sprevideli, da bo borba za Trst še trajala, čeprav odslej po diplomatski poti.

Partizani smo bili skoraj vsi idealisti in vsak je v sebi nosil del romantike. Partizanska in narodna pesem nas je spremljala povsod, nas plemenitila in nam dajala moč, da smo vztrajali v nečloveških pogojih. Ko smo ob večerih sedeli ob tabornem ognju, smo peli in mislili na domače in na dan, ko bo prišla svoboda. Spoštovali smo naše svobodoljubne velike može iz preteklosti. To dokazujejo imena naših udarnih brigad: Gubčeva, Cankarjeva, Gregorčičeva, Prešernova, Levstikova, Gradnikova brigada. Veliko so nam pomenili Župančič, Kajuh, Bor, pa tudi Jakac in drugi slikarji. Srečanje z IPZ je ostalo nekim partizanom nepozabno. Imeli so godbo na pihala, pa tudi frontno gledališče s priznanimi umetniki.

Vi mladi si težko predstavljate besedo SVOBODA. Za nas je to pomenilo borbo za življenje ali smrt. Vi sami sedaj lahko spremljate strahote afriških in azijskih narodov. Seznanjate se s preteklo vojno v šoli, po televiziji ... To je tudi prav. Kajti le tako boste lahko vedeli, kaj je to SVOBODA, da ni to le beseda, ampak mnogo več.

Meni sta dva padla, Nemci so nam požgali hišo, mamu odgnali na Rab in kasneje v Nemčijo. Ko so ji v zapor prišli povedat, da ji je padel sin, ni zajokala, ampak jim je junaško odgovorila: „Brez žrtev ni svobode!“

Vsak je borbo doživljal po svoje. V tej borbi se ženske niso razlikovale od moških. V NOB je sodelovalo preko 100 000 bork. Okoli 30 000 jih je padlo in okrog 40 000 je bilo ranjenih. Ta velik delež žensk v NOB tudi potrjuje maršalove besede o priporočni ženski enakopravnosti, vendar nam naši 8. marci v svobodi pomenijo toliko kot včasih-prizadevanja za širši delež žensk na polju družbenopolitičnega življenja in na svojih delavnih mestih.

kajti brez deleža ženske v upravljanju si je nemogoče zamisliti dejansko enapokravnost," je končala tovarišica Rometova.

Za ta razgovor se ji iskreno zahvaljujemo in ji želimo še mnogo uspeha na področju družbenopolitičnega življenja in v osebnem življenju, hkrati pa ji tudi estitamo za 8. marec - dan žena.

Metka Gal,
Marjetka Derlink,
8.c

STE JO DOVOLJ POZNALI, PIONIRJI?

Med mnogimi ženami, ki zaslužijo, da bi jih predstavili v našem glasilu, je prav gotovo tovarišica JEREBOVA, ki je na naši lepi novi šoli „postavila na noge“, kot pravimo, pionirsko in mladinsko organizacijo in svoje delo tako vestno opravljala, da ji bomo vedno hvaležni. Za vrsto uspehov, ki smo jih dosegli, moramo biti hvaležni prav njej. Ali pa ste jo, dragi mladi bralci, dobro poznali? Prosila sem jo, naj nam kaj pove o sebi za vas, o svoji življenjski poti. Takole je pripovedovala:

„Izhajam iz napredne učiteljske družine, ki je že pred vojno doživljala težke trenutke s strani vladajočih strank. Po končani gimnaziji v Kranju sem končala učiteljišče v Ljubljani; pa potem dve leti zaman čakala na službo. Ker se nisem hotela vdinjati Koroščevim somišljenikom, so me poslali na prvo službeno mesto v hribovsko vasico Štanga nad Litijo.

Že drugo leto službovanja pa se je začela vojna. Samo srečno naključje me je rešilo, da nisem padla v roke gestapovcem, ki so me prišli aretirati. Šola na Štangi je bila na srečo na robu gozda, v Jernici pa so bili zavedni železničarji, ki so me spravili v

Ljubljano, kjer so živeli moji starši.

Čez en mesec sem se zaposlila kot gospodinjska pomočnica pri trgovski družini Lorman na Starem trgu. Tu sem se e jeseni 1941. leta vključila v OF. Triletna Micka, moja varovanka, me je večkrat „rešila“, ko sem prenašala važna pisma v Poštno hranilnico ali v Šiško, kjer je živela družina Stadler, v hranilnicipa je bil tedaj še zaposlen njihov sin Franci, sedanji narodni heroj.

V letu 1943 sem morala z delom prekiniti, ker so tedaj fašisti ustrelili kot talca študenta Staneta Kerina, ki je bil bratov sošolec in je stanoval pri nas. Bil je zaveden komunist in mu je naša družina pomagala pri raznašanju Slovenskega poročevalca.

Šibko zdravje (leta 1941 sem bila prvič operirana) mi ni dovoljevalo oditi v partizane, sva pa z možem pomagala preko mojega strica Antona Obreze spravljati slovenske knjige na osvobojeno ozemlje nadPostojno. Kosova hiša v Leodnerjevi ulici, kjer sem stanovala od 1942. leta naprej, pa je bila prava smodnišnica. Tam so se skrivali ilegalci, dva njhova sinova pa sta padla v NOB.

Tako smo dočakali osvoboditev in čakale so nas nove naloge najprej na terenu Vrtača in že 16. junija 1945 povratek v prosvetno službo na Mirju. Jeseni 1945 sem odšla v Brežice, kjer sem bila štiri leta tajnica sindikata, vodja Pionirske organizacije, delala sem povsod, kjer je bilo treba v na pol porušenih Brežicah, saj se domačini še niso vrnili iz pregnanstva.

1949. leta so me za eno leto, pa jih je potem minilo deset, poslali v Tolmin, kjer je bil še kako potreben vsak zaveden prosvetni delavec. Tu sem takoj sprejela vadniško delo, nato upraviteljstvo šole, nazadnje pa sem bila učiteljica metodike na tolminskem učiteljišču.

Tu sem bila tudi sprejeta v KPJ, za svoje dela pa sem prejela zlato značko Zveze prijateljev mladine, red dela III. stopnje

in več pohval. Ves čas sem delala tudi kot sekretarka Antifašistične fronte žena, bila predsednica Društva prijateljev mladine, občinski in okrajni odbornik, predsednica okrajnega sveta za zdravstveno varstvo, vodila sem večerne tečaje za odrasle, skratka, moj delavnik je takrat trajal od 7^h do 22^h ali še dlje.

To so bila najbolj naporna, a tudi najlepša leta, ko je bilo primorsko ljudstvo hvaležno za vse, kar smo jim dali. Zame osebno pa je bilo največje priznanje, ko so me družbenopolitične organizacije in občinska skupščina izbrali, da sem leta 1952 pozdravila tovariša Tita in njegovo sporogo, ko sta se s spremstvom za krajši čas ustavila v Tolminu.

V Novem mestu sem od leta 1959. Sprva sem bila na 1. osnovni šoli, nato na osnovni šoli Katja Rupena in nazadnje na osnovni šoli Grm. Tudi tu sem nadaljevala z delom v SZDL, bila sem občinska odbornica, članica raznih svetov pri občinski skupščini in predsednica medobčinske skupščine za socialno zavarovanje.

Moje najljubše delo pa je bilo ves čas delo s pionirji. To pa sem delala vseh trideset povojnih let," je s ponosom in zadovoljstvom dejala.

„Skušala sem jih pripraviti na to, da bi enkrat oni nadaljevali z našim delom.“

Prosila sem jo, naj kaj preko glasila sporoči svojim mladim prijateljem. Kot bi jih imela pred seboj, je govorila:

„Mladi, ki živite sedaj, ko je prva povojna generacija že marsikaj storila v težkih povojnih dneh, ne pozabite, da so bile za ta lepi čas potrebne velike žrtve, ki jih je treba ceniti! Zdaj ste poklicani vi, da nadaljujete z delom! Pošiljam prav lepe pozdrave vsem pionirjem in mladincem na šoli, čestitam vam k uspehom, ki jih dosegate na tej šoli, še posebej pa čestitam literarnemu krožku in uredniškemu odboru šolskega glasila, ki je že v tem letu pokazal svoje sposobnosti z res skrbno in lepo

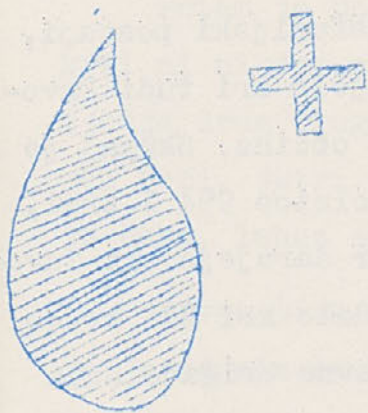
urejeno številko šolskega glasila. Zahvaljujem se jim, da so mi jo poslali s pozdravi in novoletnimi željami!"

Za trenutek se je odpočila in pristavila:

„Da, najbolj hvaležno je delo z mladino. Če bi se še enkrat odločala za poklic, bi se prav gotovo za učiteljico. Mladi, dobri mladinci naj se odločajo za ta poklic! Čeprav je naporen, je delo z mladino plemenito in naša družba še kako rabi dobre vzgojitelje in učitelje!"

Ivanka Mestnik

S SVOJO KRVJO REŠUJE ŽIVLJENJA

Misel pretoka krvi iz človeka v človeka je prastara. Prve sledove te zamisli najdemo že v antičnih zapiskih, prvi opis transfuzije pa najdemo v Libaviusovih pismih leta 1615. Potem je znanost odkrila krvne skupine, krvni obtok in šele potem si je transfuzija utirala pot v prakso.

Transfuzija se je začela razvijati v večjem obsegu šele po prvi svetovni vojni. Do tedaj so se ukvarjali predvsem z izdelavo tehnike za določanje krvnih skupin.

Pri nas je služba za transfuzijo krvi v naši državi dosegla velik razmah. Prva transfuzijska postaja je bila ustanovljena takoj po osvoboditvi v okviru tedanje centralne bolnice. Ljudje so dajali kri za ranjence, kri so dajali brezplačno, uprava bolnice pa jim je podeljevala olje in sladkor, ki ste bila takrat dragoceni živili.

Zdravstvene ustanove so potrebovale vedno več krvi, plazme in serumov. Operacije, veliko prometnih nesreč ter delovnih nezgod je bilo in poškodovanci so potrebovali kri. Centralni zavod za transfuzijo v Ljubljani ni mogel kriti hitrega naraščanja potreb po krvi za vse bolnišnice v Sloveniji, zato so bili organizirani transfuzijski oddelki po Sloveniji.

V Novem mestu je bil ustanovljen 1957. leta. Leta 1953 je prevzel krvodajalstvo Rdeči križ. Tedaj je bila dokončno odpravljena denarna odškodnina za kri in začeli smo zbirati prostovoljne krvodajalce. Rdeči križ je dosegel preko svojih aktivistov uspeh nad pričakovanji. Število krvodajalcev je nenehno naraščalo.

Za potrebe transfuzijske postaje Novo mesto je predvideno letno 1000 l krvi, za kar potrebujemo 3500 krvodajalcev.

V letu 1975 je bilo iz novomeške občine 3885 krvodajalcev, ki so zbrali 932 litrov krvi. V novomeški transfuzijski postaji, katere predstojnik je dr. Ludvika Baraga, darujejo kri tudi krvodajalci iz metliške, črnomaljske in trebanjske občine. Skupaj je bilo v letu 1975 zbrane za potrebe novomeške bolnice 994 l krvi, 61 litrov krvi pa so zbrali v Žužemberku, kjer darujejo kri Zavodu za transfuzijo v Ljubljani. V letu 1975 je dalo kri 866 krvodajalcev, od tega 84 brigadirjev mladinske delovne brigade Suha krajina.

V novomeški občini je zadovoljiv procent krvodajalcev. Največ krvodajalcev je med delavci in kmeti. Nekaj krvodajalcev je dalo kri že 60 krat in tako so pomagali sočloveku, veliko krvodajalcev je prejelo za 25 kratno dajanje krvi tudi že zlato plaketo.

Na Rdečem križu smo povprašali, katera žena z našega območja je dala največkrat kri.

Poiskali smo tovarišico PIRNAT IVANKO, ki je na našem območju dala kri kar 24 krat po 3 dcl, 3 krat pa $2\frac{1}{2}$ dcl krvi, torej 27 krat. Tovarišica je bila tako prijazna, da se je sama oglasila na šoli.

Že začetek življenja je bil za tovarišico Ivanko Pirnat žalosten. Komaj pet dni staro jo je našla neka gospodinja in jo posvojila. S smrtjo krušnega očeta je zaradi pomanjkanja kruha odšla z dvanaajstimi leti služiti. S štirinajstimi leti je odšla v službo v rudnik. Danes jo kot bolniška strežnica zaposlena v novomeški bolnišnici. V upanju, da ji bo zakon prinesel srečo in zadovoljstvo, se je poročila in kmalu dobila deklico in dečka. Žal je bila spet razočarana, mož ni prizanašal ne njej ne otrokoma in se je ločila. Pravi, da je sedaj vsaj v miru.

Potem je pogovor stekel o krvodajalstvu. Poudarila je, da krvi ni nikdar preveč, premalo pa kaj hitro, zato je potrebno, da ljudje drug drugemu rešujemo življenje, saj pregovor pravi: Danes jaz tebi, jutri ti meni. In to je tudi res, saj nikdar ne veš, kaj te čaka, lahko še na pragu ali pa nekje daleč od doma.

Tovarišica Pirnat Ivanka daje kri že dvanaajst let. Do sedaj jo je oddala že 78 litrov. Njeno kri zelo rabijo, saj ima grupo B, katere je najmanj in jo največ iščejo. Največ ljudi ima grupo O.

Za krvodajalstvo je dobila tovarišica Pirnatova že srebrno in zlato značko ter plaketo. Sin in hči sta res lahko ponosna na tako mamu.

Te krvodajalske akcije vodi Rdeči križ, toda tovarišica je tam v službi in jo imajo pri roki, če je nujno. Gotovo se tak človek dobro počuti, ko ve, da je s krvjo, ki jo je oddal, nekemu rešil življenje. Nekoč se ji je že pripetilo, da je rešila s svojo krvjo življenje porodnici. Čeprav so jo poklicali sredi noči, je šla in dala kri.

Ko je bil pred kratkim potres v Guatemali, je potovala tja kri iz celega sveta, tudi iz Novega mesta.

Mnogokrat se zgodi, da tovarišici Pirnatovi kdo reče: „Ali si trapasta, ko daješ kri. Saj sama sebi škoduješ.“

Ona pa in tudi vsi drugi krvodajalci vedo, da jim oddajanje krvi prav nič ne škodi.

Vsako leto se zbere nekaj krvodajalcev in skupaj počastijo krvodajalstvo s proslavo, ki se konča z zakusko.

Tovarišica Pirnat Ivanka si najbolj želi, da bi bili vsi trije, oba otroka in sama, zdravi. Zelo rada bi dobila boljše stanovanje, ki ga sedaj nima. Kakor vsak krvodajalec si tudi ona želi, da bi še dolgo oddajala svojo kri in da bi se tudi drugi še v večjem številu odzivali klicu Rdečega križa, naj pridejo na odvzem krvi.

Liljana Kapš,
Karmen Robek,

7.a

Vtkane so
v zgodovino
našega mesta

Še pred šestdesetimi leti so bile za redno šolanje vse srednje, visoke šole ter mnogi poklici za žene zaprti, tako se niso mogle nikjer vidno uveljaviti.

Danes vidimo, da ni poklica, v katerem ne bi bile zastopane tudi žene. S svojim pridnim in vestnim delom so dokazale, da niso nič manj vredne kakor moški. Niso pa žene samo delavke v tovar-

nah in v kuhinji, temveč so tudi na drugih področjih dosegle vidne uspehe. Žena danes ni več odvisna od staršev, moža, kakor je bila včasih.

Tudi mnogo žena z Dolenjske se je uveljavilo na različnih področjih, kot so umetnost, književnost, glasba, znanstveno delo in še in še ...

Zelo pomembna žena, ki pravzaprav ni nič ustvarila, si nič izmislila, skratka sploh ni nič naredila, kar bi jo lahko zapisalo v zgodovino Slovencev, pa je vendar zelo pomembna - je PRIMIČEVA JULIJA.

Lahko bi rekli, da je bila Julija isto za Prešerna kot je bila Laura za Petrarco. Vrsto svojih najlepših pesmi je Prešeren posvetil njej. Veliko lepih, kratkih pesmi je napisal zanjo, med njimi daljšo pesnitev z naslovom Sonetni venec.

Julija Primic je bila mlado, lepo, živahno dekle. Bila je edinka kar premožnih staršev, ki so hoteli, da bi se tudi Julija bogato poročila. Imela je veliko snubcev. Zbirala je Prešernove pesmi, ki jih je hranila in skrivala pred materjo, ki Prešerna ni marala.

Dve leti po Prešernovi smrti se je Primičeva Julija preselila z Jožefom Scheucheustalom v Novo mesto. Živel je v gradu, h kateremu je prizidana bolnišnica.

Čeprav je živel Julija s svojim možem udobno, ni bila srečna.

Umrla je leta 1864 v Novem mestu in je pokopana na šmihelskem pokopališču.

Podobno kot Julija je najlepše pesmi iz Dragotina Ketteja izvabila Novomeščanka ANGELA SMOLETOVA. Njegova podoknica Na trgu je dobila melodijo kot Prešernova Pod oknom.

To sta dve najlepši slovenski podoknici.

Po pripovedovanju tovariša
Komelja napisali
Liljana Kapš, 7.a
Alenka Suhadolnik, 7.c

V zgodovino našega mesta je za vedno vtkana pisateljica ILKA VAŠTE, rojena 1891 v Novem mestu in sicer v hiši, kjer je sedaj G stišče na trgu. Bila je predmetna učiteljica, poučevala pa je matematiko. Ukvarjala se je tudi s književnostjo. Napisala je vrsto pravljič in romanov, nekateri pa segajo tudi v zgodovino našega mesta in okolice (Gričarji, Roman o Prešernu, Izobčenec).

AHAČIČ MARIJA - KONČI, rojena 1904 v Novem mestu, je bila mladinska pesnica. Svoja dela pa je tudi ilustrirala.

MARIJA JEZERNIK - VIRGLAR, ki se je rodila 1879 v Novem mestu, je bila pomembna mladinska književnica. Umrila je pred nekaj leti.

DRNOVŠEK MARIJA - ŠPRAJČER se je rodila 1905. leta tudi v Novem mestu. Umrila je po osvoboditvi v gradu, kjer je sedaj pljučni oddelek. Pisala je zlasti v partizanih in to pesmi.

VERA ALBREHT, rojena 1895 v Krškem, je umrla leta 1971 v Ljubljani. Je pomembna slovenska pesnica in pisateljica. Napisala je vrsto del, med drugim: Mi gradimo, Orehi, Lupinica, Nekoč pod Gorjanci, Babica in trije vnučki, Pustov god. Šolsko mladost je preživela v Novem mestu. Bila je tudi priznana prevajalka.

MARICA STERNAD - CIZERLJ je znana slovenska pesnica. Nekaj njenih pesmi je tudi uglasbenih. Umrila je v Novem mestu.

Po pripovedovanju
tovariša Komelja zapisal
Suzana Rugelj in
Mojca Janžekovič, 7.c

kaj mislimo mi o enakopravnosti?

Vsi pravijo, da so ženske v naši družbi enakopravne, toda zmeraj, kadar je treba pospravljati, se moj brat izmaže z izgovorom: „To ni za fante, kar ti pospravljaj, saj si dekle.“

Alenka Suhadolnik,
7.c

Ženske bi morale vsaj deloma razbremeniti tolikih del.

Jezi me, da te fant ne pozdravi, če gre po cesti z drugim fantom.

Mojca Janžekovič,
7.c

Moški nočejo priznati, da še vedno ženska ni čisto enakopravna z njimi. Toda kdo opravlja gospodinjsko delo, kdo vozi avto, kdo je več z otroki, kdo pozneje prihaja domov in še in še? Še veliko je do prave enakopravnosti in najbrž prave tudi nikoli ne bo.

Marjetka Derlink,
8.c

Če že pravimo, da smo enakopravne, mislim, da bi morali tudi moški pomivati posobo, kuhati in brisati, ne pa da se tega dela sramujejo in pravijo: „To je samo za ženske!“ V enakopravnosti ni razlike in se nič ne reče: „To je za ženske, to pa za moške!“

Vsi imamo enake pravice. Tudi ženske morajo zabijati žeblje in sekati drva. No, če smo enakopravne, mislim, da bi morale tudi k vojakom. Sprva bi bilo mogoče težko, pozneje pa bi se že privadile. Tako bi bile zares enakopravne. Ta privilegij, da gredo samo fantje k vojakom, bi morali odpraviti. Kaj pa smo ženske? Smo mar manj sposobne? Nismo!

Metka Gal,

8.c

Boj za enakopravnost žensk bo trajal večno, ker se moški vedno počuti močnejšega.

Helena Janžekovič

5.c

Da, pri marsičem nismo ženske enakopravne z moškimi, na primer pri igri.

Fantje se igrajo nogomet in potrebujejo golmana, ko pa potem dobrodušno pristopim jaz, sem predmet splošnega zasmehovanja.

No, pa taka enakopravnost!

Bratranec in jaz sva bila na počitnicah pri stari mami. Jaz sem opravljala vsa hišna dela, medtem ko je moj preljub bratranec navdušeno brcal žogo na dvorišču. Ko sem predlagala, da bi zamenjala položaje, me je važno zavrnil..

Le naj mi še kdo reče, da so ženske enakopravne!

Suzi Rugelj,

7.c

Bliža se čas, ko bodo vse ženske na svetu enakopravne z moškimi. Moški so imeli ženske za robote, ki se nikoli ne utrudijo in ki jim lahko delajo noč in dan brez počitka. Bile so brez vsakršnih pravic. Moški so ravnali z njimi, kakor da so njihova last, kakor da so se jim ob poroki prodale in sedaj lahko ravnajo z njimi, kakor hočejo.

Marjeta Dajčman,

7.a

Vsako leto se več žena uveljavlja v družbi. Tudi jaz sem slišala za primer, ali bolje rečeno šalo o manjši ženski enakopravnosti. Veste, zakaj ženska ne more biti v naši vojski? Na to mi je prijateljica odgovorila, da zato, ker ima predlog jezik. Če misli, da so vse ženske take kot ona, se zelo moti.

Vladi Šribar,

7.a

Že stoletja se ženske borijo za enakopravnost. Vedno so bile zapostavljene, pa tudi ponižane. Kljub temu pa so se med NOB postavile ob stran možem in se prav tako borbeno in požrtvovalno borile kot moški. Po vojni so si ženske pridobile večjo enakopravnost, dobile so tudi več pravic in boljše službe. Moti me le to, da se nekaterim moškim zdi gospodinjsko delo sramotno, čeprav ženske opravljajo tudi moška dela.

Irena Kirm,

8.c

Enakopravnost je stvar, ki bi morala vladati med ženami in možmi, fanti in dekleti in med nami, otroci. Vsi si želimo biti enaki, imeti hočemo in zahtevamo enakopravnost, ki je temelj prijateljstva med ljudmi.

Žene celega sveta so se dolgo borile za to in so jo končno priborile.

Darja Bradač,

6.c

Lani in tudi letos je bilo veliko govora o enakopravnosti žensk. Mislim, da so bile do nedavnega zapostavljene, kakor so še danes v nekaterih državah po svetu. Prej so morale ženske vedno „čepeti“ doma in pospravljati, kuhati in prati ter skrbeti za vso družino.

Danes opravljajo različne službe, vendar se med „višjimi“ le pojavljajo moški, češ: „To ni za ženske, te se na to ne razumejo!“

Nataša Jakopin,

7.a

Enakopravnosti ni povsod. Na primer doma, ko moram pospravljati, pravi očka, da naj ker sama pospravljam, čeprav ga lepo prosim, da mi pomaga. On pa pravi, da sem ženska in moram skrbeti za red in čistočo.

Ženska, bi rekli, je stroj, ki mora služiti moškim. Zakaj ni te enakopravnosti? Zakaj moški ne bi prevzeli vsaj polovico ženskega dela?

Jerončič Bojana,

7.a

kultura in umetnost

NAŠ KULTURNI PRAZNIK

Kultura skromna beseda, ki nam ogromno pomeni. Brez kulture bi bilo težko živeti, kajti le-ta je del našega vsakdanjega življenja; spremlja nas od rojstva do smrti. Kakšen ogromen pomen ima za nas, tega se ne da opisati. Pa saj jo srečamo na vsakem koraku. Živimo v lepih, udobnih hišah, gledamo televizijo, poslušamo radio, beremo, se zabavamo ... Vse to je sad kulture.

Žal se ne zavedamo, kaj nam pomeni, vendar; če je ne bi bilo, bi bilo vse tako pusto in prazno.

Kultura se je pri različnih narodih razvijala drugače. Tako smo Slovenci, kulturni zamudniki, dobili prvo knjigo šele leta 1550, medtem ko so bili mnogi drugi narodi že na visoki kulturni stopnji. Razvoj kulture je pri nas počasi napredoval. Bili smo zatirani, svoboda tiska in govora je bila nič kolikokrat prepovedana. Najhujšo kulturno prizadetost pa smo doživeli v protireformaciji, saj so takrat sežgali vse knjige in prizanesli le nakaterim izvodom Dalmatinove Biblije.

Druge evropske narode smo dosegli šele s Prešernom. Le-ta je visoko dvignil našo revno kulturo s svojimi pesmimi.

Prešeren je umrl mlad, pa vendar nam je zapustil mnogo zelo lepih pesmi, ki so jih prebiralci ljudje skozi desetletja, izredno dobrodošle pa so bile med NOB. V partizanih in drugih zavednih Slovencih so budile narodno zavest, jim bodrile borbenega duha in jih hrabrile. Prešernove pesmi so veliko pripomogle k zmagi. Tako so partizani že leta 1941 ustanovili Prešernovo brigado, kajti

Prešerna so si postavili za vzor.

Zdravljica je bila tudi kandidat za našo himno, ker je ena najlepših slovenskih pesmi.

Pesnika Prešerna so proglasili za najboljšega slovenskega pesnika in tako slavimo vsako leto 8. februarja - dan njegove smrti - slovenski kulturni praznik. Praznovali smo ga tudi letos.

V šoli smo višji razredi po razglasni postaji poslušali eno najlepših proslav, ki sem jih kdaj slišala, in res sem vesela, da smo na tako lep način počastili smrt velikega pesnika in slavili slovenski kulturni praznik.

Vsako leto podelijo tudi Prešernove nagrade najzaslužnejšim kulturnim delavcem v preteklem letu. Letos so bili Prešernovi nagrajenci:

Avgust Černigoj s področja likovne umetnosti,

Karel Grabeljšek za izbrano delo,

Miško Kranjec za literaturo,

Milan Mihelič s področja arhitekture in

Rado Simoniti z glasbenega področja.

Mislim, da so nagrajenci skrbno in zelo dobro izbrani.

Prešeren nam je dal zelo veliko in upam, da se bodo tudi naslednji rodovi spominjali njega in njegovih čudovitih pesmi.

Irena Kirm,

8.c

PRVIČ V PREŠERNOVI ROJSTNI HIŠI

Že dolgo, pred kakšnimi šestimi leti, smo živeli v Žirovnici, prijazni in napredni vasi na Gorenjskem. Kakške dobre pol ure od tod je vasica Vrba, rojstna vas znamenitega pesnika Prešerna.

Ker smo imeli tako blizu do Vrbe, smo jo čestokrat obiskovali, saj je ta vas še posebno lepa. Najraje sem jo imela v poletnih dneh, ko so košate vrbe, lipe, hrasti in slive delali senco na tleh.

Še dobro se spomnim dneva, ko sem prvičrat stopila v Prešernovo domačijo. Stara sem bila približno pet let.

Ko smo se sprehajali po kuhinji, me je prevzela neka čudna tesnoba. Vse je bilo črno, okajeno od dima, vse tako mračno. Nisem si upala niti spregovoriti, kajti bala sem se nočesa, pa še sama ne vem česa. Ko sem ugledala kotel, sem prestrašeno pomislila: Tukaj je gotovo čarovnica kuhala poredne otroke. Kar oddahnila sem si, ko smo stopili v sosednjo prostrano izbo. Toda ko sem ob peči zagledala obešen kosmat plašč, menda iz ovčje kože, in ob njem še puško, me je spreletel srh po celem telesu: To je torej obleka strahu, ki ponoči hodi okoli strašit. Da pa strelja s puško, tega pa res še nisem vedela. Stisnila sem se k mamici, kajti bala sem se, da bi iz plašča skočil strah in me ustrelil.

V zadnji sobi se nisem mogla nagledati zibelke. Prosila sem mamico, naj mi ^{jo}kupi in strašno sem bila razočarana, ko mi je pojasnila, da se sploh ne da. Povedala mi je še, da je tu spal Prešeren, ko je bil še manjši kot jaz. Seveda sem hotela takoj izvedeti, kdo je ta hudobni mož, zaradi katerega ne morem dobiti zibelke. Zvedela sem, da je pisal pesmice in da je imel zelo rad pridne otroke, da takšnih porednic, kot sem jaz, pa ne. Tedaj mi je zastal dih od strahu: torej ta je tisti, ki lovi poredne otroke. In jaz sem poredna.

„Oči, a ne da sem pridna?“ sem se zatekla še k zadnjemu upanju.

„Seveda, samo včasih malo ...“

Ni dokončal, ker sem ga hitro prekinila:

„A če sem pridna, me ne bo vzel ta stric?“

„Kateri stric?“ se je začudil.

„Ta, ki kuha otroke!“

Vsi so se zasmeli, jaz pa sem jim ježno odgovorila:

„Saj vas bo tako ali tako vse vzel Prešeren, pa boste videli, kaj je in se mi ne boste več smejali!“

Še bolj so se mi zasmeli, jaz pa sem se tolažila, da se bodo še pošteno kesali.

Marjeta Dajčman,

7.a

PREŠEREN IN JAZ

Naj že na začetku povem, da zelo malo prebiram pesmi. Raje uživam ob pustolovskih romanih, ki pravzaprav izpolnjujejo večji del moje knjižnice. Pa vendar, če vzamem v roke Prešernove pesmi, jih rada preberem. V njih je nekaj, česar še ne morem doumeti, pa čeprav pesmi vsebinsko razumem.

Prvič sem slišala za Prešernove pesmi v drugem razredu in sicer pri pevskih vajah. Bližal se je slovenski kulturni praznik, 8. februar, in pionirski pevski zbor je pripravljajl vrsto pesmi o Prešernu. Začudena sem pogledala, ko nam je vodja zbora povedal, da bo v programu tudi Zdravljica, ki je dotlej še nisem slišala in tudi vedela nisem, kdo je bil Prešeren, čeprav smo v

prvem razredu o njem že slišali. Ponavade se je pri meni glasil pregovor tako: Kar se Karmen nauči, to Karmen kmalu pozabi! In tako je bilo tudi s Prešernom.

Pozneje, v tretjem razredu, pa smo že obravnavali slovenskega pesnika podrobneje. Spominjam se, da ko nam je tovarišica pokazala sliko, sem rekla, ne da bi premislila: „Malo krajše lase bi pa lahko imel, ne?“ Tovarišica je bila tako jezna, da me je kratko malo postavila pred vrata. Kaj takega si verjetno ne bi več upala narediti, razlago o Prešernu pa sem si zapomnila za vse večne čase.

Najbolj mi je všeč sonet Magistrale. Prve, navpično brane črke, tvorijo ime in priimek Prešernove ljubezni, v kateri so bili skriti upi in želje njegovega srca. Za nobeno pesem ne bi mogla reči, katera je najlepša. Iz vseh si je resnica o svetu, ki jo je jara gospoda zavračala, svobodomiselstva in poudarjanje slovenskega naroda in jezika, ki ga je ravno on dvignil na raven evropskih jezikov. Največji in večni pečat je dal naši kulturi s svojimi deli, ki jih cenimo in radi prebiramo.

Bodimo srečni in ponosni, da smo Slovenci! In dokler bomo branili slovensko deželo, narod in jezik, toliko časa bo živela slovenska kultura in beseda, v kateri je Prešeren ustvaril čudovite pesmi.

Karmen Robek,

7.a

Prešeren je bil velik človek. Ne mislim po postavi, temveč po svojih čudovitih delih, po svojem revolucionarnem mišljenju. Bil je edinstven človek, katerega do sedaj na Slovenskem še ni nihče prehitel.

Ne spomnim se točno, koliko sem bila stara, ko sem prvič slišala zanj, toda spominjam se dogodka, ki me je seznanil vsaj malo z njim.

Bližal se je slovenski kulturni praznik. Kakor po navadi je stara mama vzela časopis in ga začela brati. Pristopila sem k njej in si ogledovala sliko nekega meni neznanega moža. Pod sliko je bilo veliko napisano. Ker do takrat še o nobenem možu, pomembnem za slovensko kulturo, nisem slišala, me je branje stare mame (brala je namreč glasno) začelo zanimati. Nisem veliko razumela, zato sem jo vprašala, kdo je pravzaprav ta mož. Povedala mi je, da je to človek, ki je pisal lepe pesmice.

Tako mi je razložila stara mama, ko sem bila še majhna, ne-bogljeno dekletce.

Rasla sem in počasi širila obzorje slovenske kulture. V 1. razredu osnovne šole sem že več vedela o pesniku. Poznala sem že tudi nekaj pesmi, ki so mi bile sicer še zelo tuje, a vseeno lepe.

Vsako leto sem več zvedela o tem pomembnem možu. Spoznavala sem in še spoznavam njegovo življenje, njegove pesmi, v katerih se skriva toliko lepote in ljubezni, da bi jih človek prebiral od jutra pa tja do pozne noči.

Dr. France Prešeren je tako pomembna osebnost za Slovance, da bi ga moral vsakdo poznati in na vsaki knjižni polici bi morale biti njegove Poezije na najbolj častnem mestu.

Iiljana Kapš,
7.a

POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI

V ponedeljek, 9. 2. 1976, smo si člani mladinskega abonmaja lahko ogledali Cankarjevo farso Pohujšanje v dolini Šentflorjanski v izvedbi MGL. V njej se je dramatik ponorčeval s slovensko moralo. Igra je bila precej modernizirana in zato me ni preveč navdušila. Veliko raje bi si jo ogledala v originalu. Nastopali so razni znani igralci, med njimi tudi Polde Bibič, Milena Zupančičeva, Janez Škof in Vera Perova.

Tudi ta predstava je bila posvečena našemu kulturnemu prazniku.

Metka Gal,
8.c

NA RAZSTAVI DEL IVANA PRIJATELJA

Decembra 1975 smo učenci 7.c obiskali razstavo v počastitev 100 letnice rojstva profesorja doktorja Ivana Prijatelja, ki nam je zapustil bogate razprave o književnosti slovanskih narodov.

V novomeški študijski knjižnici nam je o njem obširno razlagal profesor Bačer. Z zanimanjem smo poslušali njegovo pripoved. Profesor Bačer nam je povedal tudi veliko zanimivosti iz Prijateljevega življenja.

V vitrinah so razstavljene mnoge njegove razprave in druga literarna dela. Pisatelj je začel s proučevanjem slovenske književnosti. To delo sedaj nadaljujejo njegovi učenci.

Ni prav, da poznaš samo znane pisatelje, ampak moraš vedeti tudi za ljudi, ki književnost proučujejo, saj s tem zanjo tudi veliko storijo. Želim si obiskati še več takih razstav.

Mojca Janžekovič,

7.c

RAZSTAVA REŠENIH IZKOPANIN

V dneh 7. in 8. februarja 1976 je bila razstava ilirskih izkopanin, katere so lani julija izropali v Novem mestu tatovi ter jih odpeljali po skrivnih poteh v Ravenno, v Italijo.

Ogledala sem si s starši to razstavo in občudovala lepoto situl, ogrlic, zapetnic in fibul. Razstava je bila v dvorani Dolenjske galerije, ki so jo istočasno krasile razstavljene slike mladega akademskega slikarja, Novomeščana Branka Suhyja. V vitrinah so bile situle, čelada, v panojih ogrlice, fibule in zapestnice - vse pa močno poškodovano od prevažanja med tatvino. Manjkajoče predmete smo spoznali žal le po fotografijah. Razstavljeni so bili tudi časopisni članki, ki so spremljali te dogodke, in pisma svetovnih muzejev, ki so izražali presenečenje in prezir nad barbarškim početjem tatov in zagotavljali pomoč pri iskanju.

Krajši nagovor o pomenu izkopanin in njihovi odisejdi je imel kustos muzeja, tovariš Knez. Dal je priznanje preiskovalcem, budnosti Novomeščanov in opozoril na potrebo varnejšega čuvanja narodnega bogastva.

Ilirske izkopanine so izkopali predvsem v Novem mestu, nekaj pa tudi v njegovi okolici.

Iliri so se naseljevali v osrčju Balkana 8. stoletja pred našim štetjem. Takrat se je začela železna doba. Iliri so bili razumni in imeli so pravi okus za lepoto. Iz bakra in drugega materiala so izdelovali vedra. Na vedra - situle so upodabljali svoje običaje in navade. Iz posebne zemeljske smole - jantarja - pa so izdelovali nakit. Novo mesto je bil kraj ob jantarjevi poti. Tu so trgovali pozneje tudi Rimljani. Ljudje v Novem mestu pa so videli več navad raznih ljudi. Tako so se izobraževali. Takrat je dolenski prostor lahko tekmoval tudi z najpomembnejšimi kultura-mi takratne Evrope.

Toda 2. stoletja pred našim štetjem so začeli selječi se Kel-ti napadati Ilire ter jim slednje zagospodarili. Iliri so pokopavali mrtve v rodovne gomile, niso jih sožigali. Novomeške najdbe so prav iz teh gomil.

Za nas, Novomeščane, pomenijo izkopanine veliko dragocenost, kajti predvsem izkopanine so nam odprle vrata do poznavanja našega mesta. Vsi Novomeščani smo nestrpno čakali, kdaj bodo izkopanine najdene in vrnjene muzeju. In res, po učinkovitem delu kriminalistične službe in ob sodelovanju novomeškega muzeja z muzeji v Evropi in celo v Ameriki so rodile sad. Zanka se je zataknila tatovom v Ravenni. Večina izkopanin je vrnjenih novomeškemu muzeju, nekaj pa jih niso našli.

Take vredne izkopanine, kot so predvsem situle ter bronasta čelada negovskega tipa ter oklep vojskovedje, moramo pred kriminalci, ki se ne ustavljajo pred največjimi narodnimi svetinjami, varno spraviti. In šele tedaj, ko bo imelo Novo mesto varen prostor za razstavo, bodo ukrađene in vrnjene ilirske izkopanine zopet krasile vitrine novomeškega muzeja. In zopet bodo imeli občudovalci prost vstop za ogleda in ob njih se bomo mladi učili skladnosti

likov in s ponosom gledali na kulturo naših prednamcev - Ilirov.

Janja Vrečič,

6.d

NEKAJ VEČ O NAŠI ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

Ste že slišali,

- da je bila Študijska knjižnica v Novem mestu ustanovljena 1. februarja 1946 na pobudo znanstvenega delavca Janeza Logarja? Takrat je Ministrstvo za prosveto v Ljubljani ustanovilo še Študijski knjižnici v Mariboru in Celju;
- da so sedaj študijske knjižnice še v Kopru, Novi Gorici, Kranju, Ravnah, Ptuju in v Murski Soboti ter so sestavni del pokrajinskih osrednjih knjižnic?
Mariborska Študijskaknjižnica pa je postala univerzitetna knjižnica;
- da je v naši knjižnici približno 200 000 knjig, od tega je okoli 10 000 rokopisov (Ketteja, Albrehtove, V. Vodnika, Trdine, Ilke Vaštetove in drugih);
- da je v knjižni zbirki tudi pet najstarejših tiskanih knjig, ki so bile tiskane leta 1500;
- da v knjižnici dela le 14 ljudi, kar je za njene zahteve in naloge premalo;
- da bi si z dozidavo dvorišča pridobili kar 600 m² prostora za skladišče knjig, Kozinovo spominsko sobo in za potrebe Pionirske knjižnice;
- da bi morali na vsakega Novomeščana priti po vsaj dve knjigi, toliko pa jih ljudska knjižnica še zdaleč ne premore.

Vladi Šribar in
Nataša Jakopin,
7.a

Izvenšolske dejavnosti

PREGLED DELA PIONIRSKÉ ORGANIZACIJE NA NAŠI ŠOLI

Delo pionirske organizacije se tudi v drugem polletju odvija po načrtu, ki ste ga sprejeli na pionirski odredni konferenci 29. septembra. Do polletja ste opravili že veliko nalog, zaradi česar zaslužite pohvalo vi in vaši mentorji. Želim, da bi do konca šolskega leta opravili še tiste naloge, ki jih bo treba rešiti, če hočemo dobiti ZNAK JPI - NAŠA DOMOVINA POD SVOBODNIM SONCEM za dveletno delo v Jugoslovanskih pionirskih igrah.

Č kajó vas te obvezne naloge:

1. Zaključiti je treba tekmovanje za bronasti znak slovenskih partizanskih brigad;
2. izvedli bomo akcijo OHRANIMO NAŠE KMETIJE;
3. do 15. aprila bomo z literarnimi in likovnimi prispevki sodelovali v nagradnem natečaju Pionirskega lista SVOBODNI GRADIMO NAŠ SVET;
4. sodelovali bomo pri Kurirčkovi pošti in pripravili miting;
5. organizirali bomo dve delovni akciji. Očistili bomo naš šolski okoliš in tako pomagali pri varstvu narave in okolja;
6. čakata vas tudi dve odredni tekmovanji;
7. sodelovali bomo na vseh občinskih tekmovanjih, ki jih bo razpisala občinska zveza PM ali odbor JPI;
8. pregledali boste tekmovalne programe JPI in opravili naloge, ki jih še niste;
9. ob zaključku JPI bomo pripravili prireditev ali razstavo.

Poleg teh obveznih nalog bo pa še cela vrsta prireditev, v katerih boste sodelovali v okviru svoje interesne dejavnosti, npr:

- šahovska tekmovanja,
- športna srečanja,
- modelarska tekmovanja,
- filatelistična razstava v Slov. Konjicah,
- srečanje poklicnih lutkovnih skupin v Mariboru, kamor so povabljeni tudi naši lutkarji,
- VIII. srečanje pionirjev prometnikov in VIII. zaključno republiško šolsko tekmovanje KAJ VEŠ O PROMETU na Jesenicah,
- VII. srečanje pionirjev zgodovinarjev in likovnikov v Brestanici na temo IZGNANCI (sodelovali bodo člani likovnega, filatelističnega in foto krožka),
- člani biološkega krožka sodelujejo v raziskovalni nalogi za radovedne botanike,
- tekmovanja matematikov,
- bralna značka,
- vesela šola,
- likovna srečanja,
- člani literarno-novinarskega krožka, uredniški odbor šolskega glasila Mladi ob Krki; zgodovinski krožek ter likovni krožek nam bodo poleg drugih nalog pripravili posebno številko šolskega glasila, ki bo obravnavala povojni čas v našem kraju.

Menim, da je nalog kar precej. Lotite se jih z veseljem in dobro voljo, pa uspeh ne bo izostal!

Marija Rebernik,
mentorica PO

VESELI ŠOLARJI, POZOR!

Sreča, da imamo na naši šoli tudi Veselo šolo, ki nikoli ni tako kisla kot „ta prava“ včasih. V njej ni ocen, če znaš znaš, če ne, pa je tudi prav.

Vsi prideno delamo, se pripravljamo na tekmovanje, kjer bomo pokazali, kaj smo se naučili. Na sestankih najbolj zavzetih razrednih skupnosti se pogovarjajo o Veseli šoli, kramljajo s Peptom Napako ...

Vreme, kakor bi nam ga nakazal Veseli vremenar: Vse je mirno in pred tekmovanjem v zatišju. Sonce kuka izza oblakov (kot v Veseli šoli zmeraj). V bližnji prihodnosti (marca) bo nad vse Vesele šolarje privihral ciklon (tekmovanje), ki pa bo hitro in srečno minil. Vsi bomo veseli: prvi - pa tudi zadnji.

Še nekaj o stenčasu, ki ga redno beremo vsi Veseli šolarji. Vanj lahko pišemo vsi od prvega do zadnjega, saj je ogledalo našega znanja in pridnosti. Če vas lenoba grabi za ovratnik, jo pahnite od sebe, čeprav se pretepati ni lepo.

Saj vemo, da brez znanja nikakor ne bo šlo, niti v Veseli šoli ne! Včasih je dobro pogledati v šolske knjige. Potem, ko bo vsakdo zatrdno prepričan, da vse zna, naj pa le seže po Pionirskem listu. V njem bo našel mnogo koristnih in zabavnih stvari.

Mojca Janžekovič,

7.c

Letos je vpisano v Veselo šolo 339 učencev iz vseh oddelkov od tretjega do osmega razreda. Razredno tekmovanje v znanju bo 26. marca, šolsko pa 9. aprila. Pionirski list ima za prvake v znanju pripravljene diplome, značke in posebne nagrade. Vsak tekmovalec bo prejel nalepko Vesele šole.

SKOZI LIJAK
PEPETA NAPAKA

LITERARNI KROŽEK - NIŽJA SKUPINA

Pri literarnem krožku smo šele v mesecu novembru začeli z delom. Že v prvi številki glasila smo objavili svoje prve prispevke. Poslušali smo ploščo. Na njej so bile Prežihove Solzice. Vsi smo umetnino z zanimanjem poslušali in se o njej pogovarjali. Sami smo sestavljali uganke in jih reševali. Z veseljem smo dopolnjevali veselo pesem, v kateri so manjkale besede. Ustaviti smo jih morali tako, da se je pesem rimala. S čistilko smo imeli kratek intervju. Mislim, da smo postavljali umestna vprašanja. Vse prispevke učencev literarnega krožka preberemo in nekatere po potrebi skupno popravimo ali povemo mnenje. V načrtu imamo še mnogo zanimivega, med drugim ogled razstave književnika Dragotina Ketteja v študijski knjižnici.

Vsi, ki smo vključeni v ta krožek, ga redno obiskujemo in tudi vsi sodelujemo. Želimo si srečanja z uredniškim odborom našega glasila. Tovarišica nas večkrat pohvali za našo prizadevnost in vestno delo.

Sanda Progar,

RECITATORSKI KROŽEK - NIŽJA SKUPINA

V drugem polletju še nismo imeli vaje, vendar smo vseeno nastopile na proslavi 8. februarja. Recitirale smo kar štiri pesmi-ce. Ena učenka je tudi nastopila z baletno točko.

Rade obiskujemo krožek, čeprav je ob 7^h zjutraj. Naučimo se veliko pesmic in se včasih tudi malo pozabavamo. Veselimo se proslav. Kadar tovarišica prinese kaj novic, rade poslušamo.

V krožku nas je devetnajst. Na novo sta se v krožek vključili še dve učenki.

Mojca Klemenčič,
4.a

BIOLOŠKI KROŽEK - 8. RAZRED

Vsako sredo ob 16^h imamo nekateri učenci 8. razredov biološki krožek. Vodi nas tovarišica Zlatka Kraševac.

Pri krožku je zanimivo, saj je naše delo zelo raznoliko. V eni izmed prejšnjih ur smo secirali list in si ogledovali njegovo zgradbo pod mikroskopom, prirejali smo šaljiva tekmovanja itd. Nekaj ur smo rabili za zbiranje kraške ilovice in kremenčevega peska, ki smo ga razposlali 34 šolam po Sloveniji. Pri delu nam je pomagal geolog, tovariš Piškur.

Zdaj pa pripravljamo novo akcijo. Revija Pionir je namreč objavila razpis o zbiranju pomladanskih cvetic in urejanju herbarija. Prijavila se je tudi naša šola. Sklenili smo, da bomo čimprej zbrali rastline in uspešno opravili akcijo, ki smo se je lotili.

Suzana Stipanovič,
8.a

LIKOVNI KROŽEK

Pri likovnem pouku smo risali risbo, ki mi je zelo uspela. Tokrat mi je tovariš rekel, da naj hodim k likovnemu krožku. Krožek imamo ob četrtnih od šestnajste do osemnajste ure.

Prvič nisem prišla h krožku zato, ker sem imela sestanek vesele šole. Z risbo v roki sem začela drugi četrtek. Risali smo smreke, ki stojijo okoli igrišča za šolo. Ker te risbe nisem pravočasno končala, sem jo dokončala še doma.

Začeli smo z novim delom. Potrebovali smo žakljevino, volno in kvačko. Vse potrebno nam je dal tovariš, ker smo te izdelke pustili v šoli. Ker je to zahtevno in dolgotrajno delo, lahko delamo doma.

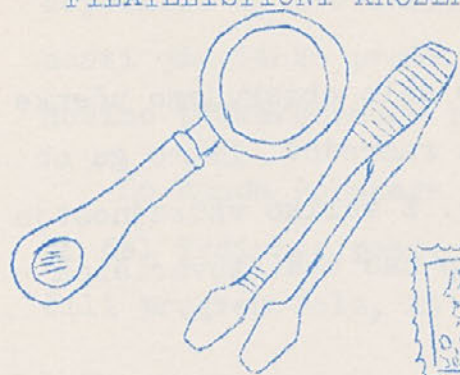
Sedaj pri krožku delajo fantje reliefe iz mehkega lesa, dekleta pa rišemo in slikamo s tempera in voščenimi barvicami izdelke z naslovom TIHOŽITJE, MATI Z OTROKOM ali NARODNI OBIČAJI. Jaz slikam sliko s temperami z naslovom MATI Z OTROKOM. Tudi v šoli sem slikala sliko z istim naslovom, a je vseeno drugačna.

Kolikor učencev pri krožku riše ali slika risbo ali sliko z naslovom NARODNI OBIČAJI, ki največ riše pustne šeme, ker so za to najbolj primerne in jih najbolj poznamo. Vsi, ki rišejo z voščenimi barvicami, rišejo tihožitje.

Nekatere najboljše risbe in slike bo tovariš Golob izbral in poslal v Zagreb ali v Trbovlje in bo mogoče katera nagrajena.

K likovnemu krožku zelo rada hodim. To smo zbrani vsi dobri slikarji in risarji, ki nas likovna umetnost zanima in veseli.

FILATELISTIČNI KROŽEK

Mnogi se boste vprašali, kaj je to filatelijski. Filatelijski pomeni zbiranje znamk. Tak krožek pa deluje tudi na naši šoli.

Začel je delovati lansko leto in zelo napredujeval. Imeli smo že razstavo, na kateri so razstavljali učenci osnovne šole Katja Rupena in osnovne šole Grm. Pri krožku znamke menjavamo ter kupujemo. Zbiramo jih predvsem tematsko, večina rastline ali živali, ter po državah. V krožku se tudi učimo, kako je treba znamke zbirati in razvrščati ter o zgodovini znamke.

Zbiranje znamk ni le dober hobi, temveč je tudi zelo poučen, ker spoznaš države, mesta in običaje raznih narodov.

Igor Puc,
6.e

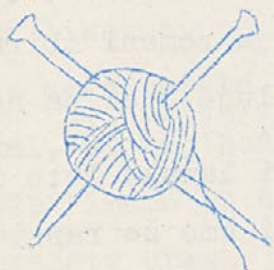
DRAMSKI KROŽEK

Nikar ne mislite, da smo letos pozabili na igre. Saj že vadiamo igrati o štirih godcih - fantih muzikantih. H krožku se je prijavilo veliko deklic, dečkov pa nam manjka. Za 8. marec že pripravljamo prizorček za mame. V krožku deluje 15 učencev. Veliko deklic, ki redno obiskuje krožek, je ostalo brez vlog. Tolažijo se z mislijo, da bo kateri izmed igralcev zbolel, potem pa jih bodo nadomestile. Ko se učimo vloge, posnemamo živalske glasove: kikirikamo, mijavkamo, rigamo, lajamo, drugi pa se smejemo in jih pridno poslušamo.

H krožku vabim še druge igralce, predvsem pa pridne dečke.

Bogdana Bartelj,
4.b

KROŽEK ZA ROČNA DELA

Krožek za ročno delo obiskujemo učenke petih in šestih razredov. Imamo ga ob torkih popoldne. Z veliko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo nas vodi tovarišica Doljakova.

H krožku redno prihaja 19 deklic, tu pa kvačkamo in pletemo. Nekatero izdelke bomo dale na razstavo. Trudimo se, da bi se čimveč naučile, kar nam bo v prihodnjosti koristilo.

Tovarišici smo hvaležne za njen trud in prizadevnost.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Obiskujem šahovski krožek. Zelo mi je všeč. Uči nas tovariš Slavko Kostič. Tam se učimo, kako se premikajo figure in kako se dajejo mati. Krožek imamo vsako sredo ob 16. uri. Hodi nas veliko. Nekateri so se izpisali. V ekipi bodo teknovali samo štirje, drugi pa bodo za rezervo.

Dušan Ličina,

3.b

PLANINSKI KROŽEK

Čeprav je zima, mladi planinci na naši šoli ne počivajo. Že dva meseca pridno obiskujejo planinsko šolo, ki jo je organiziral Mladinski odsek PD Novo mesto. Izvedeli so že veliko novega in zanimivega o planinstvu, to svoje znanje pa bodo dopolnjevali še v mesecu februarju in marcu. Doslej so spoznali že: zgodovino planinstva v Evropi in Sloveniji; gorski svet Evrope in Jugoslavije; planinsko floro in zaščito naravnih lepot; vremenoslovje in planinsko opremo. V mesecu marcu pa bodo svoje znanje tudi praktično

dopolnili in preizkusili na izletih: spoznali bodo, kakšne nevarnosti jim lahko prete na izletih in kako se jih izogibamo; kako nudimo ponesrečencem prvo pomoč in kako se v naravi orientiramo.

Do konca šolskega leta pa bodo morali dokončati še neprehojen del Trdinove poti. Kar pridni bodo morali biti, da bodo uresničili program dela, ki smo ga prejeli ob začetku šolskega leta.

Mentorica krožka

Slavka Petrič

PEVSKE VAJE

To polletje smo zopet pričeli z delom. Ker nimamo veliko časa, se moramo pridno in hitro učiti. Nastopali bomo za 8. marec, kjer bomo zapeli novo pesmico Franca S. Spavaj, spavaj in odlo-
mek iz Verdijeve opere Na bregovih Eufrata. Ker sta obe pesmici malo bolj zahtevni kakor druge do sedaj, se bomo morali zbrati večkrat na teden, da se bomo res temeljito naučili, saj dan žena ni čisto navaden dan.

Lili Kapš,

7.a

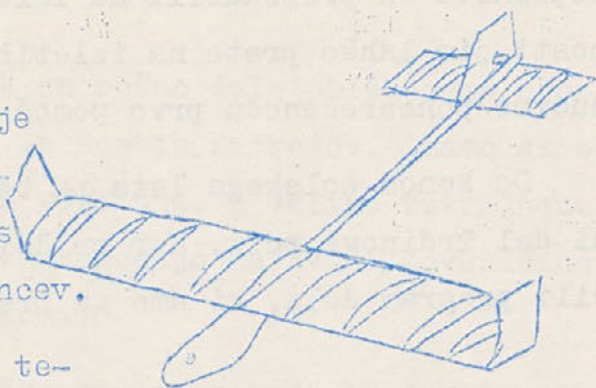
FOTO KROŽEK

Redne sestanke imamo vsak torek ob 16^h. Na teh sestankih, ki trajajo eno do dve uri, se teoretično in praktično izpolnjujemo. Pri foto krožku razvijamo filme in delamo slike. Fotografirali smo že v naravi in sicer stare mline ob Težki vodi. Smo tudi redni fotografi na šolskih proslavah in tekmovanjih.

Žal moramo povedati, da nas je v začetku h krožku hodilo precej, zdaj pa smo ostali samo trije izmed tistih, ki so hodili že prej, in trije, ki so prišli na novo.

MODELARSKI KROŽEK

V modelarskem krožku deluje okoli dvajset pionirjev in mladincev. Vodi ga Matej Jevšček s pomočjo drugih starejših mladincev.

Krožek se sooča z različnimi težavami. Glavna med njimi je pomanjkanje prostora. Na voljo ima samo majhno sobo. Težave so tudi z materialom. Tega dobimo le občasno, pa še takrat zelo malo. Tam izdelujemo razne letalske modele. Ti so: model za pionirje A_1 , model za mladince A_2 in gumenjak. Izdelujemo tudi druge vrste modelov, ki imajo v sebi vgrajen motorček. Z modeli gremo tudi na razna tekmovanja. Pred kratkim je bilo Dolenjsko zimsko tekmovanje. Tam smo dosegli dokaj dobre rezultate.

Pred nami je še veliko tekmovanj in vsi upamo, da bomo uspešni.

Gregor Golobič,

6.c

PIONIRSKA HRANILNICA NA NAŠI SOLI

Na naši šoli deluje pionirska hranilnica. V njo vlagajo svoje prihranke učenci nižjih in višjih razredov. Do sedaj je 408 vlagateljev. Učenci prično varčujejo. Banko vodita s tovarišico dva učenca iz 5. razreda. Poragata tovarišicama pri vpisovanju denarnih vlog. Ta učenca sta Borut Šuštaršič in Davor Gazvoda. Denar, ki ga učenci vložijo, sprti oddajamo v banko. Vlagatelji, ki denar vložijo, ga lahko tudi po potrebi dvignejo. Ta denar porabijo za nakup šolskih potrebščin ali kaj drugega. Vsako vlogo ali dvig mora učenec potrditi s podpisom.

Učenci, ki bi radi vlagali privarčevani denar, lahko to storijo ob ponedeljkih od 12^h do 13,30 ali ob sredah zjutraj od 7^h do 8^h. Vsak dobi svojo hranilno knjižico. Ob novem letu so vlagatelji prejeli koledarje, ko pa bo stekla igra Pikapolonica pa bodo prejeli nalepke, svinčnike in majice.

Zatorej varčujmo!

Kdor varčuje, si srečo kuje!

Borut Šuštaršič,
Davorin Gazvoda,
5.b

UREDNIŠKI ODBOR GLASILA

Na naši šoli izhaja glasilo, ki ga izdaja uredniški odbor. Delo tega odbora pa poteka takole:

Najprej glavni urednik pobere ves material iz skrinjice in ga razdeli urednikom odgovornim za posamezne rubrike. Ti pregledajo prispevke in izberejo najboljše, katere potem popravi tovarišica Mestnikova.

Zadnjo nalogo pa opravita tehnična urednika, ki opremita glasilo z raznimi risbami in domislicami, da je čim lepše.

Tajnica naše šole pretipka prispevke, razmnoži jih tovariš Novak, razvrstimo pa jih učenci sami. Šele vezavo opravi Knjigo-tisk.

Vsi se zavedamo, da brez vas, ki pošiljate prispevke, ne bi bilo glasila, zato še naprej pridno sodelujte z nami in potrudili se bomo, da bo glasilo vedno lepo.

Marjetka Derlink,
glavna urednica

LITERARNO NOVINARSKI KROŽEK - VIŠJA STOPNJA

Člani literarno novinarskega krožka se sestajamo enkrat tedensko in to ob ponedeljkih. Dalj časa je v tem krožku bilo le malo članov, vendar je v zadnjem času število precej naraslo, tako da nas ta krožek trenutno obiskuje 20 do 25.

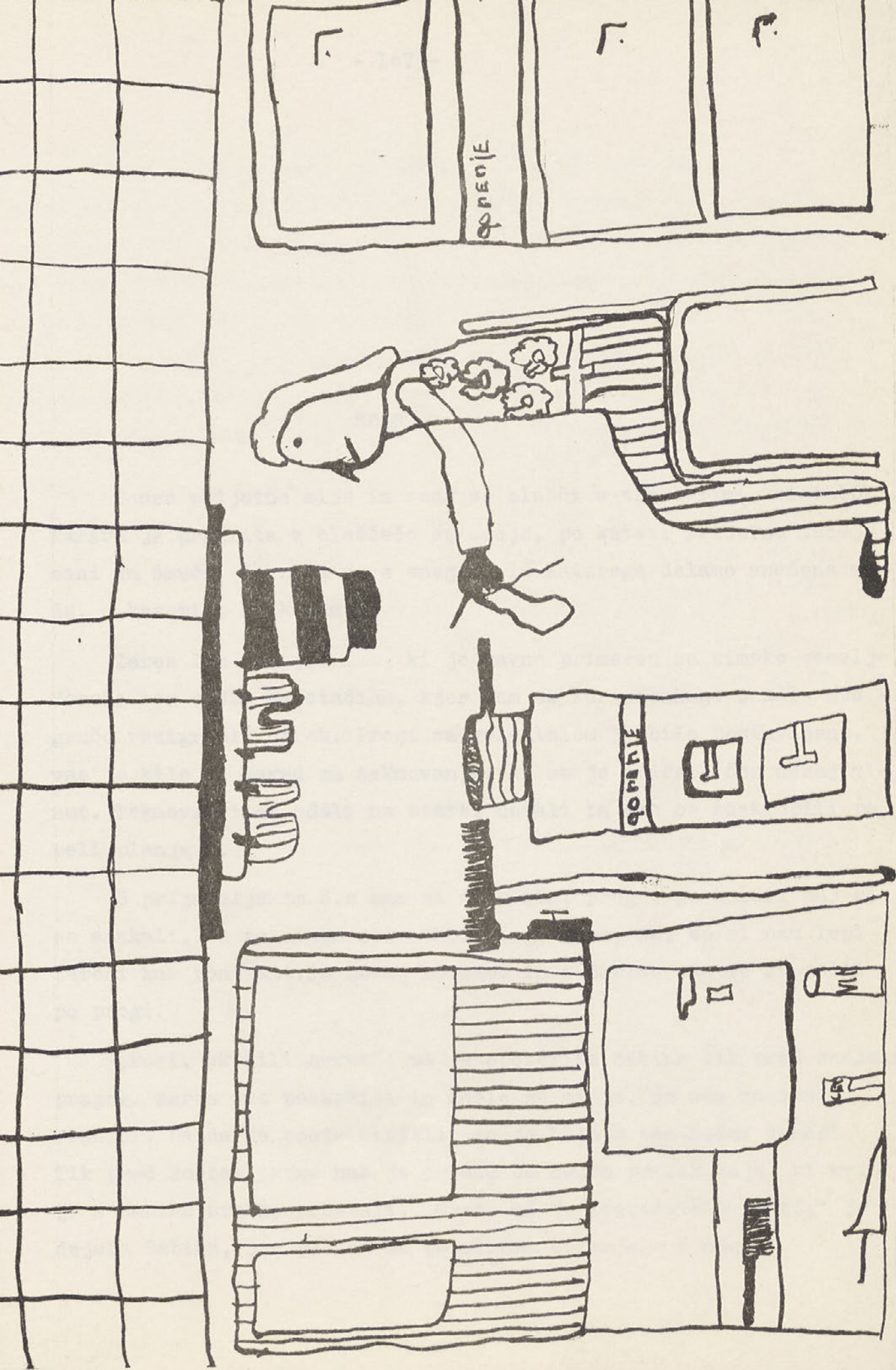
Naše delo vsekakor ni enolično. Sodelujemo na raznih razpisih, udeležujemo se natečajev ter pišemo v časopise, revije in tednike. Žal naši prispevki niso vedno objavljeni, kar pa je v neki meri tudi razumljivo. Imamo svojega kronista - Alenko Suhadolnik, ki zasleduje časopise, iz katerih pridno in dosledno reže prispevke učencev naše šole in jih lepi v poseben zvezek. Pri tem delu ji pomagamo tudi ostali.

Zelo nas zanima razvoj novinarstva do danes in oblike pisanja. Zato smo v preteklem šolskem polletju povabili na naše sestanke novinarja tovariša Jakopca, ki nam je povedal nekaj več o vsem tem. Našemu vabilu se je tovariš Jakopce rad odzval, tako da smo, imeli na teh sestankih tudi zanimiva predavanja, katerih so se lahko udeležili tudi učenci drugih razredov, ki se zanimajo za to področje.

Vedno imamo mnogo dela, še posebno pa pred izdajo našega glasila. Takrat ima mnogo dela predvsem uredniški odbor, katerega člani so hkrati tudi člani literarnega krožka.

Delo v našem krožku je zanimivo in raznoliko. V njem ne manjka niti šal niti smeha, pa tudi resni in delavni znamo biti!

Predsednica krožka
Andreja Žveglič,
8. a

ŠPORT

Sonce prijetno sije in sneg se blešči s tisočerimi kristalčki. Narava je prekrita z bleščečo se odejo, po kateri prijetno tečejo sani in smuči. Pokrita je s snegom, iz katerega delamo snežene može, s katerimi se kepamo.

Zares lep dan je. Dan, ki je ravno primeren za zimsko veselje. Vesela sem odšla na stadion, kjer sem se kar naenkrat znašla med gručo razigranih otrok. Proga za veleslalom je bila postavljena, vse je bilo že nared za tekmovanje, ki se je pričelo čez nekaj minut. Tekmovalci so odšli na start, ostali pa smo se razkropili po beli planjavi.

S prijateljskim 8.c smo si šli iskat progo, po kateri naj bi se sankali. Za to nismo potrošili mnogo časa, saj so si nam lepi tereni kar ponujali. Še nekaj korakov in s Sabino sva se zapodili po progi.

„Pazi, skočili bova!“ me je opozorila Sabina tik pred snežnim pragom. Zares sva poskočili in zdelo se mi je, da sem najmanj v Planici. Pa da ne boste mislili, da je bilo s tem težav konec! Tik pred koncem proge nas je čakala še hujša preizkušnja, ki sva jo s Sabino srečno prestali. „Čisto mi je preresetalo kosti,“ je dejala Sabina, jaz pa sem se popolnoma strinjala z njo.

Zelo imenitno je delati sneženega moža, posebno pa, če nekdo tekmuje s teboj. Tekmovali smo iz 8.c in kaj mislite, kakšen je bil rezultat? Seveda smo zmagali mi, se razume. Imeli smo namreč dva velika, imenitna snežaka, medtem ko so učenci 8.c s tovarišem razrednikom na čelu vsi prepoteni spravili skupaj le enega, pa še ti isti je bil ves škilast in je imel v rokah namesto metle koruzo, tako da je po Gregorjevem sklepanju ravnokar obral njivo koruze. Pa še ni konca! Ravno nasprotno, tu se je veselje šele začelo!

Kepanju ni bilo ne konca ne kraja. Bele gmote snega so letele vse vprek, brez določenega cilja, vendar so skoraj vedno zadele v polno, saj nas je bilo cel bataljon! Tudi vzklikov, kot so: ne več, vdam se, usmiljenje, prenehaj ... ni manjkalo.

Coto je pridno uporabljal svoj foto aparat in ni bilo malokrat da te je slikal v stanju, ko si se celo sam sebe ustrašil.

Mokri po lazeh, brez krpe suhe obleke in premočeni od potu smo kot „politi čucki“ odšli domov. Toda prepričana sem, da se je to veselje nadaljevalo popoldne, čeprav nismo bili zbrani vsi skupaj. Kdo bi pa zdržal notri, ko te vabijo bele planjave in nagajivo zimsko sonce?

Andreja Žveglič,

8.d

V SREDO, 4. FEBRUARJA, SMO IMELI ŠPORTNI DAN. ŠLI SMO NA BOLNIŠKO. TAM SMO SE SANKALI. S TOVARIŠICO SVA SE PELJALA PO STRMEM BREGU. ŠLO JE KOT VETER. BILO JE LEPO.

Aleš Bartelj,

1.d

PRVA NA CILJU

Polletne počitnice sem preživela na smučeh. Vključena sem bila v smučarski tečaj ŠD Rog. Trajal je šest dni. Šesti dan je bilo tekmovanje. Po kosilu smo nataknili smuči in se smučali po svoje. Nenadoma pokliče tovariš Rudi:

„Prva skupina sem, tekmovanje se bo začelo!”

Nato je razdelil številke. Jaz sem dobila številko dvanajst. Do štarta smo morali „štanfati” sneg. Kmalu je bila na vrsti številka dvanajst. Takrat pa sem se pognala v dir kot raketa. Ko sem prispela na cilj, sem bila zelo vesela. Po končanem tekmovanju prve skupine sem zvedela, da je številka dvanajst osvojila prvo mesto. Zelo sem se razveselila. Po tekmovanju smo se naprej smučali, šli smo tudi na vlečnico, kar je bil največji užitek.

Preden smo se z avtobusom odpeljali v Novo mesto, so razdelili nagrade. Dobila sem čokolado in liziko. Od takrat mi je smučanje največji užitek.

Katja Kuhar,

4.a

SMUČARSKO TEKMOVANJE

V SREDO JE BILO V ČRMOŠNJICAH OBČINSKO ŠOLSKO PRVENSTVO V SMUČANJU. ZJUTRAJ SMO SE ODPLEJALI Z AVTOBUSOM V ČRMOŠNJICE. KO SMO PRIŠLI NA SMUČIŠČE, NAM JE TOVARIŠ RAZDELIL ŠTARTNE ŠTEVILKE. OGLEDAL SEM SI PROGO IN ODŠEL NA ŠTART. BIL SEM TRETJI. DOBIL SEM EDALJO. TEGA USPEHA SEM BIL ZELO VESEL.

Sebastijan Turk,

l.b

S SMUČARSKIH TEKMOVANJ

Letos so nam bile snežne razmere zelo naklonjene. Zapadlo je toliko snega, da smo lahko organizirali šolsko prvenstvo v veleslalomu in sicer na pobočju za stadionom Bratstva in enotnosti. To je bilo izbirno tekmovanje za občinsko prvenstvo.

Prijave so kar deževale, saj se je prijavilo čez sto smučarjev. Mnogi med njimi so imeli to zimo prvič smuči na nogah in proga zanje ni bila lahka.

Skoraj največ pa je bilo cicibanov, med katerimi je zmagal Marko Jasnič, med cicibankami pa Matejka Globokar. Ostali rezultati so naslednji:

- mlajše pionirke:
1. Sonja Golob
 2. Tatjana Kompan
 3. Barbara Bulc

- mlajši pionirji:
1. Marjan Zupanc
 2. Igor Šonc
 3. Tomaž Bračko

starejši pionirji : 1. Robert Peric
2. Matjaž Serini
3. Damir Karpljuk

starejše pionirke : 1. Mojca Bele
2. Ada Štor

młajši mladinci : 1. Miran Jelovšek
2. Tone Špringer
3. Miro Kastelic

Prvi trije iz vsake skupine so prejeli priznanja in se, kot sem že omenila, uvrstili v šolsko ekipo, ki je šla 11. februarja na občinsko tekmovanje v Črmošnjice.

Tu smo zlahka premagovali postavljena vratica, seveda je treba omeniti tudi nekaj padcev. No, kljub temu smo odnesli skoraj vsa najboljša mesta.

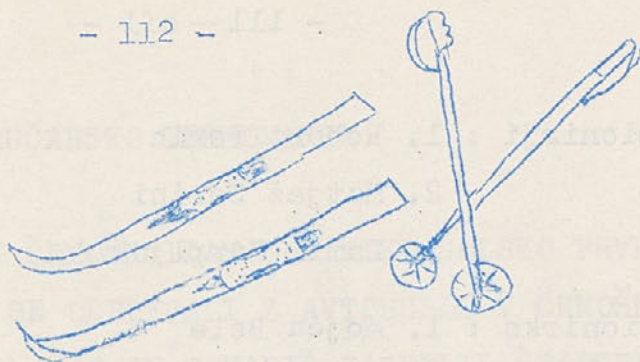
Naj omenim le prvake:

cicibani : Marko Jasnič
cicibanke : Matejka Globokar
mlajše pionirke : Sonja Golob
mlajši pionirji : Igor Šonc
starejše pionirke : Mojca Bele
starejši pionirji : Robi Peric
mlajši mladinci : Dušan Špilar
mlajše mladinci : Tanja Lukanc

Tudi ekipno smo osvojili prvo mesto in se tako v celoti plasirali na nadaljnje tekmovanje in sicer na medobčinsko prvenstvo.

Mojca Bele,

8.d

18. februarja 1976 smo bili na področnem tekmovanju v veleslalomu v Črmošnjicah. Udeležila se ga je cela ekipa naše šole, saj smo bili na občinskem tekmovanju prvi.

Imeli smo dokaj hudo konkurenco (12 smučarjev iz trebanjske občine), vendar so rezultati pokazali, da smo postali tudi področni prvaki v smučanju.

Naše uvrstitve:

cicibani : 1. Marko Jasnič
3. Sebastijan Turk
4. Matej Rebernik

cicibanke : 1. Matejka Globokar
2. Barbara Vilhar

mlajši pionirji : 2. Marjan Zupanc

mlajše pionirke : 2. Sonja Golob

starejši pionirji : 1. Robi Peric

mlajše mladinke : 3. Tanja Lukanc

mlajši mladinci : 1. Dušan Špilar

2. Miran Jelovšek

Kljub nekaterim spodrslijajem smo bili odlični. Takol nas čaka - celotno ekipo, še republiško prvenstvo, ki bo 3. marca 1976 v Kranjski gori. Potrudili se bomo, da se bomo tudi tu dobro uvrstili.

Mojca Bele,

8.d

ZIMSKO PRVENSTVO NOVOMEŠKIH OSNOVNIH ŠOL V ATLETIKI

Za nami je I. in II. kolo zimskega prvenstva novomeških osnovnih šol v atletiki, ki je bilo od 12. 12. 1975 do 23. 1. 1976. Tekmovanje je bilo za mlajše in starejše pionirje in pionirke.

Naši atleti so se dobro odrezali.

Rezultati pri pionirkah so naslednji:

V višini je bila Vanga Hribar v I. kolu druga, v II. kolu pa prva in je svoj rezultat (130 cm) poboljšala za 15 cm.

Natalija Sprebrnjak pa je tekmovala pri mlajših pionirkah in dosegla rezultat 120 in 125 cm.

Katka Avguštin je bila na 400 m obakrat prva, njen najboljši rezultat je bil 1 : 13,1; prav tako je bila obakrat prva Alenka Kastelic, mlajša pionirka, s časom 1 : 14,7 in 1 : 12,3.

V metu medicinke je na obeh tekmovanjih zasedla prvo mesto Marjetka Derlink. V II. kolu je postavila tudi svoj osebni rekord z rezultatom 9,18 m. Jolanda Kastelic, mlajša pionirka, ki je metala medicinko, pa je bila v I. kolu druga in je vrgla 8,03 m.

Na 20 in 40 m nas je obakrat uspešno zastopala Mojca Bele in bila prva v I. in II. kolu. Prvič je tekla 3,4, drugič na 40 m pa 5,9.

Obakrat je bila prva tudi Irena Štangelj v skoku v daljino. Skočila je 4,54 m in 4,65 m. Katarina Tršar je imela rezultat v II. kolu 405 cm in je bila tretja, v II. kolu pa je rezultat izboljšala za 2 cm in zasedla 2. mesto pri mlajših pionirkah.

Pri pionirjih pa so uspešno nastopili:

V višino Miloš Gačeša s skokoma 175 cm in 180 cm; Sašo Apostolovski, mlajši pionir, obakrat s skokoma 155 cm. Bila sta prva tako v I. in v II. kolu.

V disciplini tek na 600 m je med najboljšimi pionirji dvakrat zmagal Zoran Simovič. Njegov najboljši rezultat je bil 1 : 51,5. Med starejšimi pionirji pa je dobro tekel tudi Franci Prime s časom 1 : 47,6 in 1: 43,8. Uvrstil se je na četrto oziroma drugo mesto.

Na obeh tekmovanjih pa so bili zelo dobri in hkrat tudi prvaki v I. in II. kolu:

- pri metu medicinke Neno Martinovič, z metom 11,18 m in 11,95 m; Božo Zupan, mlajši pionir, je vrgel 8,59 m in 9,13 m;
- v skoku v daljino se je odrezal Dušan Blatnik s skokoma 544 cm in 530 cm; pri pionirjih je bil najboljši Marko Petrinčič s skokoma 462 cm in 430 cm;
- v teku na 20 in 40 m je tekel Robert Rodič 3,3 sek in 5,6 sek ter Igor Šega, mlajši pionir, 3,5 sek in 9,3 sek.

Po prvem kolu so imele pionirke skupno 557 točk in so bile le za 4 točke pred Katjo Rupena, po drugem kolu pa so prav tako zmagale s skupno 1249 točkami.

Pionirji so imeli po I. kolu skupno 587 točk, po II. kolu 1276 točk ter prav tako osvojili naslov prvakov!

Irena Štangelj,
8.c

NA TRENINGU V BRATISLAVI

V sredo, tri dni pred počitnicami, sem prosila tovarišico, če grem lahko na trening v Bratislavo. Dovolila mi je. Zvečer sva z mamico pripravili vse, kar je bilo potrebno.

Naslednjega dan, v četrtek, sem se zbudila že zgodaj, se umila, najedla in oblekla. Ob sedmih je prišel pome očka z avtom. Odpeljala sva se do stavbe, kjer je zaposlena mamica. Z očkom sta me po-

spremila do avtobusne postaje.

Ko smo bili vsi zbrani, smo se odpeljali. Peljaji smo se s kombijem. Vozil nas je tovariš Štrbenc. Peljali smo se skozi Avstrijo, Potovanje je bilo dolgo. Me deklice smo pele in se igrale.

V Bratislavo smo prišli ob pol štirih popoldne. Tovarišica je odšla k neki prijateljici. Potem smo se odpeljali proti telovadnici, kjer smo spali in trenirali. V sobi smo se preoblekle in zdirjale v telovadnico. Gledale smo telovadke in telovadce. Komaj smo čakale, da bomo lahko trenirale tudi me.

Naslednji dan smo trenirali dvakrat po dve uri. Trenirale smo v parterju na gredi, na dvovišinski bradlji in vadile preskok, torej gimnastiko. Ob prostem času smo se igrale, počivale ali pa smo šle v mesto. V mesto smo šle trikrat. Dvakrat smo šle v veliko trgovino Prior, enkrat pa v trgovino igrač, kjer smo si vse kupile zajčka; jaz ga nisem kupila, ker mi ga je podarila prijateljica Jana iz Bratislave.

V petek, zadnji dan treninga, sta prišla tovariš Progar in Luzar, vsak s svojim avtom, ker je tovariš Štrbenc odšel takoj drugič dan.

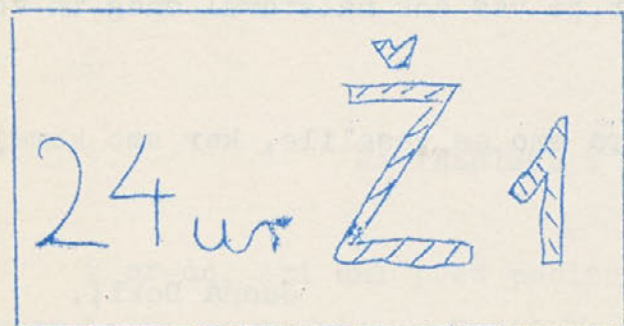
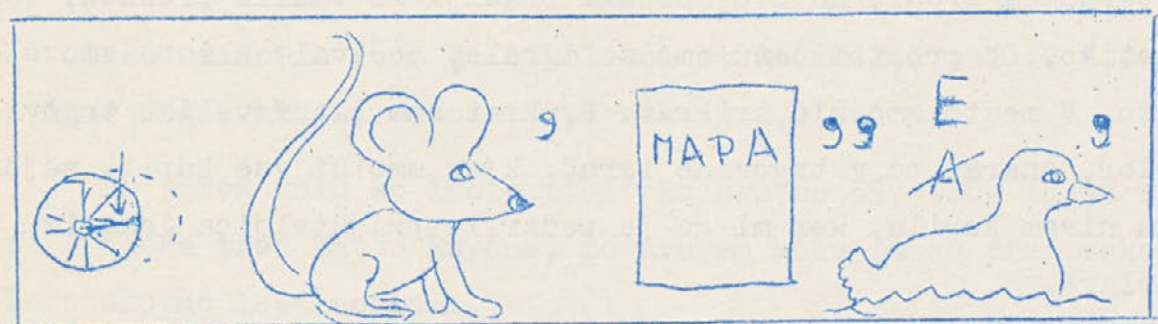
Pot domov je bila slaba, ker je ves čas naletaval sneg in vozili smo se deset ur.

Med potjo smo pele, še bolj pa smo se veselile, ker smo komaj čakale, da zagledamo domače.

Jasna Dokl,

5.c

Vesele strani

LOJZE PRAZNUJE

Lojze pride v manjši lokal, kjer sreča vinjenega prijatelja.

„No, Marjan, kaj pa praznuješ, da si tako dobre volje?“

„Veš, moja žena je preveč zaposlena pa namesto nje praznujem 8. marec.“

Dušan Plut, 8.d

O ŽENSKI ENAKOPRAVNOSTI

„Halo, je tam Socialistična zveza? Ne vem sicer, če sem se obrnila na pravega, toda, ali morda veste, kje bi lahko dobila predsednico“

„Za družbeno aktivnost žena?“ je povzel glas iz telefona.

„Kako pa ste vedeli, da hočem prav njo?“ je začudeno vprašala tovarišica Mestnikova.

„Zato, ker je ona edina predsednica, vsi drugi so pa predsedniki!“

Ha, ha - pa enakopravnost!

Alenka Suhadolnik,

7.c

KOT UGANKA

Ali veste,

- da živi v Novem mestu 7313 žensk,
- da je tu zaposlenih kar 9510 žensk?

Kaj to pomeni?

Da je veliko žensk zaposlenih v Novem mestu iz drugih krajev.
Torej - uvoz ženske delovne sile.

Marjetka Dajčman,

7.a

Naslednje besede vstavi tako, da bo v razpredelnici prišlo
ime našega velikega pesnika: EKVATOR, RIBA, EVGLENA, PLANKTON,
ŠTORKLJA, EMBALAŽA, ROBOT, NEKTON !

1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

Jože Robek,

6.e

VESELE IZ ŠOLSKIH KLOPI

O FIŽOLU

Pri spoznavanju narave smo se učili, da potrebuje fižol in vsako drugo seme za kalitev vodo, da se zmahčajo trde snovi v njem. Pri spraševanju pa se je učencu zataknilo. Tovarišica mu je hotela pomagati in ga vprašala:

„Zakaj pa namočimo fižol, preden ga damo kuhati?“

Učenec pa ji je hitro odgovoril:

„To pa zato, da ga je več!“

PRI SLOVENŠČINI

Tovarišica: Katero povest je Josip Jurčič napisal v sedmi gimnaziji?

Učenec : Napisal je knjigo Josip Jurčič, slovenski janičar.

PRI ZEMLJEPISU

Tovariš: Katera morja obdajajo Sovjetsko zvezo na jugu?

Učenec : Mongolija, Kitajska, Poljska in tako naprej.

Karmen Terzin,

6.e

PRI BIOLOGIJI

Tovarišica je vprašala Bojana, ki je bil med oceno:

„Kaj nam omogoča orientacijo v zunanjem delu telesa?“

Bojan, ki ni znal, se je odrezal:

„Kompas ...“

Mojca Nared,

7.d

POREDNI MARKO

Starši porednega Marka so dobili zopet učiteljevo pismo. Z nagrbančenim čelom prebere oče pismo in reče sinu:

„Marko, tako ne gre več naprej! Učitelj se vedno pritožuje čez tebe!”

„Oh, ta učitelj!” odvrne Marko. „Ta sam ne ve, kaj hoče. Enkrat reče, da nisem za nobeno rabo, drugič pa pravi, da sem sposoben narediti neverjetne stvari.”

Marjan Lisac,

8.c

POSETINICA

Kateri predmet ima ANGELA ŠINIČ najraje?

3						
			8			
		5				
					0	

Vstavi primerne številke tako, da v vsaki vrsti vodoravno in navpično pride vsota 20!

Barbara Jaki,

6.d

POPRAVI, ČE ZNAŠ

O ŽENSKI ENAKOPRAVNOSTI?

Ženska! Kolkokrat srečam to besedo pa se ne uprašam kaj tu je. Če bi vprašau mene, bi reku, da jih se bojim, z njim vred pa njih-ouga praznika, 8 Marca. Zakaj! Lepu, prosim da me ne sprašujete, če pa želite vedet, vam bom povedau (ampak sam taku na pou ušes-a?)

Bil je torej 8 Marc, dan žensk. Sklenil sem, da svoji Micki kupin en pocen Parfum. To je malu vode v še majnš flaški, ki pa kušta tulku da se ti lahko zmejša. No pa sem se prej mal ustavu u tisti hiš na kateri piše: Ošetrija pr trejh pjancih, sej vejste kaku je tu. Pa da je ne boste mislil da sm mislu kej slpga. Če že prideš kje not, ga moraš tut kakšen štamprle al pa dva zvrnt. Jst se pa držim tega paragrafa.

Jā pol sem ga pa mal preveč šlukni pa sm mogu damu ker sm poz-abu po Kaj sem sploh šu.

Micka pa z valarjem po buč. Upila je nekaj o praznku babin o enakopravnosti. Pol pa smo imel Tih tejden za frušteek pa kar naprej Jezikovo župo. Za dougo imam zadost tega praznka zatu pa kar, Adijo?

Vaš Neredek

SVARILO BODEČI NEŽI

Najprej me zanima, zakaj se vsi znašajo nad nami, nedolžnim 7.a. Kjerkoli in kdajkoli se kaj zgodi, jasno, da smo krivi MI. Da smo dobri slikarji, to je že res, saj je sam tovariš Golob dejal, da še prvošolčki bolje rišejo kot mi. Kar pa se tiče naše discipline, nam ne najdete para na celi šoli. Pa se potem norčujete iz nas, če se morate!

Ampak gorje ti, če slišimo kaj o naših petih točkah v prvi redovalni konferenci! Najdemo se in obračunamo s teboj, kot se to spodobi zate in za nas.

Torej pripravi se!

JAZ iz

7.c

(Če se ti ne podpišeš s pravim imenom, se tudi jaz ne bom.)

Besedo
ima
kritik

BODEČA NEŽA

Ha, spet je izšlo novo glasilo in spet vas bom lahko razburilo. No, za vsakega je lahko čast, če mislite zanj, da je kritik; in koliko je ljudi, ki jim pripisujete to čast? Pa še nekaj: pravite, da si premalo upam, če pa kritiziram, da ni res. Na dveh oslih hkrati se ne da jahati.

Ko se takole sprehajam po razredih sem pa tja, zagledam kakšen krasen stol v stilu garderobe 7.d, ki bi sodila prej na smetišče, kot pa v takšno moderno šolo kot je naša.

Letos smo imeli nekateri vedenje vzorno, tisti pa, ki te „časti“ nimajo, so nosove vihali. Dajte, pogledjte v slovar, kaj pomeni vzorno in se vprašajte: „Ali sem res tak-a?“

Nekateri pa naj se čimprej sprijaznijo z dejstvom, da bi jih radi nalepili v bonton na tisto stran, ki prikazuje ljudi, ki ne ločijo dobro pojmov: moje in tvoje.

Jedilnica, prej kraj splošnega suvanja, prerivanja in dugih načinov izražanja „ljubezni“, je doživela presenečenje. Zdaž nam malico prinesejo na mize, mi pa samo planemo po njej. Sicer pa je ta način za spoznanje res boljši od prejšnjega. Kuharice so tako prijazne!

Spet je najboljši 8.d. So pa res „kampeljci“! Čestitamo! Najslabšega razreda tokrat niso razglašali. No, pa saj vemo, 7.a in 8.a še vedno v disciplini ni para. (Obrni kakor veš in znaš.)

Zdaž pa je dovolj teh čenč, od katerih me že glava boli.

Ker je glasilo posvečeno predvsem dnevu žena in sploh vsem 10-letom žena, naj še jaz, pa čeprav malo v šali, povem, kaj si mislim o ženski (ne)enakopravnosti. No, dekleta, kar jezite se, fantje pa bodo na ves glas razglašali enakopravnost. Toliko dobrih

žena je, ki bi zaslužila največja priznanja na svetu, pa ni nikogar, ki bi jim ga podelil. Najbolje bi bilo, da bi ga uvedli kar mi, to priznanje „dobrih mamic“. Fantje pa se bodo še vedno delali „ta glavne“. Včasih jim sicer ne uspe, pa vseeno ... Saj vemo, kako je to! Poglejmo! V literarno novinarskem krožku je 20 deklet in 2 fanta. Čez 10 let se bosta s književnostjo ukvarjali morda le še 2 dekleti in 20 fantov. Pravica nad vse! Če pa kakšna ženska uspe, jo „pozabimo“ tako kot Ilko Vaštetovo, ki še spominske plošče nima.

Čeprav je bil sneg med letošnjimi počitnicami kar soliden, se srca ogrevajo že zelo, zelo zgodaj. Do pomladi je še slab mesec - Branka, Mišo, Miran, Irena in drugi jo pa kar prehitevajo. Sicer je pa res, da ljubezen pozimi človeka bolj greje. Mi si želimo take zime vsako leto, ne pa vsakih pet let, da jo samo povohamo.

Če se zgodi nepričakovano kaj novega, nemudoma pišite na IBBN (Informativni biro Bodeče Neže).

Lep pozdrav!

Bodeča Neža

Uredniški odbor:

- literarna stran: Marjanca Božič, Mirjam Grašič
- kultura in umetnost: Irena Kirm, Metka Gal
- izvenšolsko delo: Liljana Kapš
- šport: Mojca Bele
- vesele strani: Alenka Suhadolnik, Suzana Rugelj
- glavni urednik: Marjetka Derlink
- tehnična urednika: Igor Šuštar, Dušan Plut
- tajnik: Mojca Janžekovič
- blagajnik: Nataša Papež

Likovne priloge:

- naslovna stran: Natalija Mikec, 3.a
- ostale risbe: Mirjana Brdar 3.a, Katarina Čelič 5.r.,
Bojana Rajk 6.r., Mitja Cerovšek 2.d,
Branko Zupančič 2.b, Marjan Kastelic 2.b,
Barbara Zrimšek 4.c

V mentorski skupini za glasilo so:

- Darinka Golobič, Anica Šuštaršič - skrb za prispevke nižjih razred
- tehnična izvedba: Miroslav Vute
- likovna oprema: Niko Golob
- blagajna: Lidija Novak
- odgovorni urednik: Ivanka Mestnik

Naklada: 650 izvodov

Cena: 7 din

Novo mesto, 8. marca 1976

